

Selkä-Sarvi

Suojelualueen kulttuuriperintökohteiden inventointi 2015

KUVAILEHTI

JULKAISIA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ
LUOTTAMUKSELLISUUS		ASIANUMERO
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	Perämeren kansallispuisto, Natura 2000	
ALUEEN NIMI	Selkä-Sarvi, Perämeren kansallispuisto	
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Natura 2000 –alue Perämeren kansallispuisto FI1300301	
ALUEYKSIKKÖ		
TEKIJÄ(T)	Laura Nygård	
JULKAISUN NIMI		
TIIVISTELMÄ	<p>Pohjanmaan Luontopalvelut tekivät inventoinnin Perämerellä Selkä-Sarven saarella kesällä 2015. Maastotyöt suoritettiin 25.5., 23.–25.6.2015. Selkä-Sarvesta inventoitiin kulttuuriperintökohteita erityisesti polun varrelta. Lähes kaikki saaren kulttuuriperintökohteista sijaitsevat kaakkoisosassa Liitinnokassa tai Keskimaan tienoilla. Kaikkia aiemmin tiedossa olleita kohteita ei paikallistettu, mutta joitain uusia kohteita löydettiin. Inventoinnissa keskityttiin polun varrella sijaitseviin kohteisiin, sillä haluttiin selvittää mitkä kohteista sopisivat esittelyyn. Ajankäytön vuoksi inventoidut kohteet liittyvät kalastukseen ja Selkä-Sarveen kalastustukikohtana: verkkotarhakiveyksiä, rakennusten pohjia, jääkellareiden ja suolaushuoneiden perustoja, pookikiveyksiä sekä venevalkamia.</p>	
AVAINSANAT	Kemi, Selkä-Sarvi, Perämeren kansallispuisto, kulttuuriperintö, muinaisjäännös, kalastus, kalastajakylä	
MUUT TIEDOT	Kansikuva: Selkä-Sarven tunnusmerkki tynnyripooki kuvattuna 25.5.2015. Laura Nygård	
SARJAN NIMI JA NUMERO		
ISSN	ISBN (NIDOTTU) ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	KIELI	I
KUSTANTAJA	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA

Tiivistelmä

Taulukko 1: Inventoinnin perustiedot

Tutkimuskohteen nimi	<i>Selkä-Sarvi, Perämeri</i>
Kunta/kaupunki	<i>Kemi</i>
Työn suorittaja	<i>Metsähallitus /Laura Nygård</i>
Selvityksen ja inventoinnin syy	<i>Suojelualueen hoito ja käytön suunnittelu</i>
Työn rahoittaja/tilaaja	<i>Metsähallitus</i>
Inventoinnin laji	<i>Suojelualueen hoidon ja käytön suunnittelu</i>
Kenttätöön ajankohta	<i>25.5. ja 23.–25.6.2015</i>
Dokumentointi- ja löytöaineiston arkistointipaikka	<i>Dokumentointiaineisto: Metsähallituksen arkisto. Taloudellinen tekijänoikeus valokuviin on Metsähallituksella. Raportin kuvat on ottanut Laura Nygård.</i>
Aikaisemmat tutkimukset ja tarkastuskäynnit	<i>Metsähallitus: Jenni Tuulasjärvi 2014 perimätieto ja kaiverrusten inventointi, Markku Mäki vuoti 1993 muinaisjäännösten inventointi, Arkkitehtitoimisto Antti Pihkala rakennusperinnön inventointi 1992, Museovirasto: Riitta Pääkkönen tarkastus 1989.</i>
Maanomistaja	<i>Valtio</i>
Inventointialueen laajuus, ha	<i>11,66 ha</i>
Inventointialueella olevat Natura 2000 -alueet	<i>Perämeren kansallispuiston Natura 2000 –alue FI1300301</i>
Inventointialueella olevat suojelualueet	<i>Natura 2000-alue, Perämeren kansallispuisto</i>

Sisällys

TIIVISTELMÄ.....	3
SISÄLLYS	4
LUETTELO KOHTEISTA	5
1 JOHDANTO.....	7
2 INVENTOINTIALUEEN MAISEMA, LUONTO SEKÄ MAA- JA KALLIOPERÄ.....	9
3 ALUEEN TUTKIMUSHISTORIA.....	17
4 TULOSTEN TARKASTELU JA JOHTOPÄÄTÖKSET	17
ALLEKIRJOITUS	25
LÄHTEET	25
5 KOHDETIEDOT.....	25
LIITTEET.....	29

Luettelo kohteista

Taulukko 2. Luettelo kakista tarkastetuista arkeologisista kohteista.

Kohteen nimi Selkä-Sarvi	Muinaisjäännytystyyppi	Tyypin tarkenne	Reiska nro	x-koordinaatti	y-koordinaatti	Muinaisjäänösrek. nro	Uusi kohde	Rajausperuste	Kunta
Keskimaa 1 rakennuksen pohja	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179935	3370900	7282323	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Keskimaa 10 purnukuoppa	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179943	3370960	7282465	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Keskimaa 11 ura / Selkä-Sarvi venevalkama	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	33539	3370963	7282383	240010047	Ei	Näkyvät rakenteet	Kemi
Keskimaa 2 aurinkokello	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179936	3370908	7282345	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Keskimaa 3 rakennuksen pohja 2	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179937	3370898	7282345	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Keskimaa 4 rakennuksen pohja 4	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179938	3370898	7282354	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Keskimaa 5 kivirakennelma	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179939	3370887	7282352	240010047	Kyllä	Muinaisjäänösalue	Kemi
Keskimaa 6 kivirakennelma 2	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179940	3370917	7282375	240010047	Kyllä	Muinaisjäänösalue	Kemi
Keskimaa 7 jatulintarhan paikka	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	180090	3370920	7282410	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Keskimaa 9 kivikasa 2	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179942	3370987	7282174	240010047	Ei	Näkyvät rakenteet	Kemi
Liitinnokka 1 pooki 1	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179946	3371061	7281962	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Liitinnokka 10 rakennuksen pohja ja kellari	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179957	3371033	7282019	240010047	Ei	Näkyvät rakenteet	Kemi
Liitinnokka 11 rakennuksen pohja 20	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	180162	3371025	7282004	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Liitinnokka 12 kivirakennelma 2	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179958	3371047	7282022	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Liitinnokka 13 rakennuksen pohja ja suolaushuoneen perusta	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	180164	3371035	7282024	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Liitinnokka 14 venevalkama 2	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179959	3371134	7281921	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Liitinnokka 15 venevalkamat	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179951	3370955	7282055	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Liitinnokka 16 rakennuksen pohja ja kellari 2	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179960	3371046	7282005	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Liitinnokka 17 kiviröykkiö	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179947	3371054	7282007	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Liitinnokka 18 pooki 4	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	180165	3371027	7281983	240010048	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Liitinnokka 19 venevalkamat	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	180079	3371073	7281994	240010047	Ei	Näkyvät rakenteet	Kemi
Liitinnokka 2 kivirakennelma 1	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179950	3371046	7282079		Ei	Näkyvät rakenteet	Kemi
Liitinnokka 20 rakennuksen pohja 4	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179962	3371059	7281997	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi
Liitinnokka 21 kaakamolaissauna	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179963	3371052	7281988	240010047	Ei	Muinaisjäänösalue	Kemi

Liitinnokka 22 rakennuksen pohja 5	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179964	3371079	7281961	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 23 kivikaiverrus	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179944	3371060	7281980	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 24 kivikasa	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179965	3371045	7281985	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 26 rakennuksen pohja 6	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179966	3371077	7281977	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 27 rakennuksen pohja 7	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179967	3371086	7281979	240010047	Ei	Näkyvät rakenteet	Kemi
Liitinnokka 28 rakennuksen pohja 8	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179968	3371091	7281953	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 29 verkkotarha S	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	180089	3371133	7281920	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 3 lammassuoja	Historiallinen rakennelma	Moniperiodinen	179952	3371044	7282061	240010047	Ei	Näkyvät rakenteet	Kemi
Liitinnokka 30 rakennuksen pohja 9	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179972	3371102	7281942	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 31 rakennuksen pohja 10	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179973	3371105	7281941	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 32 rakennuksen pohja 11	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179974	3371105	7281931	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 33 rakennuksen pohja 12	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179975	3371115	7281933	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 34 rakennuksen pohja 13	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179976	3371121	7281925	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 35 rakennuksen pohja 14	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179977	3371125	7281916	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 36 rakennuksen pohja 15	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179978	3371133	7281911	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 37 rakennuksen pohja 16	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179979	3371167	7281893	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 38 rakennuksen pohja 17	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179980	3371157	7281907	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 39 rakennuksen pohja? 18	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179981	3371111	7281940	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 4 lasmarkin perusta	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179953	3371047	7282049	240010047	Ei	Näkyvät rakenteet	Kemi
Liitinnokka 40 rakennuksen pohja 19	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179982	3371215	7281867	240010047	Ei	Näkyvät rakenteet	Kemi
Liitinnokka 41 aurinkokello	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179945	3371065	7281969	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 42 pooki 2	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179949	3370938	7281991	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 43 verkkotarha 2	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179983	3371124	7281899	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 5 rakennuksen pohja	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179954	3371014	7282053	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 6 rakennuksen pohja 2	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179955	3371017	7282046	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 8 pooki 3	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179948	3370990	7282033	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 7 kivikasa	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	180013	3371001	7282050	240010047	Kyllä	Muinaisjäännösalue	Kemi
Liitinnokka 9 rakennuksen pohja 3	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	179956	3371019	7282020	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Selkä-Sarvi kaivo	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	33543	3371006	7282069	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi
Selkä-Sarvi venevalkama	Historiallinen rakennelma	Uusi aika	33533	3370890	7282338	240010047	Ei	Muinaisjäännösalue	Kemi

1 Johdanto

Metsähallituksen Luontopalvelut suorittivat kesällä 2015 kulttuuriperintökohteiden inventoinnin Selkä-Sarven saarella Perämerellä. Selkä-Sarvi sijaitsee Perämeren kansallispuiston alueella, Kemin kunnassa ja Ruotsin rajan tuntumassa (kartta 1). Kansallispuisto on perustettu vuonna 1991. Selkä-Sarven koillispuolella sijaitsee Maasarvi, jossa on myös muinaisjäännöksiä sekä kulttuuriperintökohteita.

Selkä-Sarvessa on kolme aluetta: Sijanmaannokka pohjoisessa, saaren keskiosassa Keskimaa ja etelässä Kärpännokka ja Liitinnokka (kartta 2). Sijanmaannokassa sijaitsee Metsähallituksen ylläpitämä suojasatama, sauna, grillikatos, käymälät, puuliiteri sekä varasto. Lisäksi siellä on tähystystorni ja helikopterin laskeutumiskenttä. Näistä rakennuksista noin sata metriä etelään sijaitsee E. Dunderin kalastustukikohta rakennuksineen ja verkkotarhoineen (kuva 1). Keskimaassa sijaitsee muinaisjäännöksiä, esimerkiksi näyttävä ja hyvin tunnettu aurinkokello (kohde Selkä-Sarvi Keskimaa 2 aurinkokello). Liitinnokassa eteläisimpänä sijaitsee neljä Alatornion kalastusseuran vuokraamaa rakennusta. Sata metriä luoteeseen sijaitsee käymälä, Ailinpietin kunnostettu kämppä, Jauholan puoji, Annikki Dunderin kunnostama kämppä (entinen suolaushuone), autiotupa Kalla ja vuokratupa Kokko. Voidaan siis todeta, että Selkä-Sarvi on aktiivisessa kalastus-, veneily- ja retkeilykäytössä oleva saari.

Kulttuuriperinnön kannalta Selkä-Sarvi on merkittävä siellä sijainneen kalastajakylän johdosta. Saarella sijaitsee muinaisjäännösr ryhmä, jossa on kaksi aluetta (kartta 3). Liitinnokan kalastajakylän muodostuu kunnostetuista rakennuksista, verkkotarhoista, rakennuksen pohjista, venevalkamista, pookeista, aurinkokellosta ja kivikaiverruksista. Kalastajakylässä ovat etenkin läheisten rannikkokyläien kalastajat pyytäneet silakkaa (Haapasaari 1994: 27). Saaren muinaisjäännöksiä ja kulttuuriperintökohteita leimaa vahvasti moniperiodisuus. On hyvin hankala ulkonäön perusteella sanoa edes arviota kohteiden iästä (Mäkivuoti 1994: 10). Korkeuden perusteella pystyy päättelemään korkeimmalla sijaitsevat rakennuksen pohjat vanhimmiksi. Inventoinnin ensisijaisena tarkoituksena oli ottaa koordinaatit kohteille, ja valokuvata kohteet. Inventointi suoritettiin Metsähallituksen suojelun alueiden kulttuuriperintökohteiden inventointiohjeistuksen mukaisesti, johon on sisällytetty SALAVAn¹ vaatimukset.

1.1. Inventoinnin rajaus

¹ SALAVA tarkoittaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuvaatimuksia, joille Museoviraston on laatinut ohjeistuksen 2014. Ohjeilla pyritään yhtenäistämään Suomessa suoritettavaa arkeologista kenttätutkimusta ohjeistuksen 2014.

Maastossa keskityttiin polun varrella sijaitseviin kohteisiin. Inventoinnissa haluttiin tarkastaa sellaisia kohteita, jotka sopisivat nähtävyyshankkeiksi ja opastukseen. Rakennusperintö, esineistö ja kivikaiverrukset jätettiin tämän inventoinnin ulkopuolelle. Rakennusperintöä on hoidettu Perämeren kansallispuistolle laadittujen korjaustapojen mukaisesti 1990-luvun alussa, ja kivikaiverrukset on inventoitu kesällä 2014. Kunnostettuja rakennuksia näkyy kuvissa, ja ne ovat hyviä maamerkkejä rakennusten pohjien sijoittelun kannalta (kartta 4).

Saaresta ei inventoitu matalimpia rantoja lukuun ottamatta Liitinnokkaa eikä metsäisimpiä alueita saaren keskiosissa (liite 1 kulkuloki). Myöskään lähellä Sijanmaannokkaa sijaitsevaa Dunderin kalakenttää ei tarkemmin inventoitu, sillä kalakenttä koostuu rakennuksista ja esineistä. Kalakenttään kuuluu neljä rakennusta, sokkeli, verkkotarha jossa edelleen puita pystyssä, ja pihapiirissä on paljon esineistöä kuten verkkoja, verkkokorkkeja, rautaromua.

Kenttätöitä tehtiin 25.5. ja 23.–25.6.2015. Inventoija suoritti inventointeja touko- ja kesäkuun reissuilla myös Pensaskarissa, joka sijaitsee noin kuusi kilometriä pohjoiseen Selkä-Sarvesta.

Kuva 1. E. Dunderin kalakenttä. Kuvattu 25.6.2015.

1.2. Tausta-aineisto

Aiemmin kohteita ei ole tiettävästi systemaattisesti valokuvattu. Ailinpietistä sekä joistakin rakennuksen pohjista on kuvia sekä perimätietoa (Jenni Tuulasjärven kenttätöitä 2014). Paikkatietoa on kerätty karttapiirrosten avulla.

Tässä inventoinnin tärkeimmät tausta-aineistot:

- Markku Mäkivuoti: Perämeren kansallispuiston kiinteät muinaisjäännökset. Vantaa 1994.
- Päivi Haapasaari: Silakanpyydyksiä ja lohitalonpoikia – kalastusperinnettä Perämeren kansallispuistossa. Vantaa 1994.
- Arkkitehtitoimisto Antti Pihkala: Perämeren kansallispuisto rakentamisohjeet. Vantaa 1994.

Tärkein ja monipuolisin lähdeaineisto Selkä-Sarven kaikista muinaisjäännöksistä on Markku Mäkivuodin tekemä inventointikertomus. Saaren eteläosassa sijaitsevasta kalastajakylästä on laadittu tarkempia ja yksityiskohtaisempia muistioita ja suunnitelmia 1970-luvulta alkaen. Tarkempaa kartoitusta kalastajakylän moniperiodiseen asutukseen liittyen on tehnyt arkkitehtitoimisto Antti Pihkala 1990-luvulla, Päivi Haapasaari 1994 perimätiedon ja kirjallisten lähteiden perusteella ja Jenni Tuulasjärvi 2014 kaiverrusten ja perimätiedon osalta. Myös Museovirasto on tehnyt 1992 mittauksen Liitinnokan kalastajakylässä. Arkkitehtitoimisto Antti Pihkala on käyttänyt tätä mittauspiirrosta, mutta tässä raportissa tausta-aineistona toimi arkkitehtitoimisto Antti Pihkalan tekemä karttapiirros. Sekä Pihkalan että Haapasaaren tekemiin karttapiirroksiin on tallennettu tietoa siitä kenelle tai mille suvulle kartassa mainittu rakennuksen paikka kuuluu, ja tämä tieto on pyritty yhdistämään nyt inventoituihin kohteisiin.

Tieto rakennusten pohjien entisistä käyttäjistä, sijainnista ja käyttötarkoituksesta on muodostunut pitkälti tärkeiden informanttien avulla. Rakennusten pohjien käyttötarkoitusta on pystytty päättämään myös rakennuksen pohjan ulkonäöllä. Kaikkea Jenni Tuulasjärven keräämää perimätietoa ei ole hyödynnetty tässä raportissa johtuen informanttien toiveesta olla käyttämättä tietoja muissa yhteyksissä. Tätä toivetta on siis pyritty noudattamaan. Perimätieto, joka kohteisiin on tässä raportissa yhdistetty, on peräisin Haapasaaren julkaisusta.

Vanhoista kartoista tutustuttiin vuoden 1974 karttaan, sekä Alatornion, Kemin ja Simon pitäjien lohi- ja siiankalastusta varten laadittuihin merikarttoihin vuodelta 1874. Kartan kopio on huonolaatuinen, mutta Selkä-Sarvi on merkitty karttaan kruunun kalastusalueeksi. Vuoden 1974 karttaan ei ole merkitty jatulintarhaa tai aurinkokelloa. Yksi siinä näkyvistä Liitinnokan rakennuksista on purettu eikä Sijanmaannokassa ole vielä suojasatamaa. Ortoilmakuvassa (kuva 2) vuodelta 2011 erottuu venevalkamia, mutta muita kulttuuriperintökohteita siitä ei näy. Ilmakuvassa kuitenkin näkyy Kärpännokkaan haarautuva polku, jota maastossa ei voi enää helposti seurata, sillä kataja peittää alueen pahoin. Maastossa ei merkittyä

polkulinjausta tälle Kärpännökan haaralle olekaan, mutta joissain kartoissa (kartta 3) se vielä näkyy.

Raportissa esitetyt koordinaatit (taulukko 1 sekä luku 5: kohdekuvaukset) ovat ykj-koordinaatistossa. On syytä huomata, että osa koordinaateista perustuu arvioituun digitointiin kohteiden maastotarkastuksen jälkeen tai Mäkivuodin kartan perusteella tehtyihin digitointiin. Tieto siitä, miten paikkatieto on tuotettu, löytyy kohdekuvauksista luvusta 5. Muuten koordinaattitiedot on tuotettu käsi-gps, jonka tarkkuus vaihtelee 5–10 metriä. Kohteiden sijaintiin suhteessa polkuun, tulee lukijan luottaa sanalliseen kuvaukseen kohdekuvauksissa, sillä kartan ja gps-laitteen epätarkkuuksista johtuen, jotkin kohteet saattavat näyttää karttaa lukiessa olevan väärällä puolella polkua. Kohteiden sijainti suhteessa polkuun on merkittävä tieto Liitinnökan kalastajakylässä liikkeessa. Opaskarttaan tämä tieto on pyritty korjaamaan digitoimalla polkulinjaus.

1.3. Kohteiden ajoittaminen²

Joillekin inventoiduille kohteille mitattiin korkeus vaaituskojeella, ja korkeuksista laskettiin vanhimman mahdollisen iän arvioita kohteille (liite 2). Kohteet voivat olla nuorempia, ja tuloksiin tulee suhtautua arvioina. Nämä arviot kuitenkin yhdessä perimätiedon ja kirjallisten lähteiden kanssa muodostavat tarkentuneen kuvan Selkä-Sarven kalastukseen liittyvän toiminnan iästä. Korkeusmittaukseen valittiin rakennuksen pohjia Keskimaasta ja rakennuksen pohjia sekä venevalkamia Liitinnökasta. Rakennuksen pohjista valittiin korkeimmalla sijaitsevia sekä silmämääräisesti vanhimmilta näyttäviä. Korkeusmittauksilla pyrittiin selvittämään vanhimman asutuksen ajoitusta ja sijaintia. Laskelmat perustuvat tietoon rannansiirtymisnopeudesta, merivedenkorkeudesta (keskivesi) sekä tietoon kohteen käyttötarkoituksesta.

Korkeudet mitattiin suhteessa sen hetkiseen merenpintaan. Tieto mittaushetken merenpinnan korkeudesta otettiin ylös Kemin mareografin lukemasta Ilmatieteenlaitoksen nettisivuilta. Rakennusten pohjista otettiin korkeus näkyvien rakenteiden ulkopuolelta, ja venevalkamista ylä-, kolmasosa- ja alamitat veneenvetouran pohjalta. Kolmasosa laskettiin mittaamalla valkaman pituus. Kolmasosäsääntö perustuu tietoon siitä, että urasta raivattiin veneelle tilaa yksi kolmasosa keskiveden yläpuolelta (Tuovinen 2000: 21 viittaa Klang ym. 1991-289-290). Nämä korkeustiedot laskettiin suhteessa pidempiaikaiseen teoreettiseen keskiveteen N60-järjestelmän tietojen mukaisesti.³ N60-järjestelmän avulla saadusta

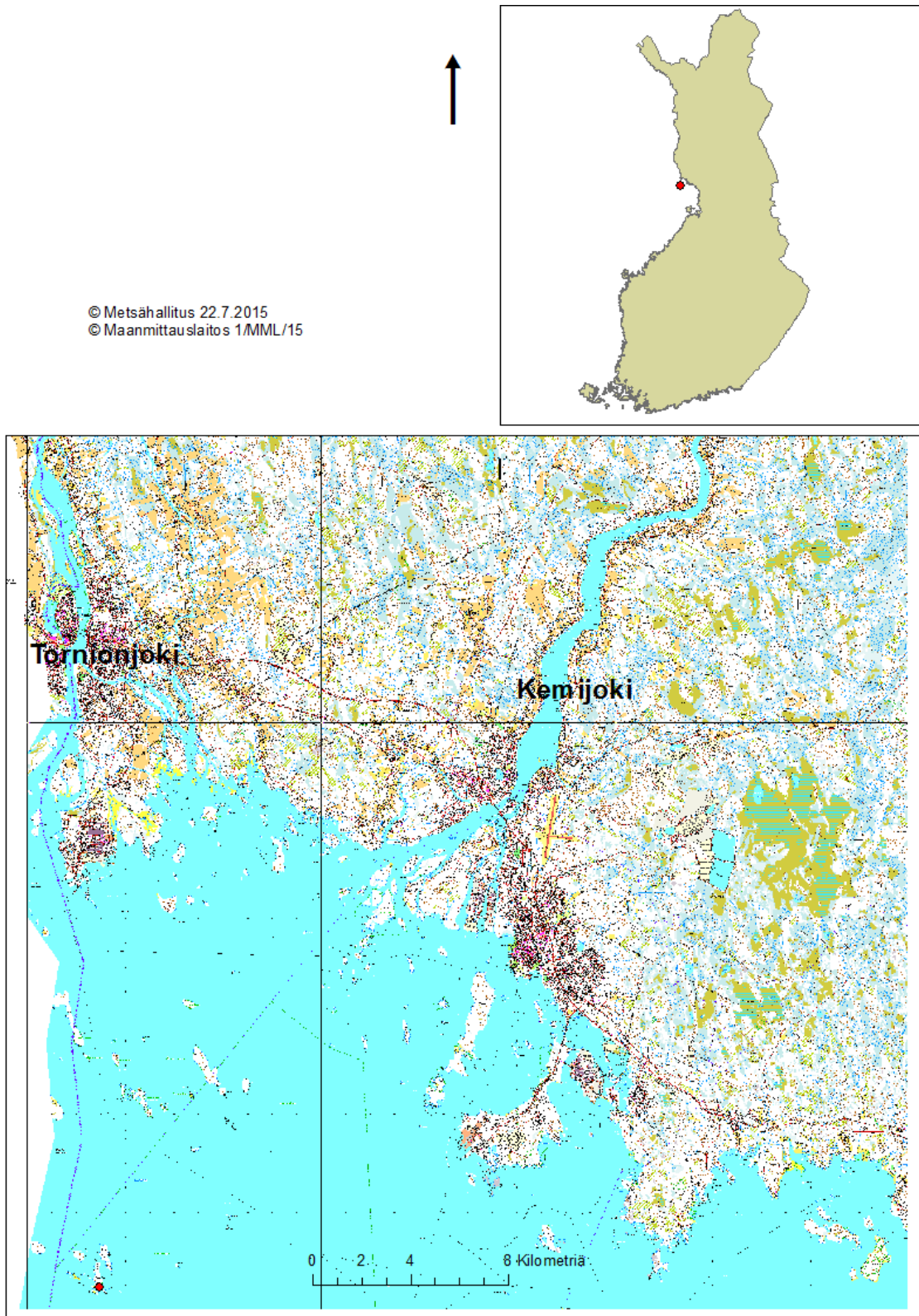
² Tässä kohtaa ohjeistuksena on käytetty Tapani Tuovisen vastaavia raportteja eteläisemmän Suomen saaristosta: Ulkosaariston arkeologiaa. Saaristomeren kansallispuiston yhteistoiminta-alueen inventointi 1994–1997 (2000) sekä Valassaaret. Suojelun alueen kulttuuriperintöinventointi 2012.

³ <http://cdn.fmi.fi/legacy-fmi-fi-content/documents/keskivesi/fi/2011.html>. N60-järjestelmää käytettiin siksi, koska siinä ei ole otettu huomioon ilmastolämpenemisen aiheuttamaa merenpinnan nousua, joka ei ollut ajankohtainen mitattujen kohteiden käyttöaikana.

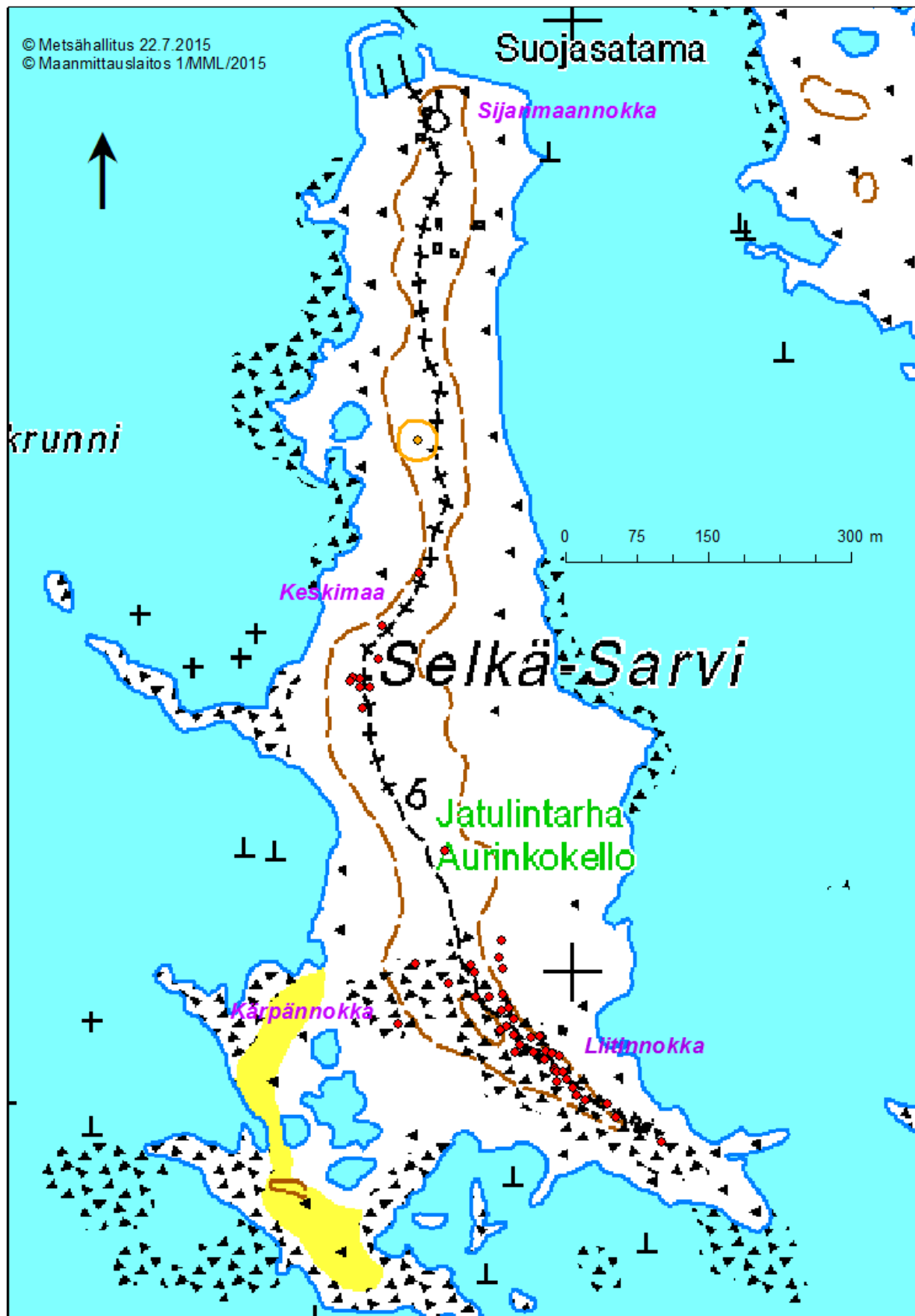
korkeustiedosta laskettiin Ekmanin kaavojen (2001: 10) avulla ajoitus virhemarginaaleineen. Kaavassa rannansiirtymisnopeutena on käytetty karkeaa arviota, 7,3 mm vuodessa (Vestøl 2006: 256).

Keskivesiajoituksella voidaan määrittää mitatulle korkeudelle ajankohta, jolloin kohde on ollut keskiveden tasolla. Keskivesiajoitusta on käytetty tässä raportissa venevalkamien ajoittamisessa. Rantavyöhykeajoituksella taas määritetään mitatulle korkeudelle sellainen ajoitus, jolloin kohde on todennäköisesti veden saavuttamattomissa. Tässä raportissa rantavyöhykeajoitusta on tehty rakennuksen pohjille, mutta se soveltuu myös muilla rakennelmille, joiden on ollut tarkoitus pysyä vedenpinnan yläpuolella. Tässä raportissa on käytetty arviota 1,2 m rantavyöhykkeen turvallisesta sijainnista. (Tuovinen 2000: 20)

Selkä-Sarven kulttuuriperintökohteiden inventoinnin suoritti arkeologian opiskelija Laura Nygård (HuK) osana korkeakouluharjoittelua. Inventoija tekee myös merelliseen kulttuuriperintöön liittyvä opinnäytetyötä, jossa käsitellään muun muassa luonnonsuojelualueilla sijaitsevien kulttuuriperintökohteiden kulumista. Harjoittelua ohjaavat erikoissuunnittelija Päivi Tervonen, Metsähallituksen Luontopalvelut, sekä yliopistonlehtorit Timo Ylimaunu ja Jari Okkonen Oulun yliopistosta. Havainto-olosuhteet kenttätöissä olivat sään puolesta vaihtelevat. Kasvukauden ollessa käynnissä kasvillisuus on saattanut peittää osaa kohteista, jotka esimerkiksi keväällä tai syksyllä olisivat havaittavissa. Toukokuussa on hyvät havainto-olosuhteet: kasvillisuutta ei juuri ole peittämässä kohteita, ja on valoisaa. Havaintojen tekemiseen on mahdollisesti vaikuttanut inventoijan kokemattomuus.

Kartta 1. Selkä-Sarven poiki on punainen piste molemmissa kartoissa. Selkä-Sarvesta on noin 15 km sekä Kemin Ajoksen että Tornion Röyttän satamaan.

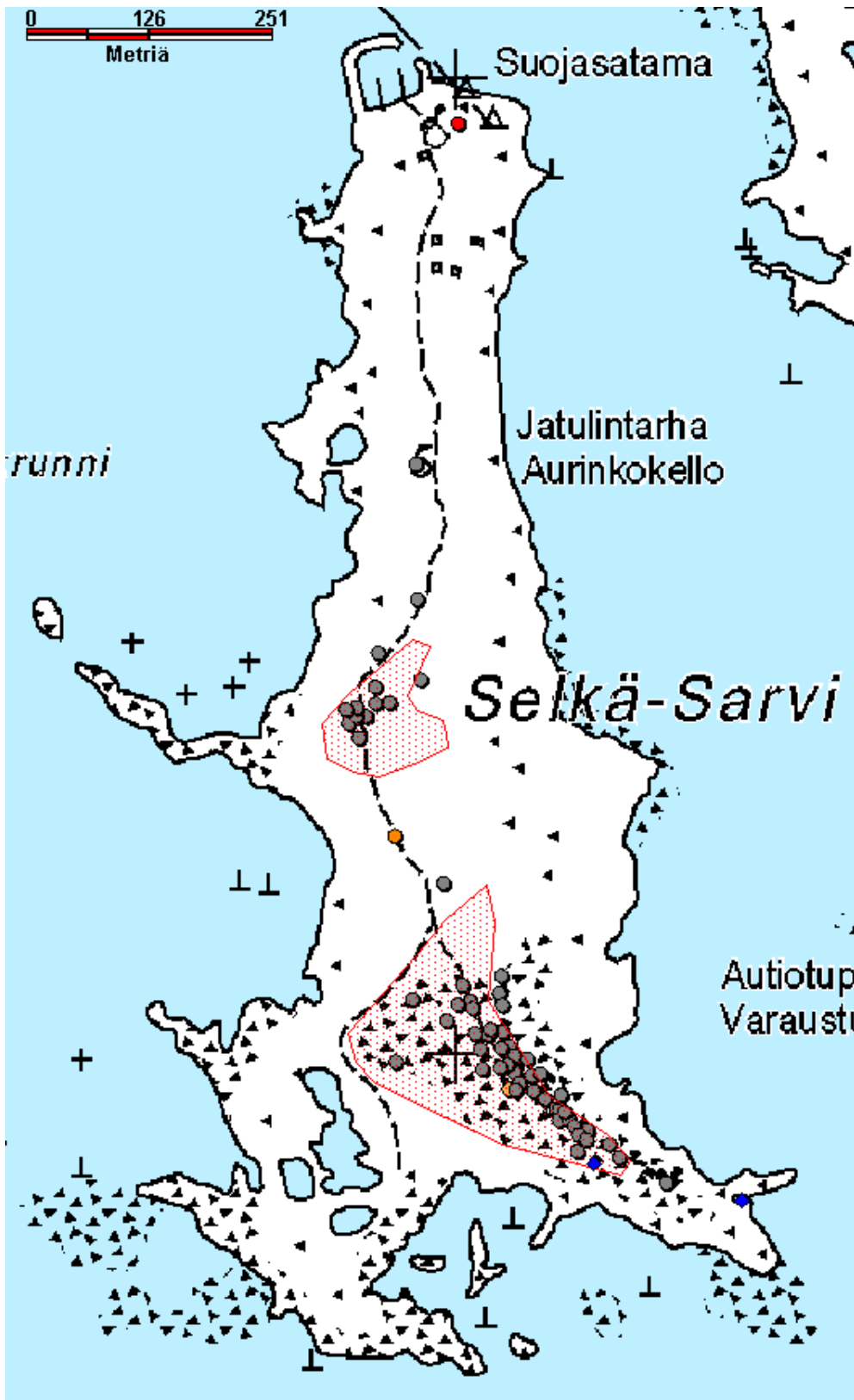

Kartta 2. Punaisilla pisteillä ovat kesällä 2015 inventoidut kohteet. Kartasta puuttuu jälkeinpäin digitoimalla paikannetut kohteet, niiden arvioitu sijainti ja koordinaatit on löydettävissä kohdekuvauksista. Oranssilla on merkitty Museoviraston paikkatietotuotteesta ladattu muinaisjäännpiste ja muinaisjäännsalue, molemmat koodilla 240010047. Violetilla

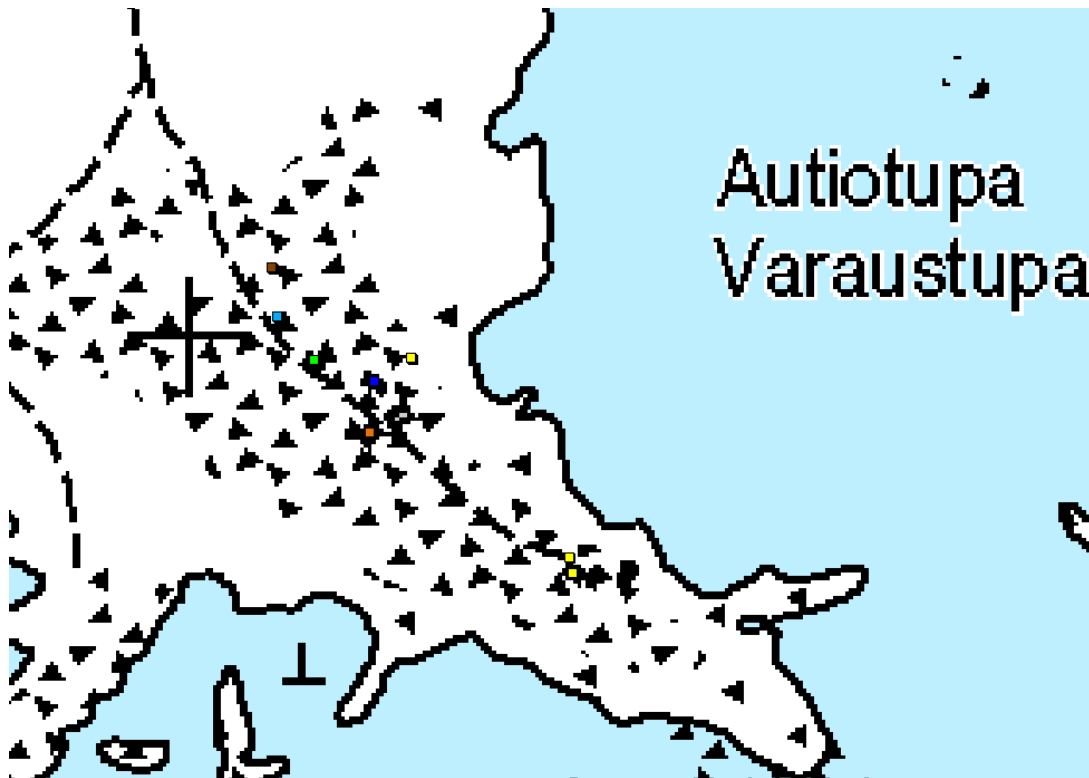
saaren osien nimet Haapasaaren (1994: 28) mukaan.

Kuva 2. Ortoilmakuva Selkä-Sarven keski- ja eteläosista vuodelta 2011.

Kartta 3: Reiskasta kuvakaappauksella otettu karttanäkymä, jossa sinisellä muinaisjännökset ja punaisella rasterilla muinaisjännösalueet. Muut pisteet ovat sekä kesällä 2015 inventoituja kohteita, että muita kohteita.

Kartta 4: Liittinnokan kunnostetut rakennukset. Eteläisimmät keltaiset = Alatornion kalastusseuran vuokraamat kämpät, Oranssi = Ailinpieti, Tummansininen = Kokko, Vihreä = Kalla, Keltainen = Dunderin kunnostettu kämppä.

2 Inventointialueen maisema, luonto sekä maa- ja kallioperä

Maankohoaminen on merkittävä maiseman muokkaaja Perämeren saaristossa. Maa kohoaa tällä alueella 9 mm vuodessa (Metsähallitus 2009: 13), ja paljastaa saarille uutta maata, jolle ilmestyy pian kasvillisuutta ja muodostuu rantaniittyjä. Rantaliete muuttuu suoksi. Saarten sisäosissa on metsiä ja harjuja. (Asp 13.7.2011) Lintujen pesimän kannalta Perämeren saaret ovat merkittäviä kohteita, ja osalle mairinnousua onkin rajoitettu. Selkä-Sarvessa mairinnousu ja liikkuminen 100 metriä lähempänä rantaa on kielletty 1.5.–31.7. lintujen pesimän takia (Metsähallitus 2009: 39).

Natura 2000 luontotyypeistä saarella sijaitsee muinaisjäännösalueiden läheisyydessä eniten seuraavia luontotyyppisiä: kuivat nummet, hakamaat ja kaskilaitumet, primäärisuknessiometsät sekä merenrantaniityt. (Metsähallitus 2009: 18) Saarella olevia perinnebiotooppeja on hoidettu, ja tullaan hoitamaan. Käytännössä tämä tarkoittaa katajan poistamista, jotta alueesta tulee avoin ja perinteistä laidunnettua saarta muistuttava. Saarella laiduntaa lampaita kesäisin aidatulla alueella. Lampaat

laiduntavat pääasiassa rannan tuntumassa, jossa on niille syötäväksi kelpavaa heinää.

Saaren korkein kohta sijaitsee Liitinnokassa, 5 m mpy peruskartan korkeuskäyrien mukaan. 2,5 m mpy olevia alueita sijaitsee Liitinnokan lisäksi Keskimaassa ja Sijanmaannokassa. Maisemaltaan avonaisinta on Liitinnokassa ja Kärpännokassa, jossa ei korkeaa kasvillisuutta juuri ole. Keskimaassa ja Sijanmaannokassa kasvaa puustoa ja Keskimaassa on soistuvaa maastoa.

3 Alueen tutkimushistoria

3.1. Kalastus Perämerellä

1800-luvulta alkaen Perämeren alueella on kalastettu enimmäkseen lohta ja silakkaa (Haapasaari 1994: 9). Talollisille lohenkalastus tuki maataloutta, ja maattomat saivat lisätienestiä silakanpyynnistä (Haapasaari 1994: 10–11). Silakkaa kalastettiin pääasiassa omaan käyttöön, eikä siitä maksettu veroja (Lundholm 1993: 172–3). Perämerellä on saalistettu myös hylkeitä, mutta Alatornion ja Kemin alueen kalastajat pyysivät hylkeitä niiden kalastukselle aiheuttamien tuhojen takia. (Haapasaari 1994: 19)

1766 säädettiin yleinen kalastusasetus, jossa virallistettiin kalastusalueiden omistussuhteita talonpoikien ja porvareiden välillä sekä selvennettiin kalastusoikeuksia eri alueilla muodostuneille kalastustavoille (millä alueella parvissa uivia kaloja saa pyydystää) (Lundholm 1993: 174–175). Vuoden 1809 jälkeiset rajan muutokset Suomen ja Ruotsin välillä vaikuttivat Perämeren kalastukseen. Laajalla alueella kalastaneet hailuotolaiset joutuivat siirtymään Suomen puolelle, osa muun muassa Sarveen (Lundholm 1993: 175). Selkä-Sarvesta löytyykin hailuotolaisten haminaksi kutsuttu venevalkama-alue (Haapasaari 1994: 27), joka on todennäköisesti näihin aikoihin perustettu. Lohen merikalastukseen puututtiin 1800-luvun lopulla valtion toimesta, jonka jälkeen talonpoikien lohen pyyntiä merellä verotettiin sekä pyyntikeinoihin puututtiin. (Haapasaari 1994: 13) 1800-luvun lopulla, erityisesti kato- ja nälkävuosien aikana, Selkä-Sarvesta asui joidenkin tietojen mukaan 300 henkeä. Kun oli ahdasta, nukuttiin puoveissa tai veneen alla. (Haapasaari 1994: 28)

Vieläkin vanhempia verotietoja löytyy Perämeren alueen kalastuksesta. Pirkkalaiset ovat verottaneet kalastajalappalaisia 1200-luvulla. Kruunu on verottanut Perämeren alueella maa- ja kalaveroa 1300-luvulla. (Metsähallitus 2009: 30). Selkä-Sarven korkein kohta (5 m mpy) on ollut meren pinnan yläpuolella vuodesta 1358±45⁴, joten varhaisin ajankohta kalastustukikohdalle saarella on voinut olla 1400-luvulla. Perimätiedossa säilyneen nimistön perusteella Selkä-Sarven kalastajista moni oli

⁴ Arvio perustuu johdannossa kuvattuun laskutapaan.

lähtöisin Kaakamosta, Kemin ja Tornion välistä merenrantakylästä (Haapasaari 1994: 30).

1950-luvulla ammattikalastus Perämeren kansallispuiston alueella väheni, kun kalastus muuttui kannattamattomaksi sekä tehtaat työllistivät alueen väestöä (Haapasaari 1994: 11).

3.2. Kalastuksen materiaallinen kulttuuri

Selkä-Sarven kalastuksen materiaalsen kulttuuriin kuuluu työvälineitä, asuinrakennuksia (nimitys kämpppä tai puovi), työrakennuksia (suolaushuoneet eli lasmarkit, jääkellarit, verkkomakasiinit) sekä muita rakennelmia (Haapasaari 1994: 30–31). Tässä inventoinnissa keskityttiin kiinteisiin muinaisjäänöksiin ja kulttuuriperintökohteisiin eli esineistö jätettiin inventoimatta. Saarelta löytyikin hyvin vähän esineitä (yksi emali lautanen ja vähän rautaromua Liitinnokasta), sillä irtaimet esineet on kerätty jo aiemmin Jauholan puojiin mahdollisesti toteutettavaa näyttelyä varten.

Saareen muutettiin koko kesäksi, ja kalastajat toivat saarelle lampaita laiduntamaan (Haapasaari 1994: 15). Silakkaa pyydettiin sekä keväällä että syksyllä, verkkojen avulla (Haapasaari 1994: 20). Verkot punottiin aiemmin luonnonmateriaaleista, hampusta tai pellavasta, joten niitä on pitänyt huoltaa ja kuivata välillä. (Tuomi-Nikula 1982: 147) Tätä varten on rakennettu verkkojen ja nuottien kuivaamiseen tarkoitettuja telineitä. 1950-luvulla nylon yleistyi verkkomateriaalina (Haapasaari 1994: 20), ja sitä ei tarvinnut kuivata erikseen, joten verkkotarhojen rakentaminen loppui.

Mukka eli jata on ollut käytössä 1500-luvulta 1900-luvun alkupuolelle lohen meripyydyksenä. Verkko kiinnitettiin merenpohjaan kivillä tai seipäillä, ja aseteltiin mutkalle siten että lohett jäivät verkon silmukoihin kiinni. Katiskoja käytettiin lohen pyynnissä ja isorysä yleisty 1800-luvun lopulla. (Haapasaari 1994: 12)

Lohi suolattiin ja säilöttiin saarella jääkellareissa (Haapasaari 1994: 17), silakka suolattiin lasmarkeissa eli suolaushuoneissa (Haapasaari 1994: 25). Lasmarkki saatettiin rakentaa tolppien varaan, jolloin merituuli viilensi rakennuksen ja säilöi silakat paremmin. (Pihkala 1994: 13) Säilöntä ja suolaustoimenpiteet olivat tärkeitä, sillä saalis vietiin vasta myöhemmin maihin kaupiteltavaksi, esimerkiksi markkinoille.

Veneet olivat luonnollisesti kalastajan tärkeä väline, ja niitä varten on saariin rakennettu uria, venevalkamia, jotta rantautuminen ja veneenveto maihin olisi helpompaa. Pookit eli merimerkit toimivat apuna turvallisessa rantautumisessa.

3.3. Tutkimushistoria

1970-luvulla Selkä-Sarveen on tehty tarkastuskäyntejä, joista tehdyissä muistioissa on tarkasteltu kulttuuriperintöä luetteloimalla ja karttapiirrosten avulla. Vuonna 1973 Silakkakylässä (Liitinnokan kalastajakylä) on ollut 12 asumusta ja vajaa jäljellä (Naskali 1973). Saaren keskiosassa korkeimmalla (noin 6 m mpy) kohdalla olevia rakennuksen pohjia arvioidaan iältään vanhimmaksi, verrattuna alempana sijaitsevista rakennuksen pohjista. Korkeusmittausten mainitaan olevan hyödyllisiä asutuksen iän selvittämisessä. (Selkä-Sarven retkeily 26.7.1975). Näitä vielä 1970-luvulla olevia rakennuksia on purettu, siirretty tai osan on myrsky vienyt.

1990-luvulla Selkä-Sarven, ja yleisesti Perämeren, historiaa ovat dokumentoineet, osana kansallispuiston perustamiseen liittyneitä selvityksiä:

- Markku Mäki vuoti (1994: Perämeren kansallispuiston kiinteät muinaisjäännökset) muinaisjäännösten osalta,
- arkkitehtitoimisto Antti Pihkala rakennusperinnön (mm. 1994: Perämeren kansallispuisto rakentamisohjeet) osalta ja
- Päivi Haapasaari (1994: Silakanpyydyksiä ja lohitalonpoikia – kalastusperinnettä Perämeren kansallispuistossa).

Ailinpietin kämpä on kunnostettu vuonna 1994.

Jenni Tuulasjärvi on 2014 kerännyt perimätietoa Perämeren, erityisesti Pensaskarin ja Selkä-Sarven, kalastuksesta ja sen esineistöstä. Hän on myös dokumentoinut Selkä-Sarven kivikaiverruksia sekä joitain rakennuksen pohjia valokuvaamalla.⁵ Mäki vuoti piti tärkeänä vuoden 1994 inventoinnissa, että kaiverrukset dokumentoitaisiin mahdollisimman pian.

3.4. Löytämättä jääneet kohteet

Kaikki Mäki vuodin inventoimat kohteet tarkastettiin, ja löytämättä jäi neljä kohdetta (taulukko 3). Kohteiden löytämättömyyteen on voinut vaikuttaa se, että kohteet ovat olleet kasvillisuuden peitossa tai inventoija ei ole (kokemattomuuttaan) huomannut kohteita. Ei ole myöskään mahdotonta, että kohteiden kivrakennelma on tuhoutunut tai hajonnut tunnistamattomaksi.

⁵ Kuvat löytyvät Metsähallituksen arkistoista, kulttuuriperinnön erikoissuunnittelija Päivi Tervonen.

Inventointi 1994 (Mäki vuoti)	Inventointi 2015	Tarkennus
1 Entinen kalastajakylä: piippukärjäjäkivet	Ei löytynyt	
1 Entinen kalastajakylä: viisi pookia	ainakin 4 pookikiveystä	kts. Taulukko 1
1 Entinen kalastajakylä: kaiverrukset	Löytyi	Tuulasjärvi valokuvannut 2014
1 Entinen kalastajakylä: aurinkokello	Liitinnokka 41 aurinkokello	
1 Entinen kalastajakylä: rakennuksen pohjia	kts. Taulukko 1	
13 Pooki	Ei löytynyt	
15 Rakennuksen pohja	Ei löytynyt	
11 Venevalkama	Selkä-Sarvi venevalkama	epäselvä, polku löytyi
12 Venevalkama	Keskimaa 11 ura / Selkä-Sarvi venevalkama	Epäselvä
3 Pooki	Liitinnokka 8 pooki 3	
2 Rakennuksen pohjia	Liitinnokka 9	
4 kaivo	Selkä-Sarvi kaivo	
5 Aallonmurtaja	Liitinnokka 2 kivirakennelma	
6 Venevalkamia	Liitinnokka 15 venevalkama	
7 Aurinkokello	Keskimaa 2 aurinkokello	
8 Rakennuksen pohjia 2 kpl	Keskimaa 3 rakennuksen pohja 2	
9 Rakennuksen pohja	Keskimaa 1 rakennuksen pohja	
10 Rakennuksen pohja	Keskimaa 4 rakennuksen pohja 4	
14 Purnukuoppa	Keskimaa 10 purnukuoppa	
Pihkala: 17, 20, 21, 34	Ei löytynyt	Rakennuksen pohjat

Taulukko 3: Kaikki Mäki vuodin mainitsemat kohteet tarkastettiin. Alimmaisella rivillä lueteltu Pihkalan kartasta rakennuksen pohjat, joita ei löydetty.

4 Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset

Yhteensä Selkä-Sarvesta inventoitiin 54 kulttuuriperintökohdetta. Aiemmista kuvauksista tuntemattomia näistä oli kolme. Nämä uudet kohteet sijaitsevat kuitenkin muinaisjäännösryhmän (240010047) alueella. Kaikki inventoidut kohteet eivät sijainneet muinaisjäännösryhmän rajauksen sisällä, mutta kuuluivat kuitenkin selkeästi muinaisjäännösrekisterissä kuvailtuun Liitinnokan kalastustukikohtaan tai Keskimaan muinaisjäännösryhmään. Inventointi täytti tavoitteet, sillä kaikki polun varren kohteet dokumentoitiin ja kerättiin koordinaattitiedot. Polun varren kohteet haluttiin inventoida, jotta niitä voitaisiin paremmin esitellä kävijöille.

Saarelle on juuri vedetty uusi polkulinjaus, joka poikkeaa vanhasta kartoissa näkyvistä siten, että se kiertää lännempää. Keskimaan kohdalla polusta kulkee lyhyt haara aurinkokellolle. Uusi linjaus siis kiertää muut Keskimaan muinaisjäännösryhmän kohteet. Polussa on käytetty saaren luonnonhoitotöissä poistettua katajaa, josta on tehty haketta. Polku erottuu selkeästi maastosta. Kosteissa, soistuvissa kohdissa on edelleen pitkospuut. Vanhan polkulinjauksen pitkospuut on suurimmaksi osaksi poistettu. Polkulinjaus vaikuttaa kulttuuriperintökohteisiin niiden esittelyn ja kulumisen kannalta.

4.1. Inventoidut kulttuuriperintökohteet

Keskimaa

Keskimaassa sijaitsee tämän inventoinnin perusteella 10 kulttuuriperintökohdetta. Kohteet ovat rakennuksen pohjia sekä aurinkokello, kivirakennelmia, polku ja purnukuoppa. Rakennuksen pohjat ovat vanhoja, ja rakenteeltaan epäselviä lukuun ottamatta yhtä (Keskimaa 1 rakennuksen pohja).

Keskimaan kaksi ajoitettua rakennuksen pohjaa ajoittuvat aikaisintaan rantavyöhykeajoituksen mukaisesti 1600-luvun lopulle (liite 2). Keskimaassa ei tiettävästi ole ollut asutusta tai rakennuksia pitkään aikaan sekä Keskimaan rakennuksen pohjat *näyttävät* vanhemmilta kuin Liitinnokan 1800–1900-luvuilla rakennetut. Purnukuoppa alueella viittaa kuitenkin siihen, että kieltolain aikaan 1919–32 alueella on ollut käyttöä. Ehkä Keskimaa on ehkä ollut hyvä piilopaikka silloin, kun asutus on keskittynyt Liitinnokkaan.

Liitinnokka

Liitinnokan kulttuuriperintökohteet sijaitsevat tiiviisti lähellä toisiaan. Tiivis rakentaminen kertoo siitä, että Liitinnokassa on asunut paljon ihmisiä. Liitinnokan voi siis olettaa olleen saaren suotuisin asuinpaikka. On mahdollista, että vanhojen rakennusten materiaaleja on käytetty uusien rakennusten rakentamisessa, ja kiviä on tämän rakentamisen johdosta siirretty alueella.

Liitinnokassa on kolmenlaisia rakennusten pohjia: asuinrakennusten pohjia (voivat olla myös saunoja), asuinrakennusten pohjia joihin yhdistyy (jää)kellari/suolaushuone, sekä yksittäisten suolaushuoneiden (=lasmarkki/laxmark) perustoja. Suolaushuoneita on kahdenlaisia: joko tolppien varassa olevia tai maanpinnalle rakennettuja (Pihkala 1994: 13). Rakennuksen pohjat ovat joko hyvin selkeästi erottuvia, korkeita ja monesta kivikerroksesta kasattuja, tai sitten jäljellä on enää maakumpu, josta on kesäkuun kasvuaikaan suorakulmion muotoon aseteltuja kiviä havaittavissa. Joissain tapauksissa on helppo erottaa, mikä rakennus on mahdollisesti ollut kyseessä. Havaintojen sekä Haapasaaren tietojen mukaan (1994: 31) suolaushuoneet ja jääkellarit on rakennettu lähemmäksi rantaa, kun taas asuinkämpät ovat sijainneet korkeammalla.

Rakennusten pohjien lisäksi Liitinnokan kalastajakylässä on verkkotarhojen tukikiveyksiä, venevalkamia, kivirakennelmia, kivikaiverruksia ja pookien tukikiveyksiä. Kivikaiverrukset ovat vuosilukuja sekä nimikirjaimia. Vanhin kaiverrus lienee vuodelta 1773 (Haapasaari 1994: 28).

Liitinnokan venevalkamien käyttö näyttäisi ajoittuvan 1700-luvulle korkeusmittauksien perusteella, mutta niiden käyttö on saattanut alkaa jo 1600-luvun lopulla ja kestää 1800-luvulle. Tämä arvio tukee tulkintaa, joka esitetään Haapasaaren kartassa (1994: 28): Liitinnokan vanhin asutus ajoittuu 1700-luvulle ja

juuri venevalkamien sijainnin tuntumaan. Kohteen Liitinnokka 9 rakennuksen pohjat ovat voineet arvion mukaan olla käytössä aikaisintaan rantavyöhykeajoituksen mukaan 1500–1600-lukujen vaihteessa. Näin ollen Liitinnokan asutus voisi olla 1700-lukua vanhempaa. Aiemmissä tarkasteluissa on oletettu, että vanhin asutus olisi sijainnut Keskimaassa sen korkeuden perusteella (Haapasaari 1994: 28, viittaa Hyötyniemi 1987: 102).

Ulkoisesti tarkasteltuna sekä Keskimaasta että Liitinnokasta on löydettävissä yhtä vanhoilta *näyttäviä* rakennuksen pohjia. Liitinnokassa näihin vanhoilta näyttäviin pohjiin sekoittuu selkeästi silmämääräisesti arvioituna nuorempia ja perimätiedossa kuvailtuja rakennuksen pohjia sekä tämän hetkistä kunnostettua rakennuskantaa. Saaren korkein kohta sijaitsee Liitinnokassa korkeuskäyrien perusteella, joten olisi oletettavaa, että ensimmäinen asutus on perustettu sinne eikä Keskimaahan. Rantavyöhykeajoitus ja keskivesiajoitukset antavat kuitenkin mitatuille kohteille maksimi-ikäarvion, joten ei voida varmuudella sanoa, että Liitinnokan asutus on Keskimaata vanhempaa, vaikka se onkin mahdollista.

4.1.1. Mitä ei löytynyt

Mäkivuodin ja Pihkalan mainitsemia piippukärjäkiviä ei maastosta tunnistettu. Kohteet saattavat olla kasvillisuuden peitossa, tai sitten inventoija ei tunnistanut kivikkoisella alueella sijaitsevia kiviä juuri piippukärjäkiviksi. Tausta-aineisto ei kerro montako kiveä on, liittyvätkö kivet esimerkiksi karikuriin (Haapasaari 1994: 29) vai muistuttavatko ulkonäöltään keskiaikaisia kärjäpaikkoja.

Hailuotolaisten haminaksi kutsutut venevalkamat olivat niin pahasti heinikon peitossa, että niiden rakenteita ei pystytty tunnistamaan, vaikka aluetta käveltiin läpi. Inventoija olettaa myös, että kasvillisuus peitti myös muita itärannalla mahdollisesti sijaitsevia venevalkamia, joita Pihkalan ja Haapasaaren karttapiirroksissa on kuvattu.

Saarella sijaitseva kolmas aurinkokello jäi löytämättä. Luonnonhoitotiimi kuitenkin kertoi sen nähneen, mutta eivät tarkalleen muistaneet missä. Tausta-aineistona olleissa raporteissa ei ole tietoa missä tämä aurinkokello sijaitsisi. Edellisessä luvussa on esitelty tarkemmin epäselvät ja löytämättä jääneet kohteet.

Aikoinaan veden alle rakennettuja pyydyksiä kuten maarysiä ei inventoinnissa tunnistettu tai löydetty.

4.2. Kohteiden kunto

Mikäli alueelle järjestetään opastusta ja kävijöitä on runsaasti, on hyvä tarkkailla kävijöiden aiheuttamaa kulumista kohteille. Kokon kämpän ympäristössä olevat

rakennuksen pohjat erottuvat epäselvästi, mikä saattaa johtua kävijöiden aiheuttamasta kulumisesta tai muista tekijöistä. Tulevaisuudessa otettavat ilmakuvat saattavat helpottaa rakennusten pohjien sijoittamista ja tunnistamista sekä alueen kokonaiskuvan hahmottamista.

Luonnonhoito työt tukevat rakennusten löytämistä sekä säilymistä. Esimerkiksi kohteesta Liitinnokka 34 rakennuksen pohja on poistettu puu, ja katajan raivaus polun itäpuolelta on tuonut kohteet helpommin löydettäviksi ja näin olleen tieto niistä säilyy paremmin. Katajan raivaus on jo suunnitteilla Keskimaan alueelle, ja hoito toteutetaan Kiinteiden muinaisjäännösten hoito-oppaan mukaisesti osana luonnonhoitoa. Katajan raivaus ja näkyvyyden paraneminen saattaa selventää tässä inventoinnissa epäselväksi jääneitä kohteita sekä säilyttää tiedossa olevia rakennuksen pohjia paremmin.

Ailinpietin kämpän eteläpuolella, polun länsipuolella olevat rakennusten pohjat ovat selkeästi erotettavissa ja näyttäviä rappukivineen. Polun itäpuolen rakennuksen pohjat taas ovat epäselviä rakenteeltaan. Liitinnokassa olevat pookikiveykset ovat selkeästi erottuvia, yhtä lukuun ottamatta. Ailinpietin kämpän pohjoispuolella taas polun itäpuolella olevat rakennuksen pohjat ovat selkeämpiä, kun taas länsipuolella eli korkeammalla kohtaa sijaitsee epäselvempiä rakennuksen pohjia. Verkkotarhakiveykset ovat laajoja sekä rivistöt hahmotettavissa polun länsipuolella, vaikka yksittäiset tukikiveysröykkiöt saattavatkin olla hajonneita.

4.3. Hoito ja kohteiden esittely

Selkä-Sarvi ja Pensaskari korostuvat kulttuuriperinnön tutkimushistoriassa kuin myös tämän hetken Perämeren kansallispuiston käyntikohteissa: kävijätutkimuksen mukaan Selkä-Sarvi ja Pensaskari ovat alueen suosituimpia käyntikohteita (Karlin 2012: 22).

Liite 3 esittelee opastukseen soveltuvia kohteita kartan avulla tekstien kera. Opastuksessa kehoitetaan kävijöitä liikkumaan alueella varovaisesti, mikä toivottavasti ehkäisee kohteiden kulumista ja vahingoittumista. Liite 3 sopii sellaisenaan tai muokattuna käytettäväksi opastuksessa. Opaste saattaa sisältää hieman päällekkäisiä tietoja jo olevien opastaulujen kanssa; esimerkiksi tällaiset tiedot voidaan tarvittaessa poistaa. Opasteen voisi esimerkiksi sijoittaa Ailinpietin lisäksi suojasataman läheisyyteen. Kävijät saapuvat suojasatamaan, ja näin opastus ehkä innostaisi kävijöitä vierailemaan myös saaren eteläpäässä. Selkä-Sarven historiasta on paljon tietoa sekä jännittäviä tarinoita, joista moni on jouduttu jättämään opastuksen ulkopuolelle. Siksi lähteet on hyvä laittaa opastukseen näkyviin, jotta asiasta kiinnostunut voi ottaa lisää selvää. Opastuksen tarkoitus on esitellä monipuolisesti erityyppisiä kohteita, ja herätellä mielenkiintoa saaren historiaa kohtaan.

Opastukseen on valittu sellaisia tietoja kalastuksesta, jotka on ollut liitettävissä kulttuuriperintökohteisiin ja muinaisjäännöksiin, ja joiden kautta näitä tarinoita on mahdollista kertoa. Kulttuuriperintökohteet sellaisenaan ovat näyttäviä ja mielenkiintoisia, siis hyvin opastukseen soveltuvia, kunhan vain opastuksen avulla kävijä voi tunnistaa rakennelmat kivisestä Liitinnokasta, ja saa jonkin verran taustatietoa.

Keskimaa

Keskimaan kulttuuriperintökohteista hoitoa ehdotetaan kahdeksalle kohteelle: katajan raivausta ja poistoa viidelle kohteelle (kohteet Keskimaa 3–5, 10, Selkä-Sarvi venevalkama) sekä kahdelle kohteelle merkintää (kohteet Keskimaa 1 ja 2). Toisessa näistä kohteista onkin jo merkintä. Rakennuksen pohjalle (Keskimaa 1) ehdotetaan merkintää kyltillä tai merkintää opastukseen. Kohde on maanpinnan tasossa ja jää helposti huomaamatta.

Parhaiten esittelyyn Keskimaasta sopivat sijainnin, näytävyyden ja käyttötarkoituksen puolesta aurinkokello ja rakennuksen pohja (Keskimaa 1). Purnukuoppa olisi mielenkiintoinen ja näyttävä kohde, mutta se sijaitsee erillään polusta ja täten aiheuttaisi liikkumista polun ulkopuolella. Kohde on tällä hetkellä runsaan kasvillisuuden peitossa.

Liitinnokka

Liitinnokan kohteista hoitoa ehdotetaan yhteensä 15 kohteelle: 11 kohteelle katajan raivausta ja puun poistoa (Liitinnokka 2, 5, 6, 9, 10, 12, 15, 39, 40, 42 ja Selkä-Sarvi kaivo). Luonnonhoito eli katajanraivaus toisi kohteet paremmin näkyviin, ja näin ollen turvaisi kohteiden säilymisen. Kahdelle kohteelle ehdotetaan merkintää ja kahdelle kohteelle siivousta.

Liitinnokasta esittelyyn sopivat kohteet on esitetty kartan muodossa, kuten myös Keskimaan (liite 3). Nämä kohteet on valittu esittelyyn sijainnin, näytävyyden sekä niihin liittyvien perimätietojen vuoksi. Polun varressa olevien kohteiden esitleminen todennäköisesti ehkäisee koko kalastajakylän alueen kulumista ohjaten liikkumista polulla.

Kiitokset

Paljon kiitoksia suunnittelija Tapani Tuoviselle perehdytyksestä rannansiirtymisajoitusmenetelmään sekä keskusteluista liittyen saariston kulttuuriperintöön! Luonnonhoidon työnjohtaja Panu Keihäälle kiitokset avusta korkeuksien vaaitsemisessa sekä muusta avusta maastossa. Huoltoyrittäjä Pekka Aholle kiitokset kyydeistä sekä erityisesti ”piilossa” olevien kohteiden näyttämisestä, ja muista tiedoista Sarvesta. Puistovalvoja Keijo Mildille myös kiitokset perehdyttämisestä Selkä-Sarven toimintaan sekä mahdollisuudesta osallistua Sarvipäiville! Kiitos harjoittelun ohjaajalle kulttuuriperinnön erikoissuunnittelija

Päivi Tervoselle mahdollisuudesta yhdistää harjoittelu ja opinnäytetyön tekeminen. Kiitos erikoissuunnittelija Siiri Toloselle sekä kaikille muilla avustaneille ja kysymyksiin vastanneille!

Allekirjoitus

Paikka, raportin valmistumispäivämäärä ja allekirjoitus alkupäiseen, kopiaihin nimikirjaimet.

Raporttia ei saa allekirjoittaa mustalla kynällä. Alkuperäisellä allekirjoituksella varustettu raportti jää Metsähallitukseen, muille toimitetaan kopio, jossa on nimikirjaimet.

Lähteet

Karta öfver lax- och sikfiskerierne, upptagande alla grund och vattnets djuplek, sjökusten och skärgården utanför Neredertorneå, Kemi och Simo socnkanr Kemi härad och Uleåborgs län. Edward Hartman 1874.

Painamattomat lähteet

Asp, J. 13.7.2011. Luentomuistiinpanot. Perämeri biologisen ja kulttuurisena tutkimuskohteena – kurssi Iin Ulkokrunnilla 11.–14.7.2011.

Metsähallitus 7.9.1988: Perämeren runkosuunnitelmatyöryhmä. Muistio. Metsähallitus/Perä-Pohjolan piirikuntakonttori.

Muistio. 26.7.1975 Selkäsarven retkeily.

Muistio 9.7.1990. Metsähallitus, Luonnonsuojelualuetoimisto, Hannu Ormio.

Museovirasto. Suomen rakennuskulttuurin yleisluettelo. Alueinventointilomake: Alue Pensaskari.. [Torniojokilaakson maakuntamuseon arkistojäljennös]

Museovirasto 17.7.1989: Suomen rakennuskulttuurin yleisluettelo. Kohdeinventointilomake: verkonkuivauskenttä. [Torniojokilaakson maakuntamuseon arkistojäljennös]

.Museovirasto 18.7.1989: Suomen rakennuskulttuurin yleisluettelo. Kohdeinventointilomake: kalaverkon kuivauskenttä. [Torniojokilaakson maakuntamuseon arkistojäljennös]

Naskali, E. 9.8.1973. Selostus tarkastuskäynnistä Kemin Selkäsarven saarella.

Tervonen, P. 2015: Pensaskari, rakennusten ja ympäristön hoitotyöt 2015. Suunnitelma. s. 8.

Tuulasjärvi, J. 2014: Pensaskarin kalastustukikohdan sisustus- ja näyttelysuunnitelma. – Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut. S. 65.

Painetut lähteet

- Arkkitehtitoimisto Antti Pihkala 1994: Perämeren kansallispuisto rakentamishjeet. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja Sarja B No 9. Vantaa. s. 36.
- Haapasaari, P. 1994: Silakanpyytäjiä ja lohitalonpoikia – kalastusperinnettä Perämeren kansallispuistossa. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A No 19. Vantaa. S. 38.
- Karlin, A. 2012: Perämeren kansallispuiston kävijätutkimus 2012. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 177. s. 59 ISBN 978-952-446-976-0
- Lundholm, K. 1993: Kalastus rannikolla, joissa ja järvissä. – Alamäki, Y. (toim.), Tornionlaakson historia II. 1600-luvulta vuoteen 1809. s. 172–176.
- Metsähallitus, 2009: Perämeren kansallispuiston, Perämeren saarten ja Röytän Natura 2000 – alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 57. S. 88.
- Mäki vuoti, M. 1994: Perämeren kansallispuiston kiinteät muinaisjäännökset. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A No 23: 20–21. Vantaa. S. 38.
- Tuomi-Nikula, O. 1982: Keskipohjalaisen kalastajan vuosi. – Kansatieteellinen arkisto 32. Suomen muinaismuistoyhdistys, Helsinki. s. 147.
- Tuovinen, T. 2013: Valassaaret. Suojelualan kulttuuriperintökohteiden inventointi 2012. – Metsähallitus Luontopalvelut. s. 14–15.

5 Kohdetiedot

855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Keskimaa 1 rakennuksen pohja	MH-tunnus: 179935
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282323, Y 3370900	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän 240010047 alueella. Mäkivuoti on inventoinut kohteen 1993, kohde nro Selkä-Sarvi 9 Rakennuksen pohja, ja kuvailee sitä näin "aurinkokellosta etelään erottuu korkealla harjanteella selvä rakennuksen pohja kooltaan noin 3,5 x 3,5 m".

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee hiekkaisella rinteellä ja kohteen välittömässä läheisyydessä kasvaa heinää sekä katajaa.

Kohteen kuvaus

Kohteen rakenne muodostuu päänkokoisista sekä isommista kivistä, ja muoto on selkeästi erotettavissa. Osa kivistä on suorakulmaisen rakenteen sisäpuolella. Kivet eivät juuri kohoa maanpinnasta ja ovat yhdessä kerroksessa. Kohteen sisämitat ovat 2,5 x 3 m. Mahdolliset tulisijan jäänteet rakennuksen pohjan NE-nurkassa. Rakenteissa on aukko pohjoisreunalla.

Kohteen rajaus

Rakennuksen pohja sijaitsee aurinkokellosta noin 20 metriä etelään. Aiempi pitkospuupolkulinjaus on kulkenut kohteen läheltä. Nykyiseen polkuun nähden kohde sijaitsee noin 30 metriä polusta länteen. Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän 240010047 alueella.

Tulkinta

Rakennuksen pohja. Korkeus vaaitettiin, ja ikä arvioitiin, kts. raportti.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 99 Muu toimenpide Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Kohteen voisi merkitä kyltillä tai aidata, sillä rakenteet aivan maanpinnan tuntumassa ja näin ollen vaarassa tuhoutua.

Tarkastukset

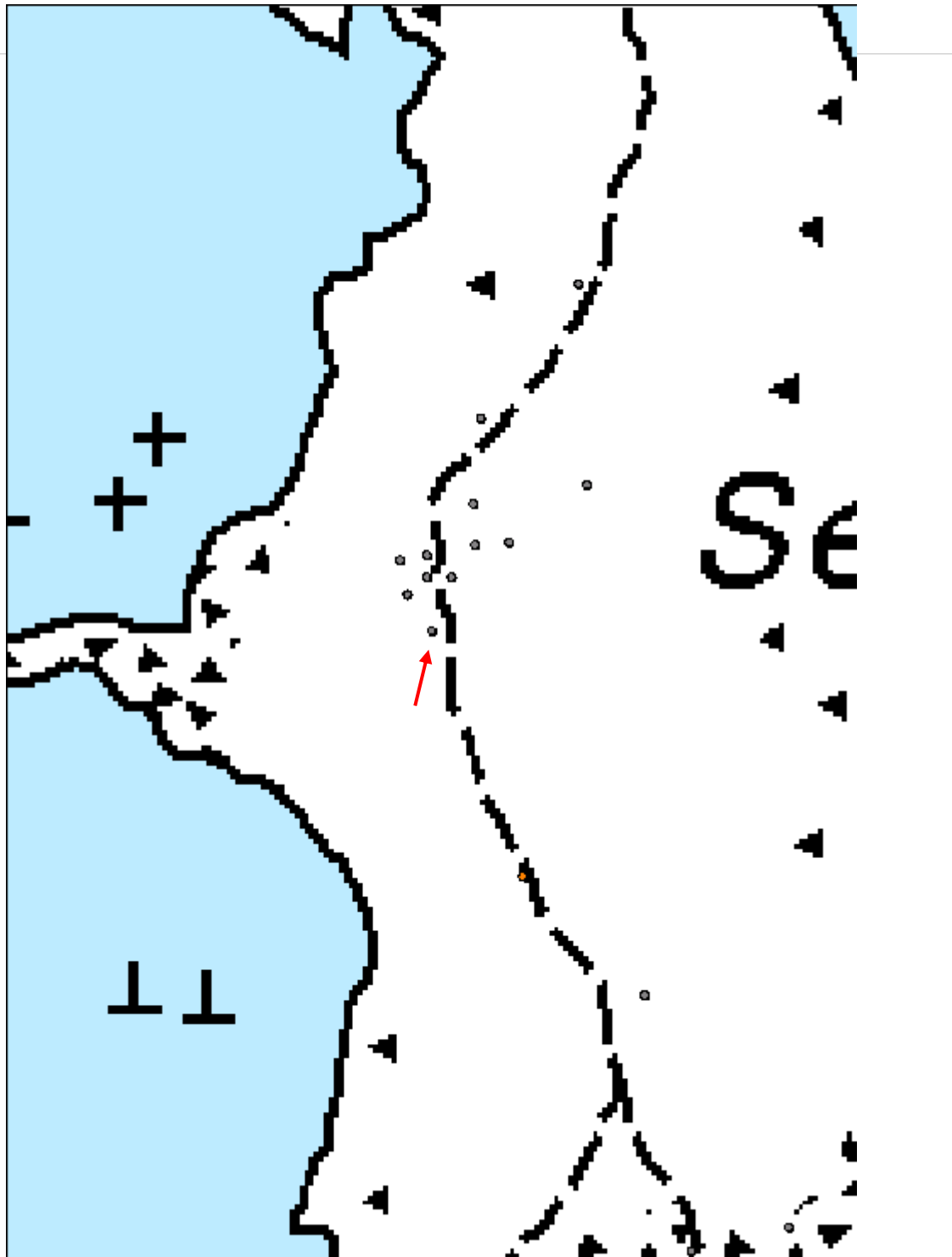
Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen pohja kuvattu 23.6.2015 suuntaan S.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282323, Y 3370900	Mittakaava:	1:2009

855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Keskimaa 2 aurinkokello	MH-tunnus: 179936
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282345, Y 3370908	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän 240010047 pohjoisemmalla alueella, ja on yleisesti tiedossa saaren kävijöiden keskuudessa. Kohde on kuvailtu tarkasti Markku Mäkivuodin inventointiraportissa 1994, kohteen numero on Selkä-Sarvi 7: "ulompi kehä on 30-31 cm halkaisijaltaan ja sisempi kehä 24 cm. Kehien väliin on hakattu arabialaisia numeroita, joista näkyvissä on ainakin numerot: 9, 10, 11 ja 12. -- Kellon ulkopuolella on arabialaisin numeroin kaiverrettu vuosiluku 1798."

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee hiekkaisella rinteellä, ympärillä katajaa. Kohteen ympäristö on jokseenkin kulunut eikä välittömässä läheisyydessä kasva mitään.

Kohteen kuvaus

Kaiverrus sijaitsee 1 m korkeassa ja 0,7 m halkaisijaltaan olevassa kivessä. Kohteen sijainti erottuu maastosta hyvin. Kivi on tasainen päältä. Ympyrän muotoisen kaiverruksen halkaisija on 37 cm, ja numero merkintöjen lisäksi on kaiverrettu 1798. Sadesäällä kohteen kaiverrukset tuntuvat, mutta eivät näy hyvin. Kohde sijaitsee uudesta polusta noin 10 metriä länteen. Uudesta polusta poikkeaa polkulinjaus kellolle. Kohteesta kaakkoon sijaitsee penkki. Kohde on merkitty kyltillä "aurinkokello", joka nojaa kiveen.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän 240010047 pohjoisemmalla alueella.

Tulkinta

Kohde on Mäkivuodin inventoima ja yleisesti tiedossa oleva aurinkokello.

Lisätietoja

Kohteen inventoi 23.6.2015 ja välilehden täytti 20.7.2015 Laura Nygård

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 99 Muu toimenpide Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Kohteessa on hyvä pitää kyltti.

Tarkastukset

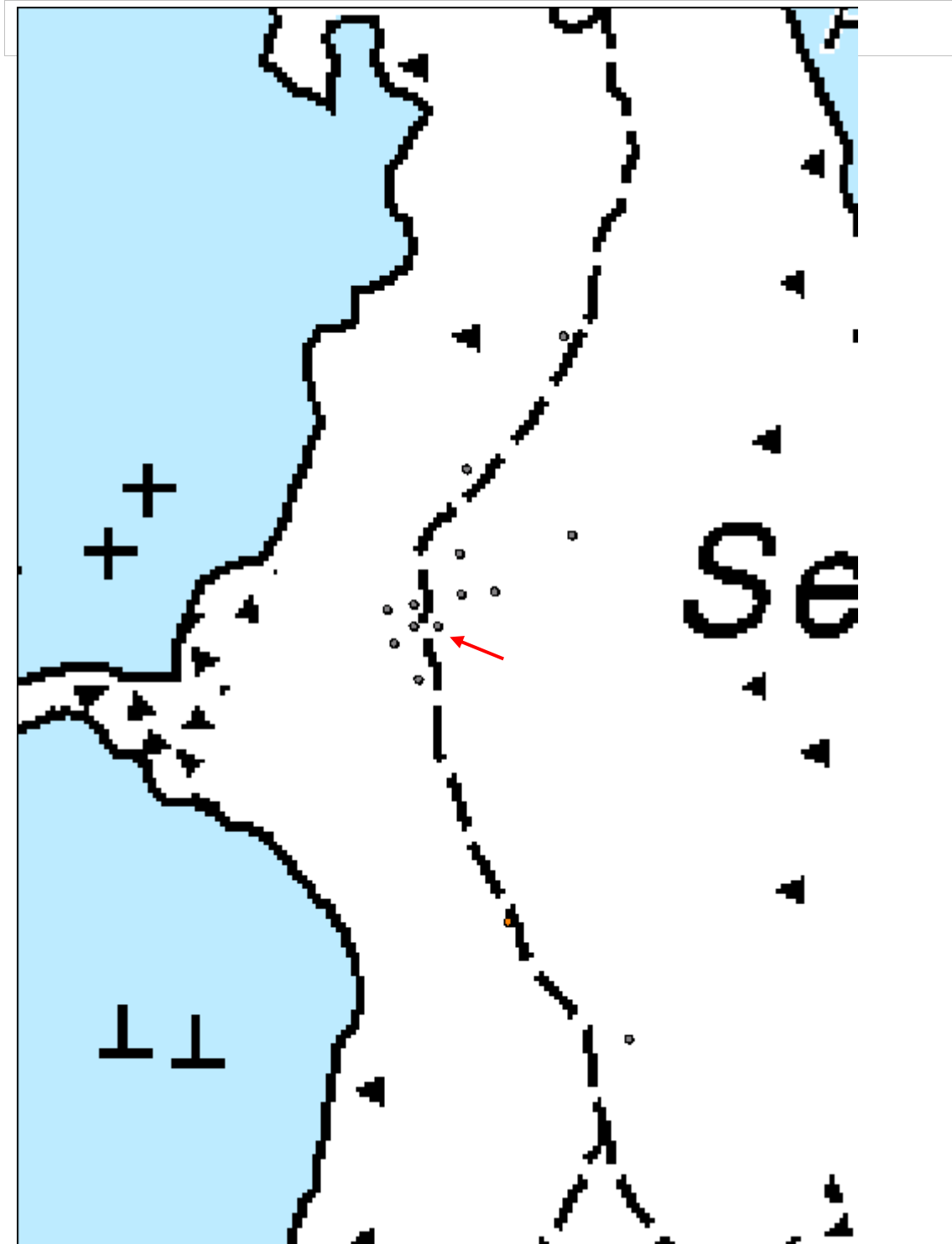
Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Keskimaan aurinkokello kuvattu 23.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282345, Y 3370908	Mittakaava:	1:2009

855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Keskimaa 3 rakennuksen pohja 2	MH-tunnus: 179937
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282345, Y 3370898	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösalueella 240010047. Sijainniltaan ja kuvakseltaan kohde voisi olla Mäkivuodin 1993 inventoima "Selkä-Sarvi 8 rakennuksen pohjia 2 kpl".

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee hiekkaisessa rinteessä, ja ympärillä kasvaa heinää ja katajaa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kaksi maasta kohoavaa kumpua, joissa kiviä keskellä ja ympärillä. Kohteiden muodot ovat epäselvät. Eteläisemmän mitat ovat reilu 2 x 2 metriä ja pohjoisemmän halkaisija myös noin 2 metriä. Eteläisempi kohde näkyy selkeämmin, pohjoisemmän kohteen kivet peittyvät katajaan ja heinikkoon. Molempien kohteiden päällä kasvaa heinää.

Kohteen rajaus

Kohteet sijaitsevat aurinkokellosta länteen noin 15 metriä. Vanha pitkospuupolku on mennyt aurinkokellon ja tämän kohteen välistä.

Tulkinta

Kaksi uunin pohjaa, joiden ympärillä on joskus sijainnut muu rakennus. Eteläisemmän rakennuksen pohjan korkeus vaaitettiin ja ikä arvioitiin, kts. raportti.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015. Tarkastuksessa mukana: Marko Sievänen, Keijo Mild, Panu Keihäs (Metsähallitus Luontopalvelut)

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Katajan raivaus kohteiden päältä ja ympäriltä.

Tarkastukset

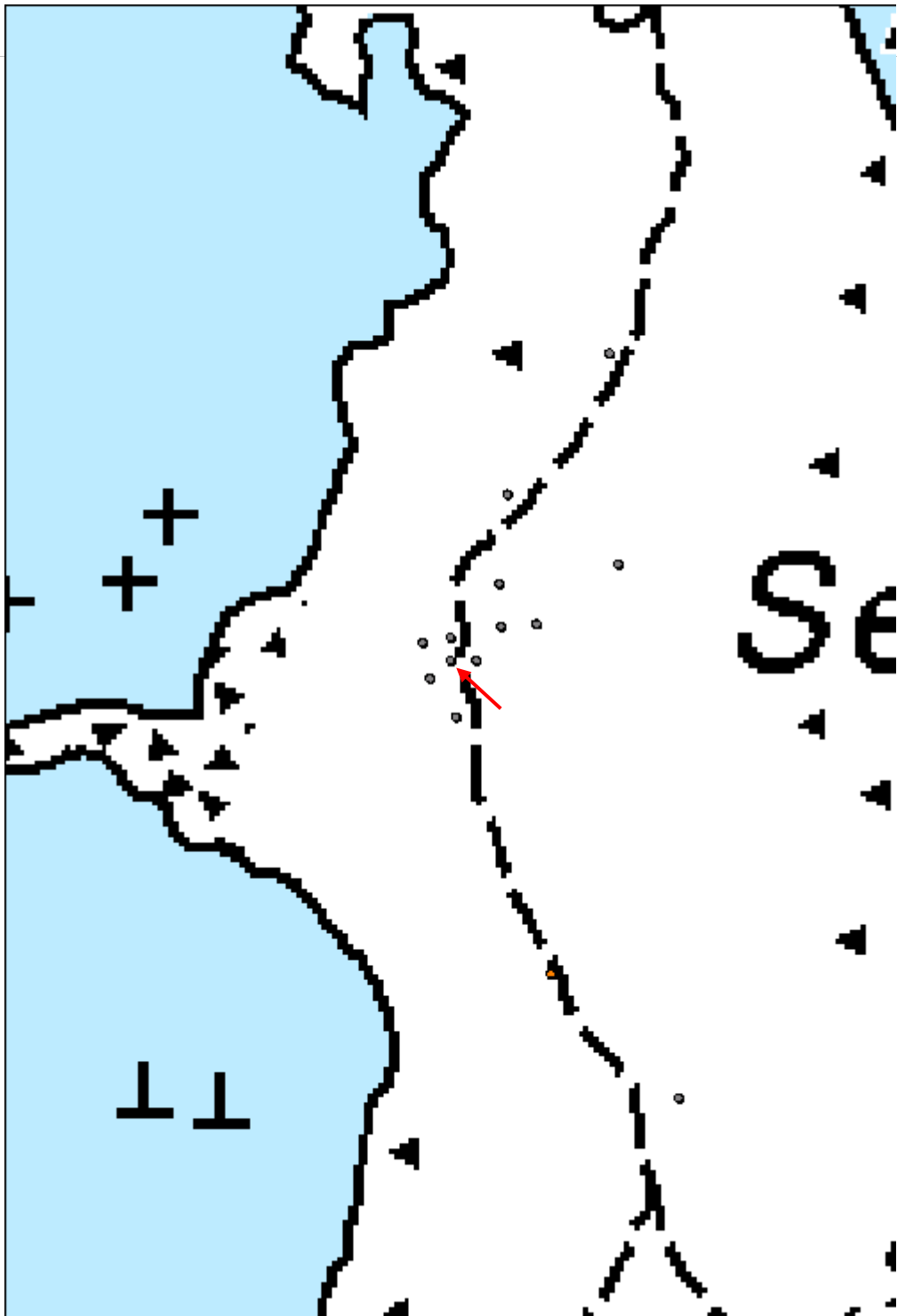
Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Vasen kuva: Kohteen eteläisempi rakennuksen pohja kuvattuna suuntaan NW.
Oikea kuva: Kohteen pohjoisempi rakennuksen pohja kuvattuna suuntaan NE.
Kuvat otettu 23.6.2015.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282345, Y 3370898	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Keskimaa
4 rakennuksen pohja 4**MH-tunnus:
179938

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282354, Y 3370898	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Kohde vastaa sijainniltaan Mäkivuodin 1993 inventoimaa kohdetta "Selkä-Sarvi 10 Rakennuksen pohja".

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kivikkoisella alueella, ja kohde on katajan peitossa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee epäselvä kivirakennelma, joka on katajan peitossa.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohteessa on todennäköisesti rakennuksen pohja, joka sijaintinsa puolesta voisi olla Mäkivuodin inventoima kohde Selkä-Sarvi 10 rakennuksen pohja.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.
Tarkastuksessa mukana: Marko Sievänen, Panu Keihäs, Keijo Mild.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Katajan raivaus.

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

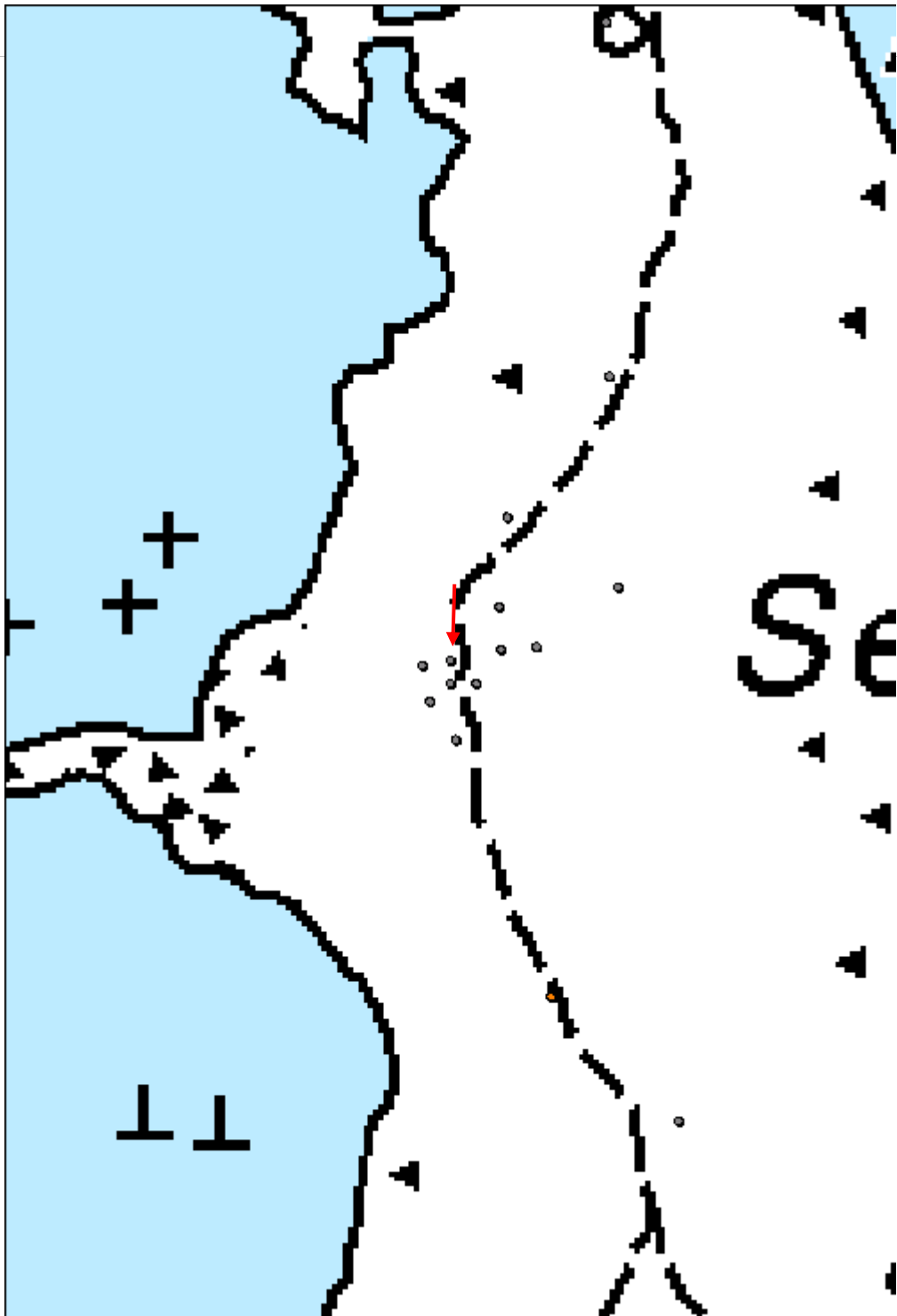
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen pohja kuvattuna 23.6.2015 suuntaan NE. Takana Keskimaa 3 pohjoisempi rakennuksen pohja.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282354, Y 3370898	Mittakaava:	1:2009

855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Keskimaa 5 kivirakennelma	MH-tunnus: 179939
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282352, Y 3370887	Löydöt:	

<i>Taustatiedot</i>
Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 pohjoisemmalla muinaisjäännösalueella. Kohteen välittömästä läheisyydestä löytyy muinaisjäännöksiä sekä Mäkivuoti on 1993 inventoinut alueen, mutta tätä kohdetta ei mainita.
<i>Ympäristön kuvaus</i>
Kohde sijaitsee entisessä merenrantakivikossa. Kohteen ympärillä kasvaa katajaa.
<i>Kohteen kuvaus</i>
Kohteessa sijaitsee kivirakennelma, jossa on pohjalla isompia lohkaraita ja päällä paljon pieniä lohjenneita ja palaneita kiviä. Rakennelman mitat ovat 2,5 x 2,6 m.
<i>Kohteen rajaus</i>
Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.
<i>Tulkinta</i>
Kohde voisi olla uunin, padan tai tulipaikan paikka.
<i>Lisätietoja</i>
Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

<i>Toimenpiteet</i>
Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus Toimenpidevuosi: 0 Kuvaus: Katajan raivaus kohteen ympäriltä.

<i>Tarkastukset</i>

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

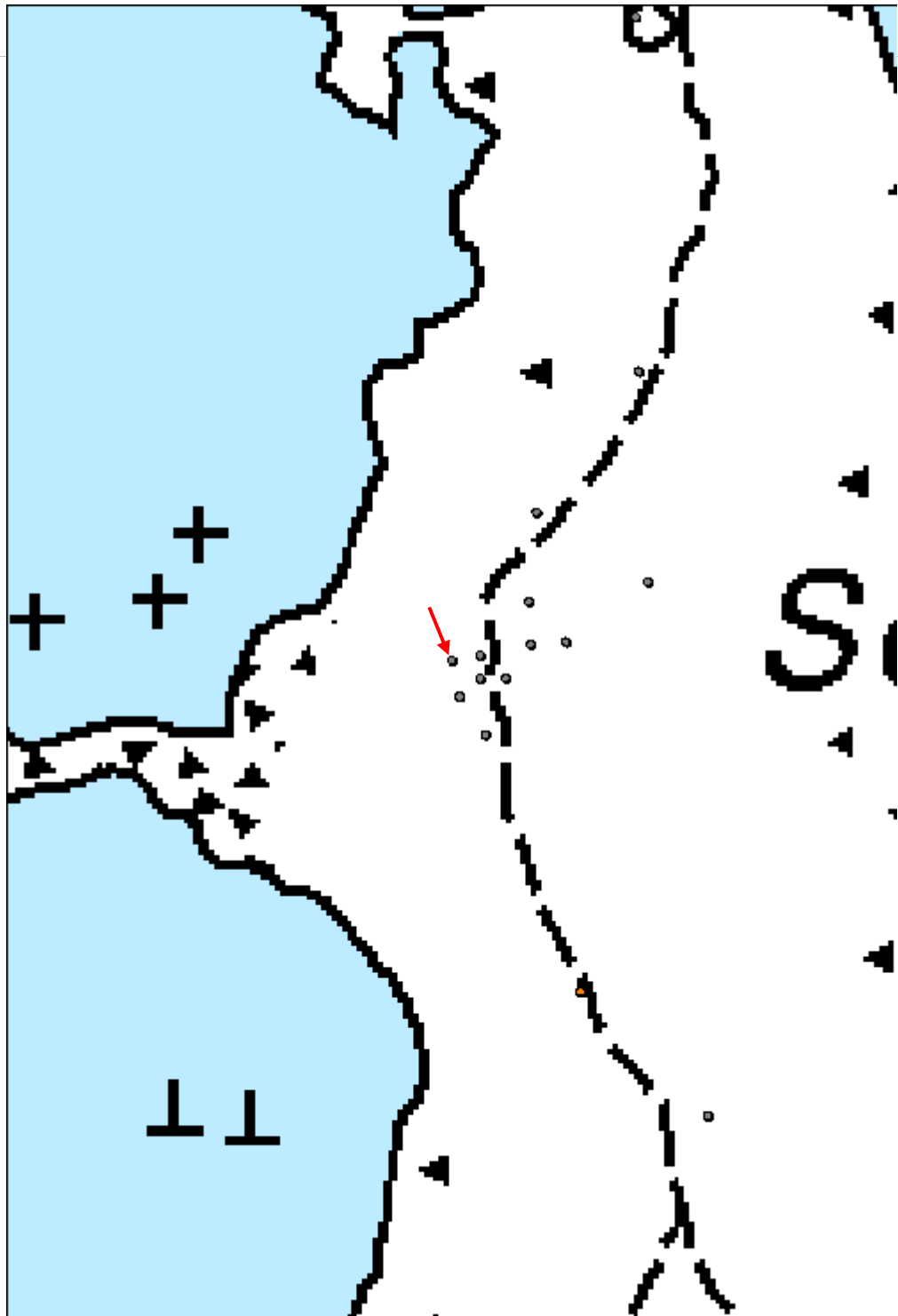
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kivirakennelma kuvattuna 23.6.2015 suuntaan S.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282352, Y 3370887	Mittakaava:	1:2009

855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Keskimaa 6 kivirakennelma 2	MH-tunnus: 179940
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282375, Y 3370917	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Mäki vuoti on 1993 inventoinut tämän kohteen sijainnin läheisyydestä monta kohdetta, mutta tätä kohdetta hän ei mainitse.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee hiekkaisen harjanteen kivikkoisessa rinteessä. Ympäriällä kasvaa katajaa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee kivistä kasattu rivimäinen rakennelma, jolla on pituutta 3,5 m. Kivet ovat reilusti päätä isompia. Kohde sijaitsee vanhan ja uuden polkulinjauksen välissä. Kohteen vieressä on kivistä "tyhjä" alue.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 pohjoisemman osan alueella.

Tulkinta

Epäselvä.

Lisätietoja

Kohteen inventoi 23.6.2015 ja välilehden täytti 20.7.2015 Laura Nygård.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

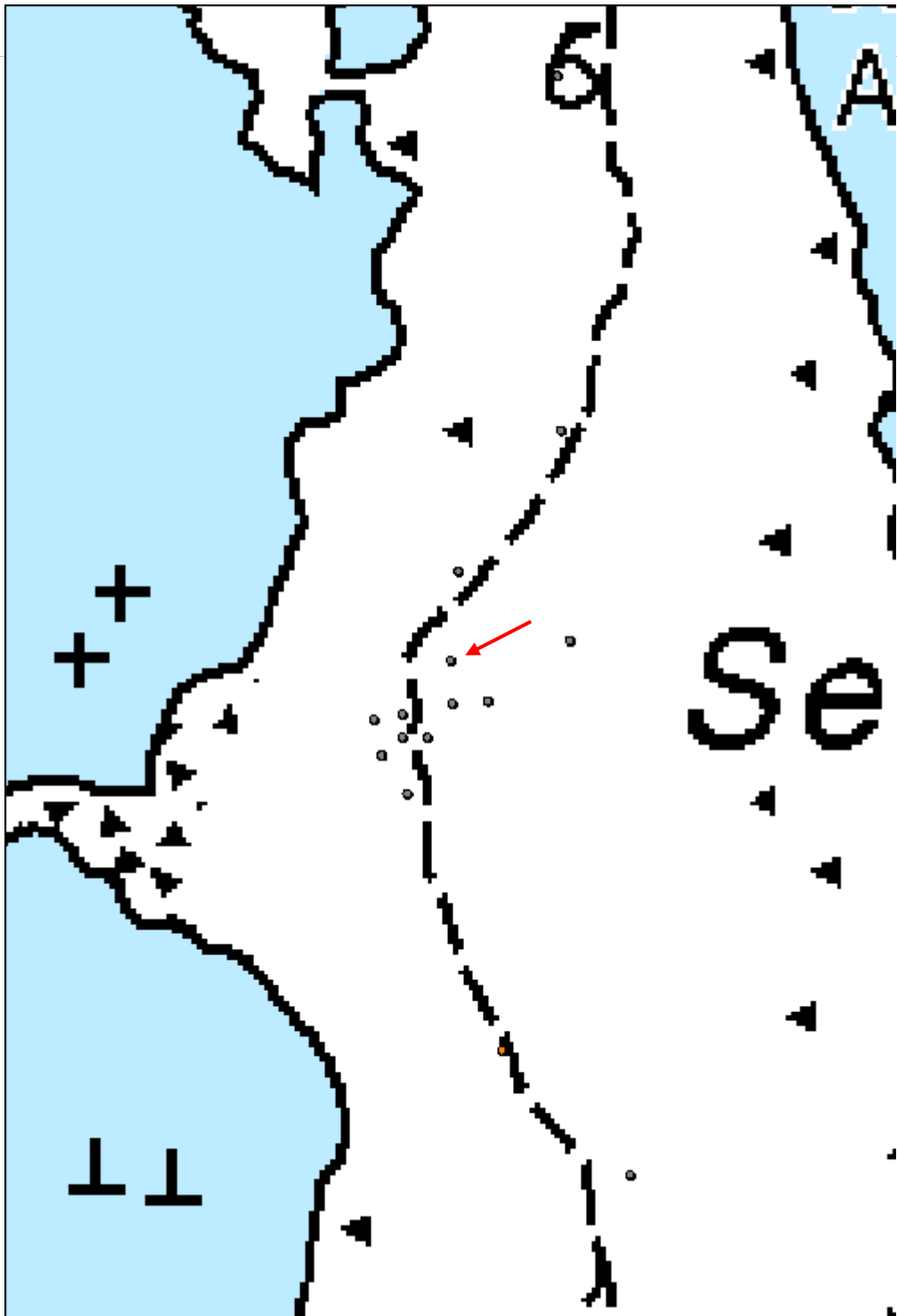
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kivirakennelma kuvattu 23.6.2015 suuntaan S.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282375, Y 3370917	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Keskimaa
7 jatulintarhan paikka**

MH-tunnus:
180090

Kohdetyyppi:	8 Kulttipaikat?	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282410, Y 3370920	Löydöt:	

Taustatiedot

Kemin kaupungin muinaisjäännösten inventointi 1990 mukaan saarella sijaitsee jatulintarha. Mäki vuoden inventoinnin 1993 mukaan saarelta ei löytynyt jatulintarhaa.

Ympäristön kuvaus

Hiekkainen alue, jossa korkeampi kohta.

Kohteen kuvaus

Kohde on mahdollinen jatulintarhan paikka kuvausten ja sijainnin perusteella. Kohde mahdollisesti tuhoutunut tai sitten saarella ei koskaan ole jatulintarhaa ollutkaan.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Kohde on tuhoutunut tai sitten aiemmat tiedot jatulintarhasta eivät pidä paikkaansa.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

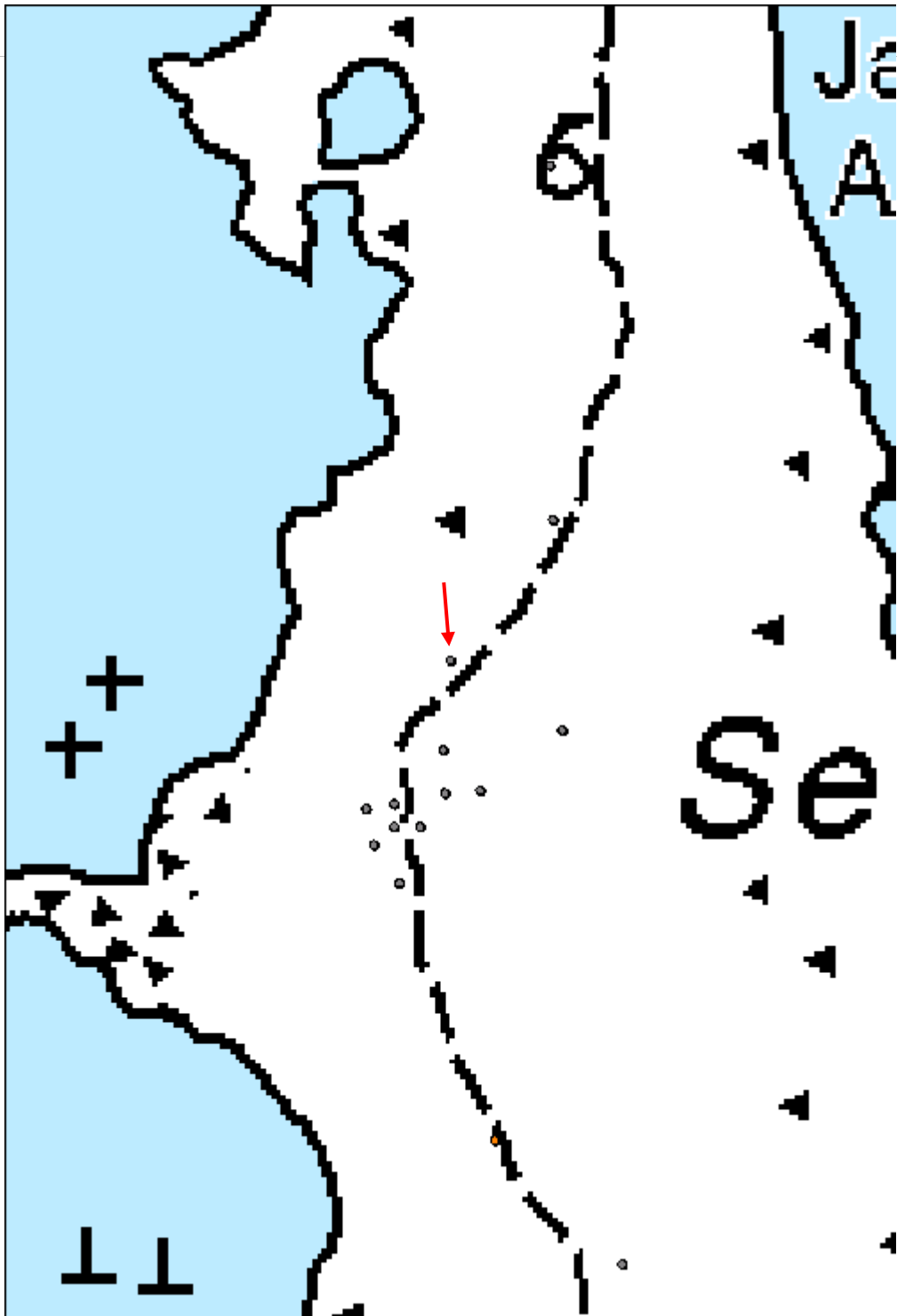
Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojele:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Mahdollinen jatulintarhan paikka kuvattu 23.6.2015 suuntaan SW.

Kohdetyyppi:	8 Kulttipaikat?	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282410, Y 3370920	Mittakaava:	1:2009

855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Keskimaa 9 kivikasa	MH-tunnus: 179942
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282174, Y 3370987	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 eteläisemmän muinaisjäännösalueen rajasta luoteeseen 30 m. Kohde sijaitsee Mäkivuodin 1993 inventoiman Selkä-Sarvi 15 rakennuksen pohja sijainnissa. Mäkivuoti arvelee, että kohteessa on verkkotarha tai luultavammin rakennuksen pohja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kivikkoisessa maastossa, ja ympärillä kasvaa katajaa. Kohde sijaitsee harjanteella Keskimaan ja Liitinnokan välissä. Harjanne on melko avoin (lukuunottamatta katajaa) ja kivinen, mutta Liitinnokan ja tämän harjanteen välillä sijaitsee metsäinen alue.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee siirtolohkareiden ympärille kasattuja kiviä. Kohde sijaitsee uudesta polkulinjauksesta noin 10 m itään.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 eteläisemmän muinaisjäännösalueen rajasta luoteeseen 30 m.

Tulkinta

Kohde on joko verkkotarha tai hajonnut rakennuksen pohja.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

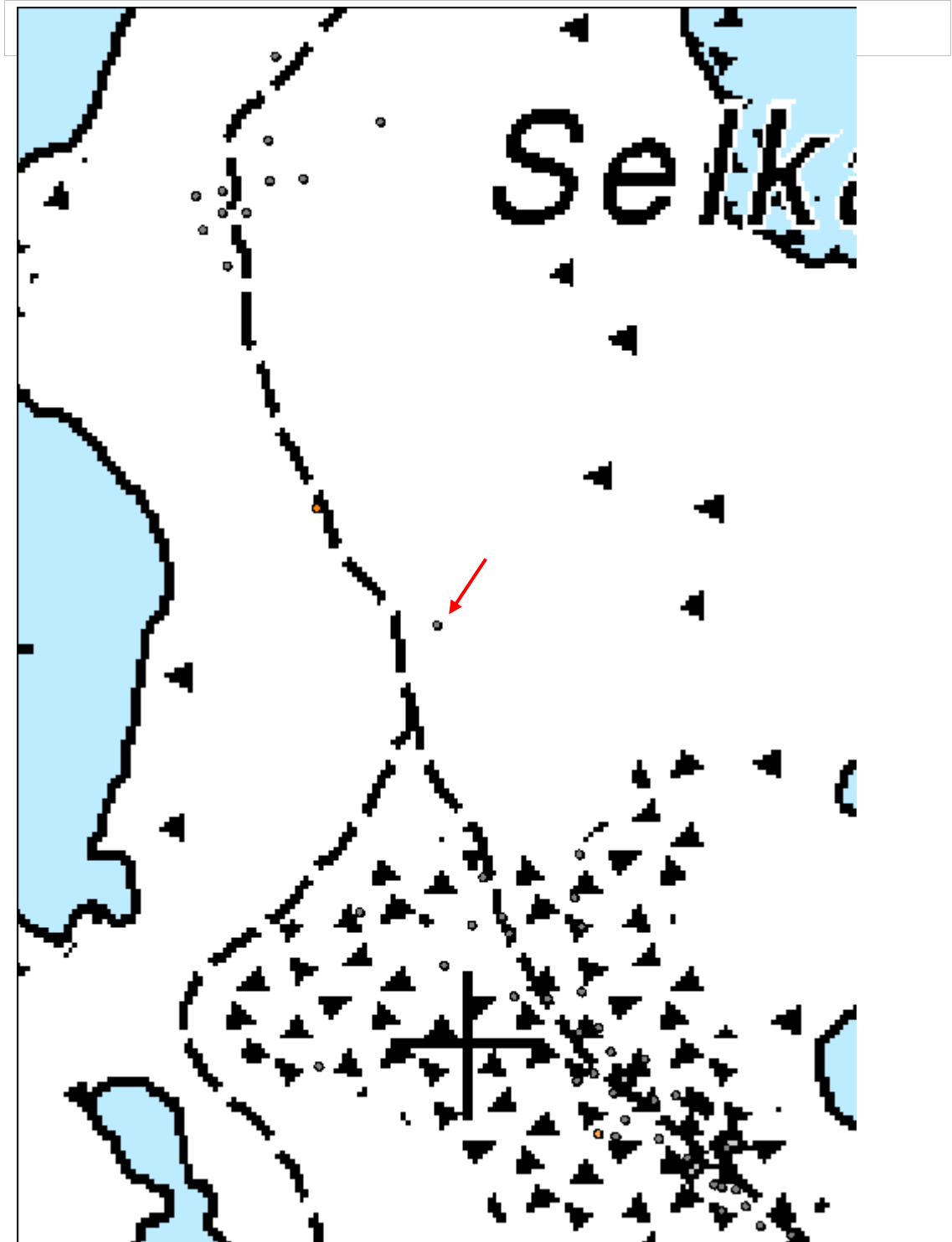
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kivikasa kuvattuna 23.6.2015 suuntaan SE.

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282174, Y 3370987	Mittakaava:	1:2009

855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Keskimaa 10 purnukuoppa	MH-tunnus: 179943
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282465, Y 3370960	Löydöt:	

<i>Taustatiedot</i>
Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueesta noin 43 metriä pohjoiseen. Kohteen on aiemmin inventoinut Mäki vuoti 1993, kohde nro Selkä-Sarvi 14 purnukuoppa. Pekka Aho näytti kohteen sijainnin.
<i>Ympäristön kuvaus</i>
Kohteessa ja sen ympärillä kasvaa pihlajaa, katajaa sekä horsmaa.
<i>Kohteen kuvaus</i>
Kohte on kuoppa, jonka ympärillä on kiviä. Pihlaja ja muu kasvillisuus peittää kohteen lähes täysin.
<i>Kohteen rajaus</i>
Kohde rajautuu näkyviin rakenteisiin. Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueesta noin 43 metriä pohjoiseen.
<i>Tulkinta</i>
Kohde on purnukuoppa, jota on mahdollisesti käytetty pirtun salakuljetuksen aikoihin piilokuoppa.
<i>Lisätietoja</i>
Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015. Tarkastuksessa mukana: Panu Keihäs, Pekka Aho

<i>Toimenpiteet</i>
Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus Toimenpidevuosi: 0 Kuvaus: Kuopassa olevien puiden ja katajien raivaus.

<i>Tarkastukset</i>

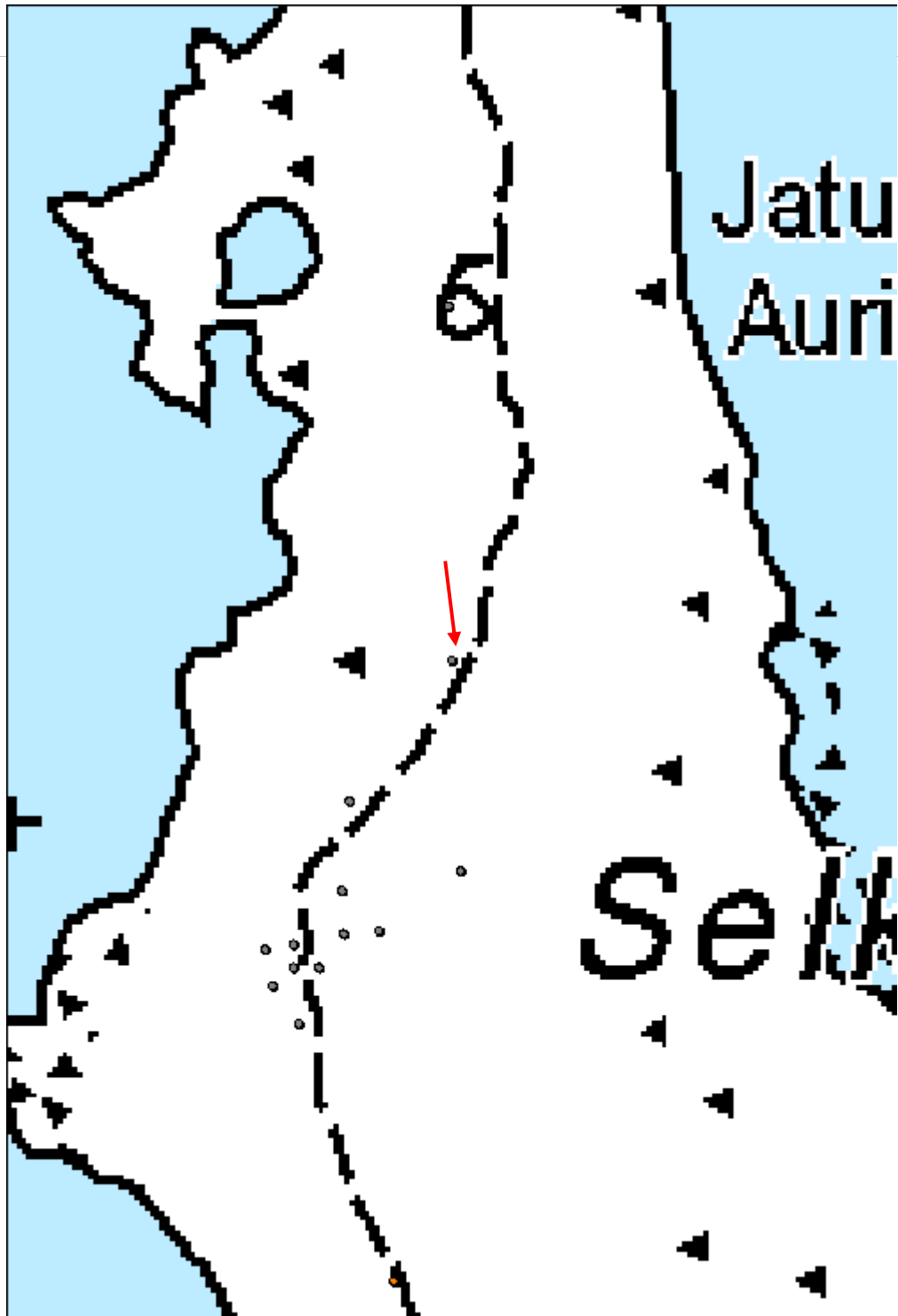
Viranomais-	Kunto: 0 Ei määritelty
--------------------	-------------------------------

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301		

Purnukuoppa kuvattuna 24.6.2015.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282465, Y 3370960	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
venealkama**

MH-tunnus:
33533

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometri a tuotettu:	7 Digitointi, mittakaava >=1:20000
Koordinaatit:	X 7282338, Y 3370890	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 pohjoisemmalla muinaisjäännösalueella. Mäkivuoti mainitsee kohteen, Selkä-Sarvi 11 Venevalkama ja kuvailee kohdetta (1994: 32) näin: "--venealkama erottuu selvästi länteen viettävässä vanhassa rantapenkereessä. Venevalkamasta johtaa selvä raivattu polku kohti aurinkokelloa--".

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kivikkoisessa entisessä merenrannassa. Kohteen ympärillä kasvaa katajaa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee polku-ura, jonka ympäriltä kivet ovat siirretty syrjään. Ura mutkittelee korkeammalta kohdalta kohti rantaa.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde on Mäkivuodin mainitse polku-ura, joka vie venevalkamalle, mutta venevalkamaksi tulkittavaa rakennelmaa kohteesta ei löydetty.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Katajan raivaus kohteen ympäristöstä.

Tarkastukset

--

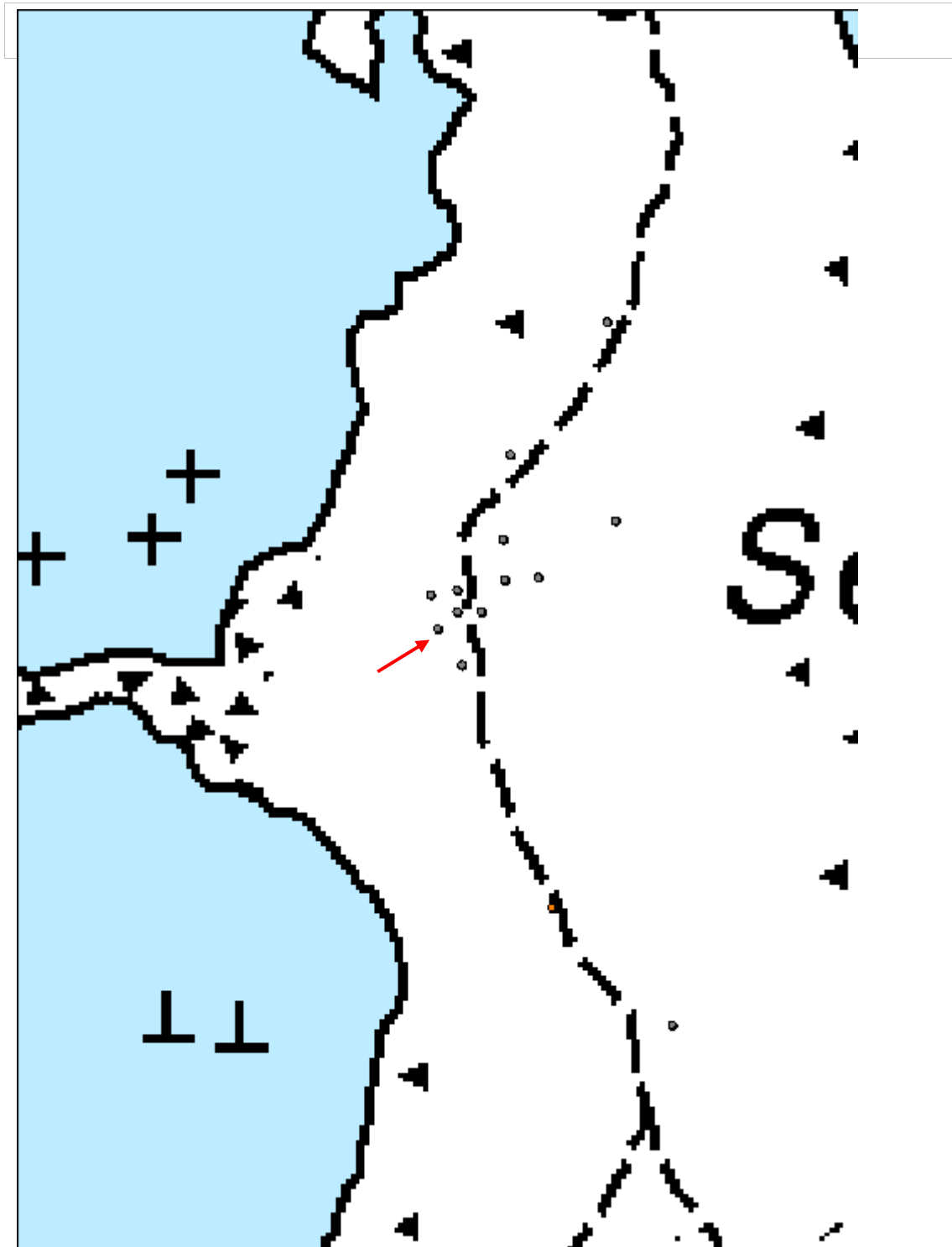
Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Polku-ura kuvattuna 23.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282338, Y 3370890	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
venealkama**

MH-tunnus:
33539

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometri a tuotettu:	7 Digitointi, mittakaava >=1:20000
Koordinaatit:	X 7282383, Y 3370963	Löydöt:	

Taustatiedot

Mäki vuoti on inventoinut 1993 tästä sijainnista kaksi venealkamaa, kohde nro "Selkä-Sarvi 12 venealkamia 2 kpl".

Ympäristön kuvaus

Kohteessa sekä sen ympärillä kasvaa puita. Ympäristössä kasvaa katajaa ja heinikkoa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee kiviä aseteltuna kahteen riviin, toinen riveistä on epäselvämpi. Kohde näkyy uudelle polulle: se sijaitsee pari metriä sen länsipuolella.

Kohteen rajausta

Tulkinta

Epäselvä.
Kohteessa sijaitsee mahdollisesti toinen Mäki vuodin kuvailemista venealkaman urista. Rakennus on kuitenkin hyvin epäselvä.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

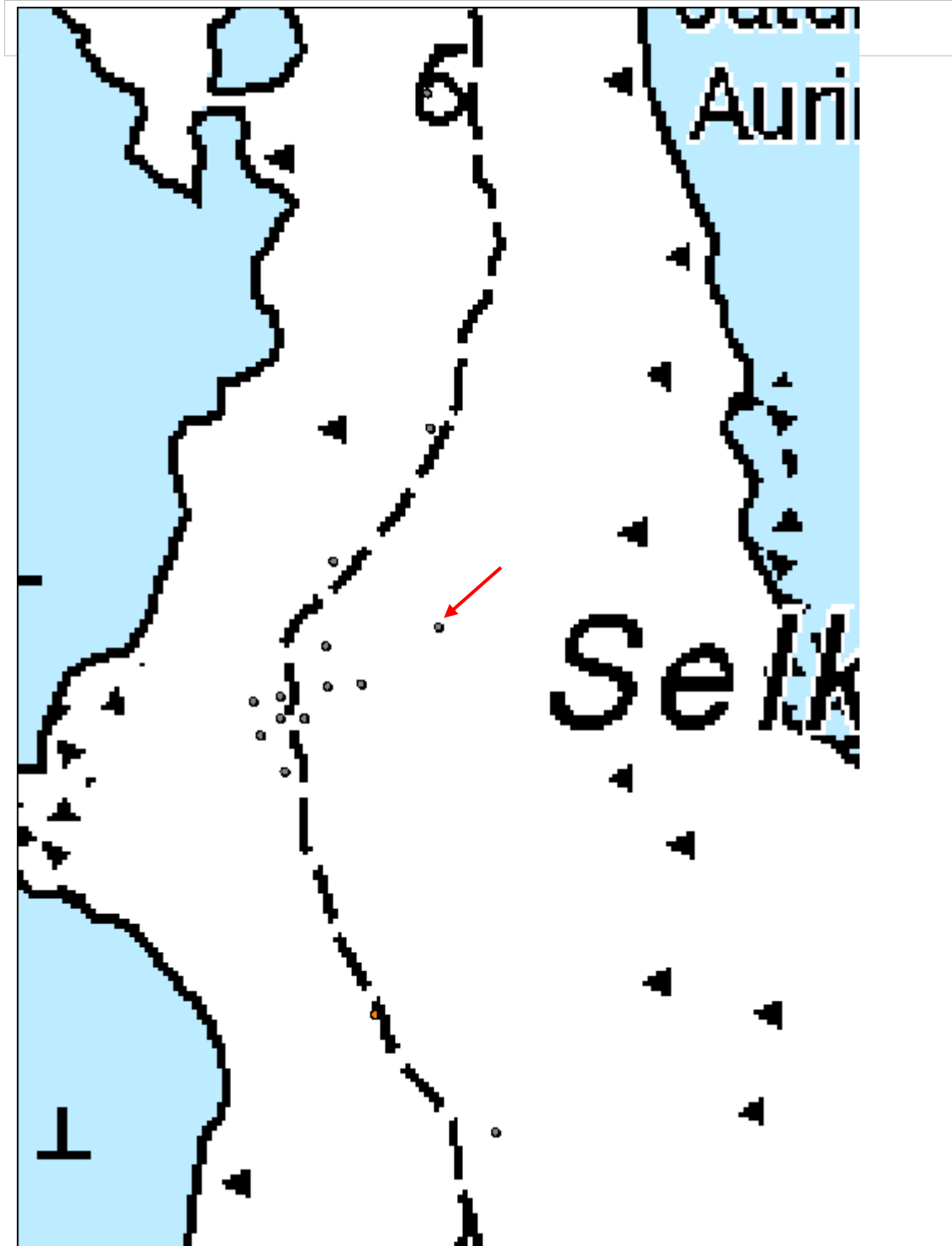
Viranomais- rekisterinro:	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------------	---------------	-----------------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301		

Mahdollinen venevalkaman ura kuvattuna 24.6.2015.

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282383, Y 3370963	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 1 pooki 1**

MH-tunnus:
179946

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281962, Y 3371061	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee entisen kalastajakylän alueella Liitinnokassa. Kalastajakylä on muinaisryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueen kaakkoisosassa. Arkkitehtitoimisto Pihkala mainitsee kohteen Sarven tunnusmerkiksi, jonka syysmyrsky vei 1973. Sittenmin pooki on pystytetty uudelleen Pihkalan suunnitelmien mukaan 1990-luvulla. Markku Mäki vuoti kuvailee vuonna 1993 tehdyssä inventoinnissa alueella sijaitsevan viisi pookia.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee alueen korkeimmalla kohdalla. Ympäristö on avonaista kivikkoa, jolla kasvaa hieman ruohokasveja. Kohde sijaitsee 2,5 metriä lounaaseen nykyisestä kaivosta (jonka vettä ei ole tutkittu, joten ei ole tiedossa kuinka paljon kaivoa käytetään).

Kohteen kuvaus

Kiviröykkiö on halkaisijaltaan 4 metriä. Röykkiössä on pystyssä useita metrejä korkea paalu, jonka päässä tynnyri.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee Selkä-Sarvi 240010047 muinaisjäännösryhmän alueella.

Tulkinta

Tynnyri- tai tynnyripooki.

Lisätietoja

Kohteen inventoi 25.5.2015 ja välilehden täytti 20.7.2015 Laura Nygård.

Toimenpiteet

Tarkastukset

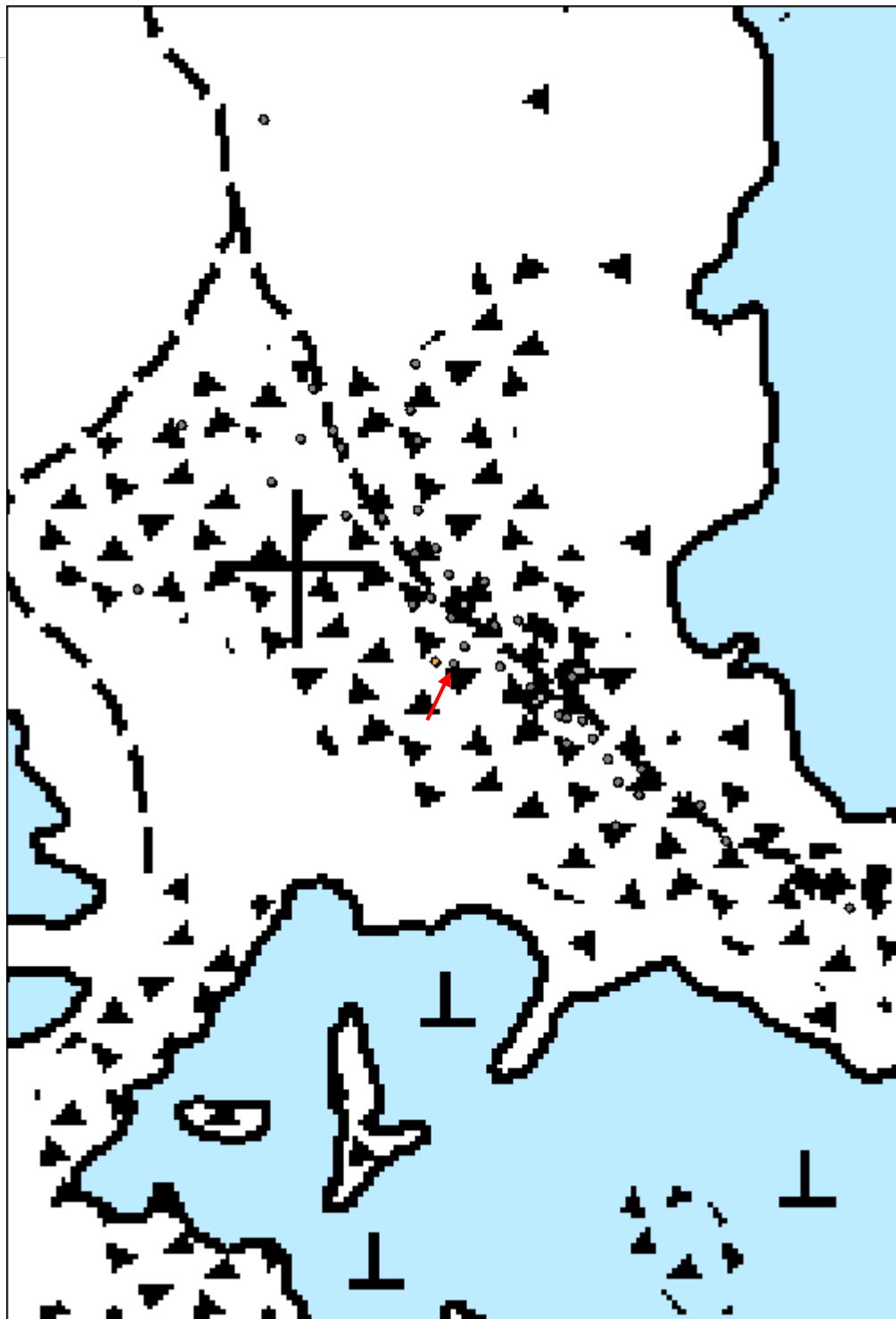
Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Tynnyripooki kuvattuna 25.5.2015 suuntaan SE.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281962, Y 3371061	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 2 kivirakennelma**

MH-tunnus:
179950

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282079, Y 3371046	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 rajasta 11 m koilliseen. Kohde on Mäki vuodin inventoima Selkä-Sarvi 5 aallonmurtaja. Mäki vuoti epäilee kohdetta aallonmurtajaksi tai jäiden kasaamaksi. Lisäksi mainitsee, että kohteen vieressä on mahdollisesti kivetty verkkotarhakenttä.

Ympäristön kuvaus

Ympäri llä on palanut katajaa, heinikköä ja muutama puu. Kulotusalue laajeni luonnonhoitotöissä tahattomasti tänne asti.

Kohteen kuvaus

Kivet ovat 5 metriä pitkässä muurimaisessa rakennelmassa. Kivet ovat päänkokoisia, ja rakennelma 90 cm korkea. Kohteen läheisyydessä sijaitsee pieniä röykkiöitä.

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet. Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 rajasta 11 m koilliseen.

Tulkinta

Tulkinta on epäselvä, mutta kohde on selkeästi ihmisen tekemä kivirakennelma. Aallonmurtajaksi sijainti ei ole hyvä, sillä entinen merenranta sijoittuu kohteesta sivuun. Verkkotarhakenttäkiveyksiä sijaitsee kohteen lähetyvillä.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Katajan ja pihlajan poisto kohteen läheisyydestä.

Tarkastukset

--

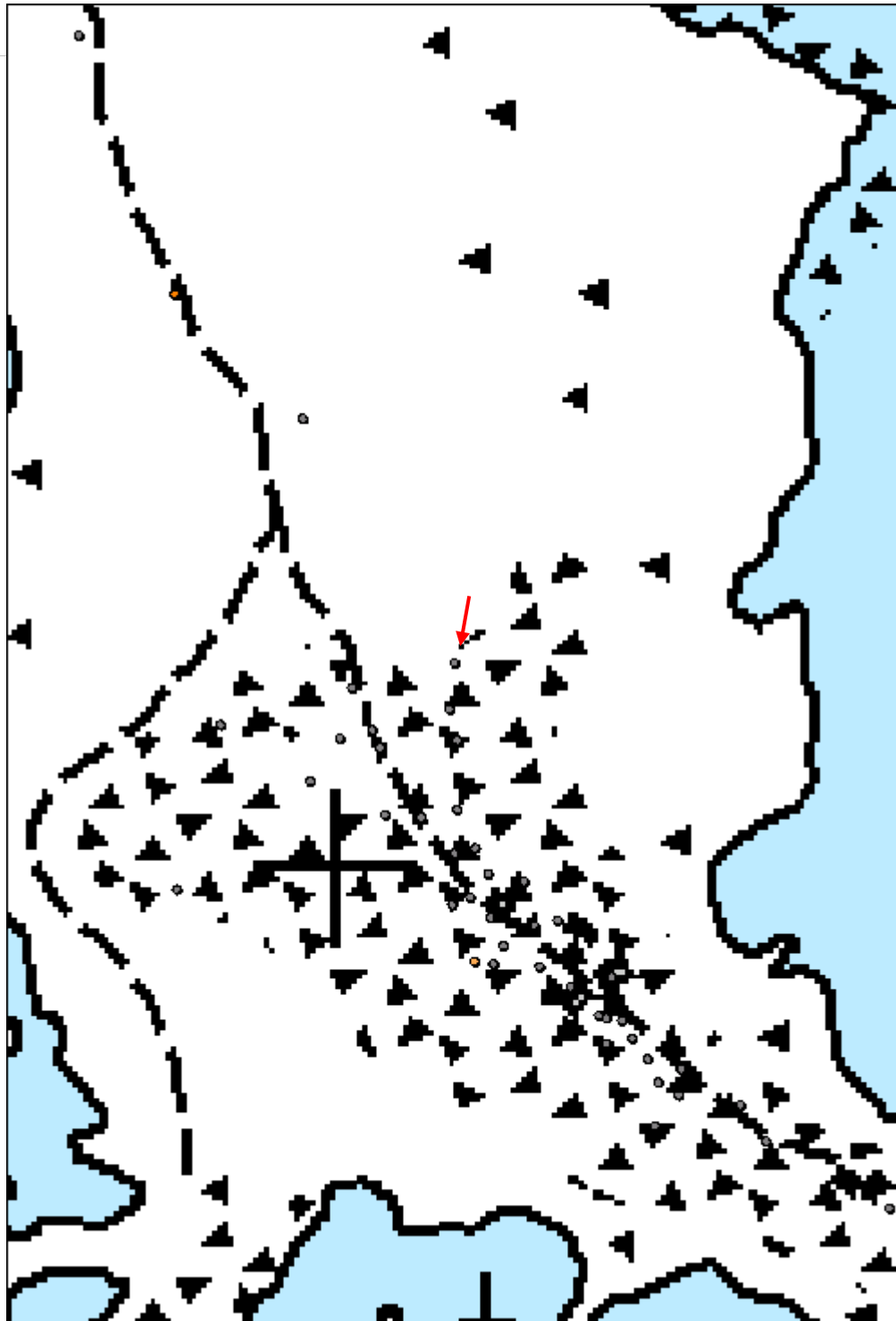
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kivirakennelma kuvattuna 23.6.2015 suuntaan SW.

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282079, Y 3371046	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 3 lammassuoja**

MH-tunnus:
179952

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7120 Moniperiodinen	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282061, Y 3371044	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 rajasta 12 m itään. Muinaisjäännösryhmä eli kalastajakylä mainitaan Markku Mäkiavuodin inventoinnissa vuodelta 1993. Kohde on ilmeisesti entisöity kellari, joka toimii lampaiden sateen suojana niiden laiduntaessa saarella kesäisin.

Ympäristön kuvaus

Ympäriällä kasvaa katajaa ja ruohoa.

Kohteen kuvaus

Suorakulmaisen kivipohjan ulkomitat 5 x 6 m. Kivikerrosten korkeus on 90 cm. Päällä on käsittelemättömästä puusta rakennettu katos, ja kulkuaukko on itään, merenrantaa kohti. Tämän kohteen ja kohteen "Selkä-Sarvi Liitinnokka 4 suolaushuoneen perusta" yhdistää kivimuuri, jossa kivet ovat yhdessä kerroksessa, ja se sijaitsee tämän kohteen koillispuolella. Muuten molemmissa kohteissa kiviä on useammassa kerroksessa. Kohde sijaitsee polusta itään noin 20 metriä.

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet. Kohde sijaitsee Selkä-Sarvi 240010047 muinaisjäännösryhmän rajasta 12 m itään.

Tulkinta

Jääkellarin pohja, jonka päälle rakennettu noin 10 (?) vuoden aikana katos. Kohde sijaitsee niin matalalla ja lähellä merenrantaa, että on todennäköisesti jääkellari eikä rakennuksen pohja. Lisäksi ei ole merkkejä uuninkiveyksestä.

Lisätietoja

Kohteella vierailtu myös 25.5.2015, jolloin tieto siitä että suoja olisi rakennettu entisen kellarin pohjan päälle (Keijo Mild). Mukana tarkastuksessa myös Pekka Aho. Kohteen inventoi 23.6.2015 ja välilehden täytti 20.7.2015 Laura Nygård.

Toimenpiteet

Tarkastukset

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 0 Ei määritelty

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

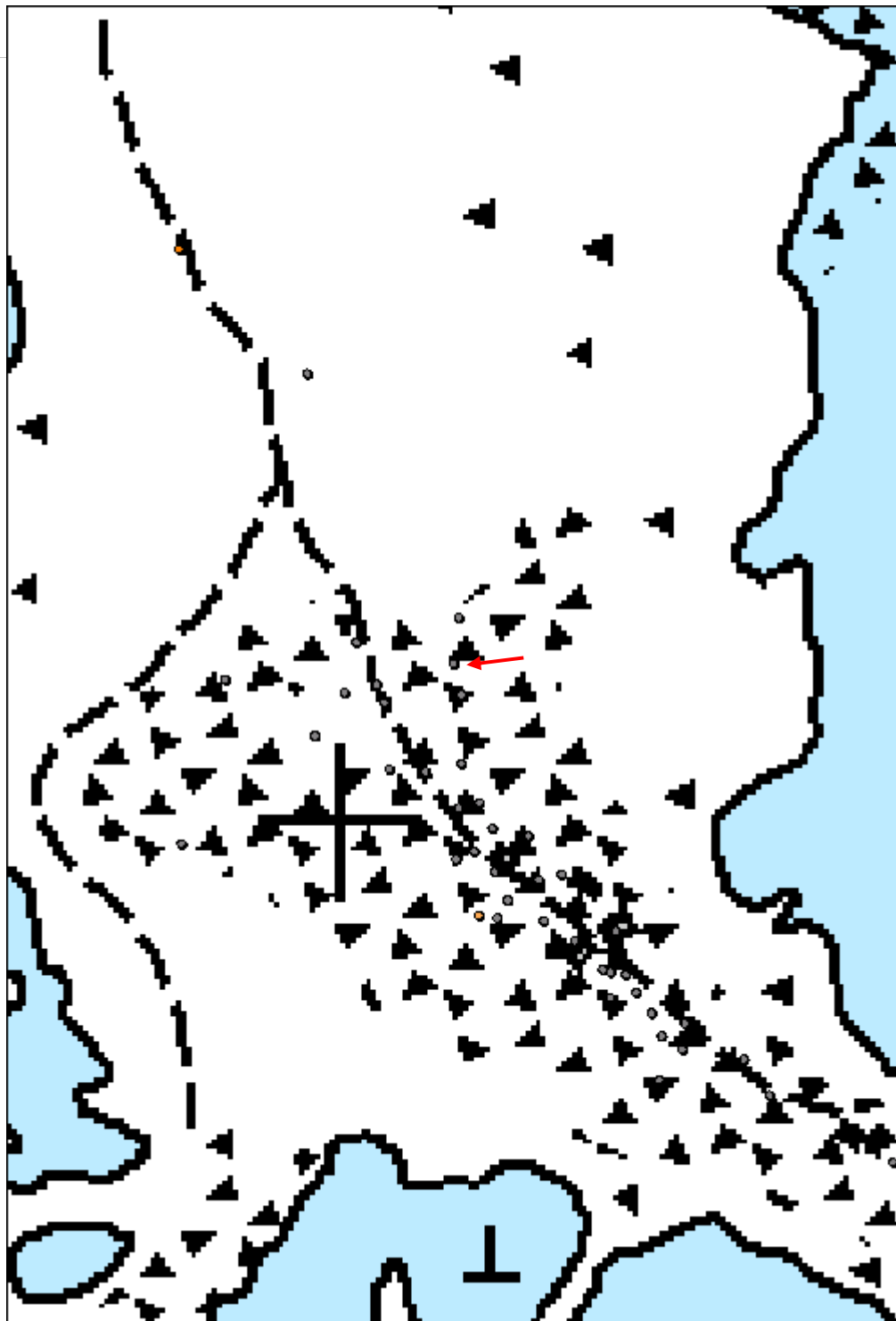
Selitys:

Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Jääkellarin pohja ja lammasten suoja kuvattuna 23.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282061, Y 3371044	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 4 suolaushuoneen perusta**

MH-tunnus:
179953

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282049, Y 3371047	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 rajasta 11 m itään. Alueella tiedetään yleisesti olevan paljon rakennuksen pohjia (mm. Mäki vuoti 1994).

Ympäristön kuvaus

Ympäriillä kasvaa katajaa ja ruohoa. Kohde sijaitsee itään viettävässä loivassa rinteessä. Katajaa on poistettu ympäriltä, ja kohteen rakenteiden sisältä, sillä jäljellä on kanto.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kiviä kasattu suorakulmion muotoon, niin että kivetä muodostavat metrin korkeat seinät. "Seinissä" aukko itääpäin, kohti meren rantaa. Sisämitoiltaan kohde on 5 m pitkä ja 3 m leveä. Tämän kohteen ja kohteen "Liitinnokka 3 lammassuoja" yhdistää kivimuuri, jossa kivet ovat yhdessä kerroksessa. Muuten molemmissa kohteissa kiviä on useammassa kerroksessa. Kohde sijaitsee polusta itään noin 20 metriä.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee Selkä-Sarvi 240010047 muinaisjäännösryhmän rajasta 11 m itään.

Tulkinta

Kohde on suolaushuoneen tai jääkellarin perusta.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

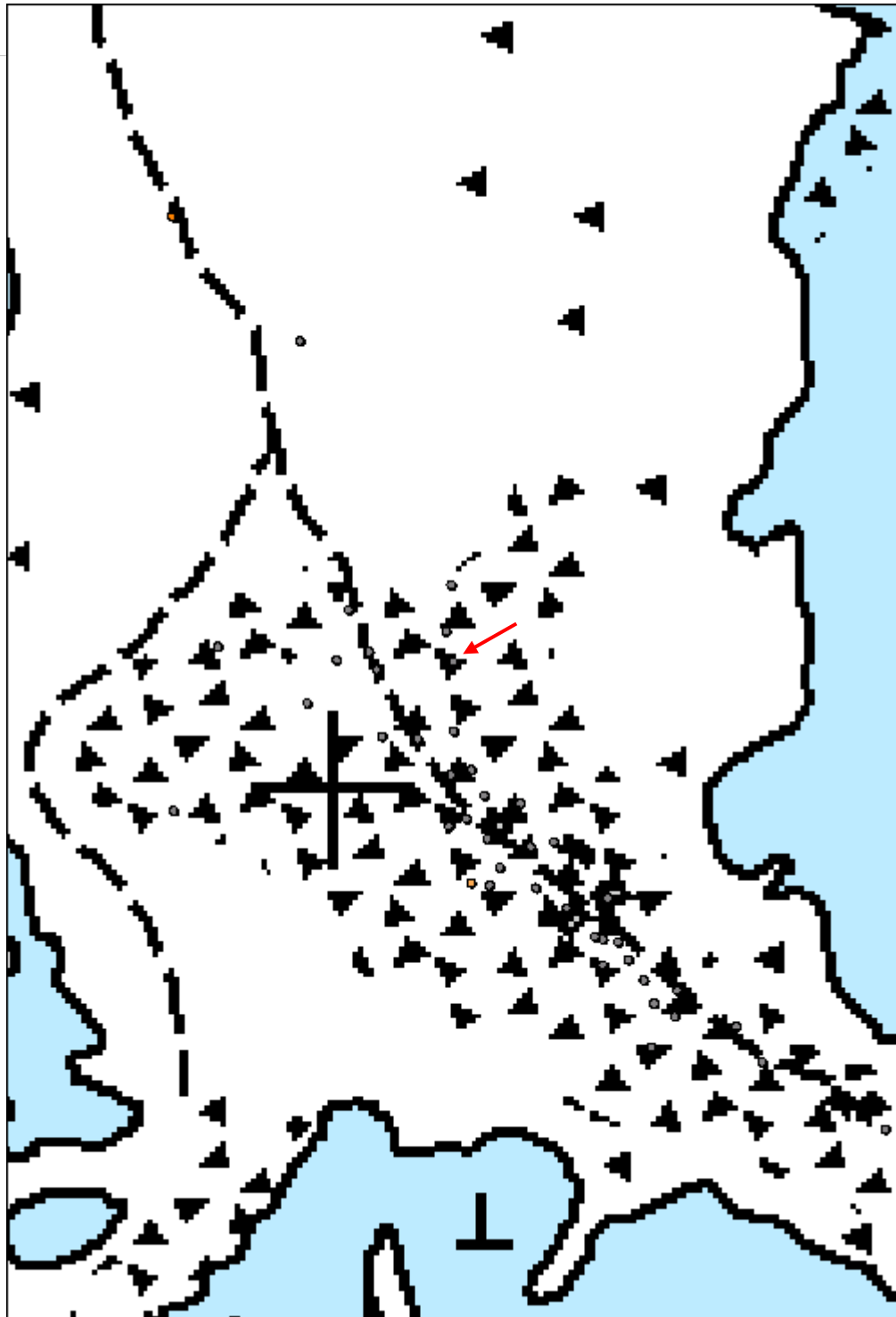
Tarkastukset

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301		

Suolaushuoneen perusta kuvattuna 23.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282049, Y 3371047	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 5 rakennuksen pohja**

MH-tunnus:
179954

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282053, Y 3371014	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Mäkivuoti kertoo 1994 kalastajakylän alueelta löytyvän rakennuksen pohjia.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee hiekkaisella alueella. Ympäriillä kasvaa pihlaja sekä katajaa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa erottuu helposti siistissä suorakaiteen muodossa yksi kerros maahan aseteltuja kiviä. Rakenteen mitat ovat 4 x 4,3 m ulkoreunoista. Rakenteen keskusta on vapaa kivistä. Rakenteen ulkopuolella on rappukivi itään. Kohde sijaitsee polusta noin 5 m itään. Kohde Selkä-Sarvi Liitinnokka 3 lammassuoja sijaitsee kohteesta noin 15 m kaakkoon.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Rakennuksen pohja.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Rappukiven (idän) puolella olevaa katajaa voi raivata.

Tarkastukset

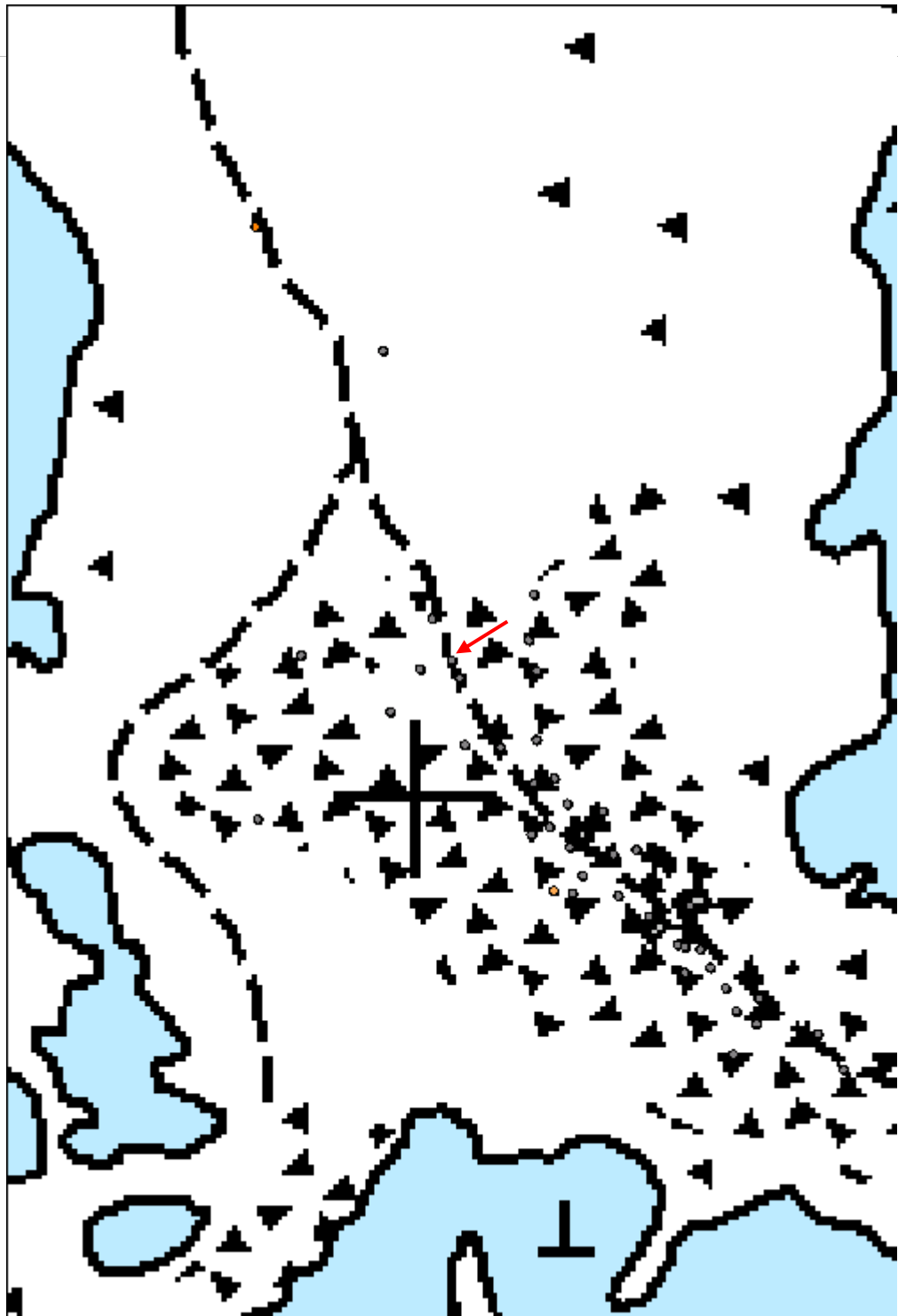
Viranomais- 240010047 **Kunto:** 0 Ei määritelty

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301		

Rakennuksen pohja kuvattuna 23.6.2015 suuntaan NW.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282053, Y 3371014	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 6 rakennuksen pohja 2**

MH-tunnus:
179955

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282046, Y 3371017	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Mäkivuoti kertoo 1994 kalastajakylän alueelta löytyvän rakennuksen pohjia.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee hiekkaisella alueella. Ympäristössä kasvaa pihlaja sekä katajaa.

Kohteen kuvaus

Suorakulmion muotoisessa rakennelmassa nostettavissa olevia kiviä sekä pienempiä kiviä. Rakenteen sisällä koilliskulmassa on palaneita kiviä, ja rakenne on tästä kohtaa koholla. Rakenteen sisältä löytyy tiiliä. Kohteesta 2 m itään sijaitsee muutama iso kivi sekä pienempiä, palaneita kiviä. Kohde sijaitsee polusta noin 2 m itään ja kohteesta Selkä-Sarvi Liitinnokka 5 rakennuksen pohja muutama metri etelään.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Rakennuksen pohja ja uuni. Rakennuksen pohjan ikä arvioitiin korkeusmittauksilla, kts. raportti.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Katajan ja puun raivaus.

Tarkastukset

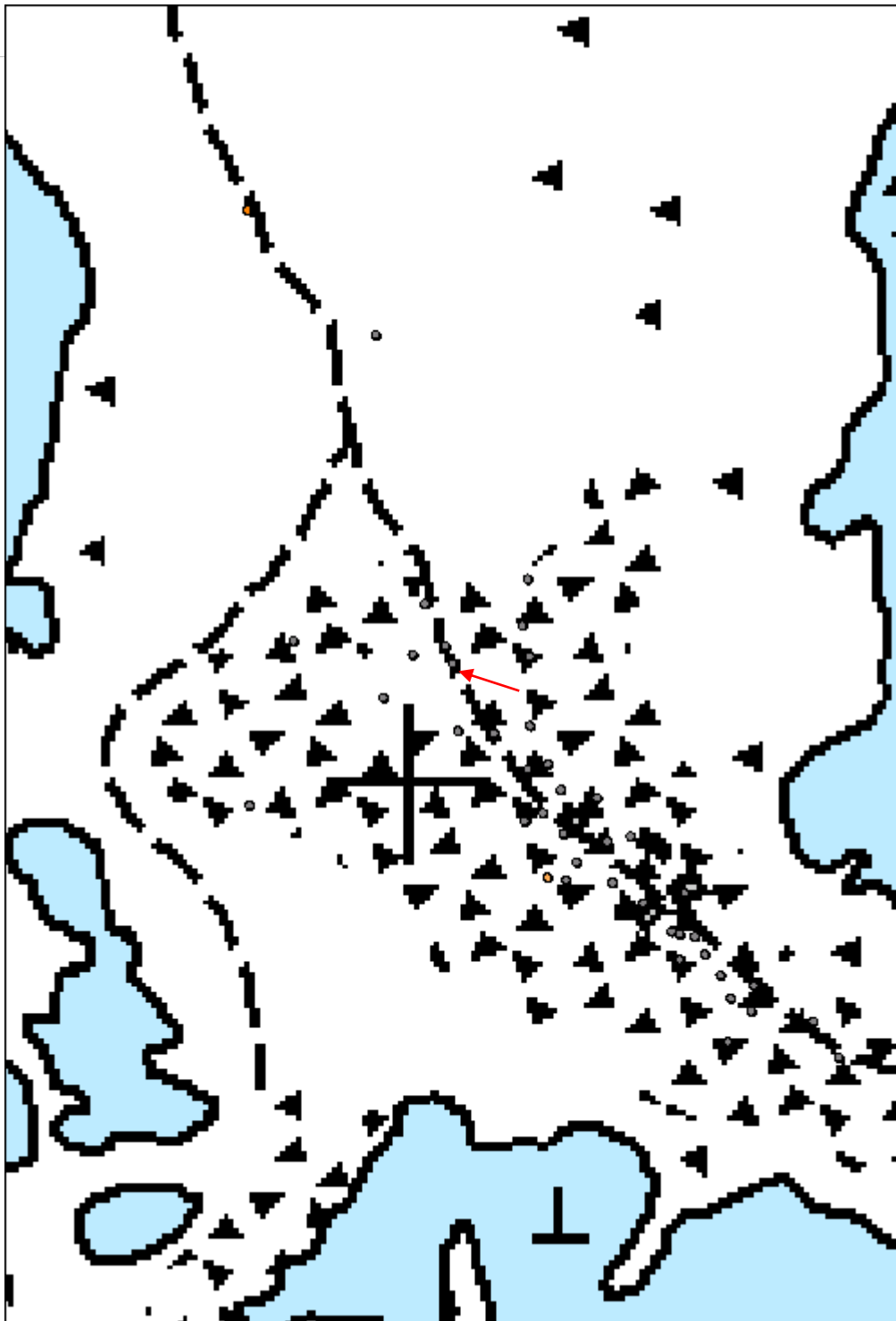
Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen pohja kuvattuna 23.6.2015 suuntaan NW.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282046, Y 3371017	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 7 kivikasa**

MH-tunnus:
180013

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:100
Koordinaatit:	X 7282050, Y 3371001	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Tätä mahdollista verkkotarhakiveystä ei mainita aiemmissa kuvauksissa, mutta muita verkkotarhoja kylläkin.

Ympäristön kuvaus

Nummea, jolta kataja on poistettu. Ympäristössä kasvaa yksittäisiä puita tai katajapensaita. Kohde sijaitsee korkealla kohdalla.

Kohteen kuvaus

Kohde koostuu erikokoisista kivikasoista polun molemmin puolin. Osan kivikasoista on ali tai yli metrin halkaisijaltaan. Osassa on vain muutama kivi muodostamassa kasaa, ja osa on hajonneita. Kivet ovat erikokoisia, mutta lähes kaikki helposti nostettavissa. Kivikasat alkavat kohteen Selkä-Sarvi Liitinnokka 5 rakennuksen pohja tienoilta ja jatkuu kohteelle Selkä-Sarvi Liitinnokka 8 pooki 3 asti.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Osittain hajonnut verkkotarha, mahdollisesti melko vanha.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 99 Muu toimenpide Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Maininta opastuksessa.

Tarkastukset

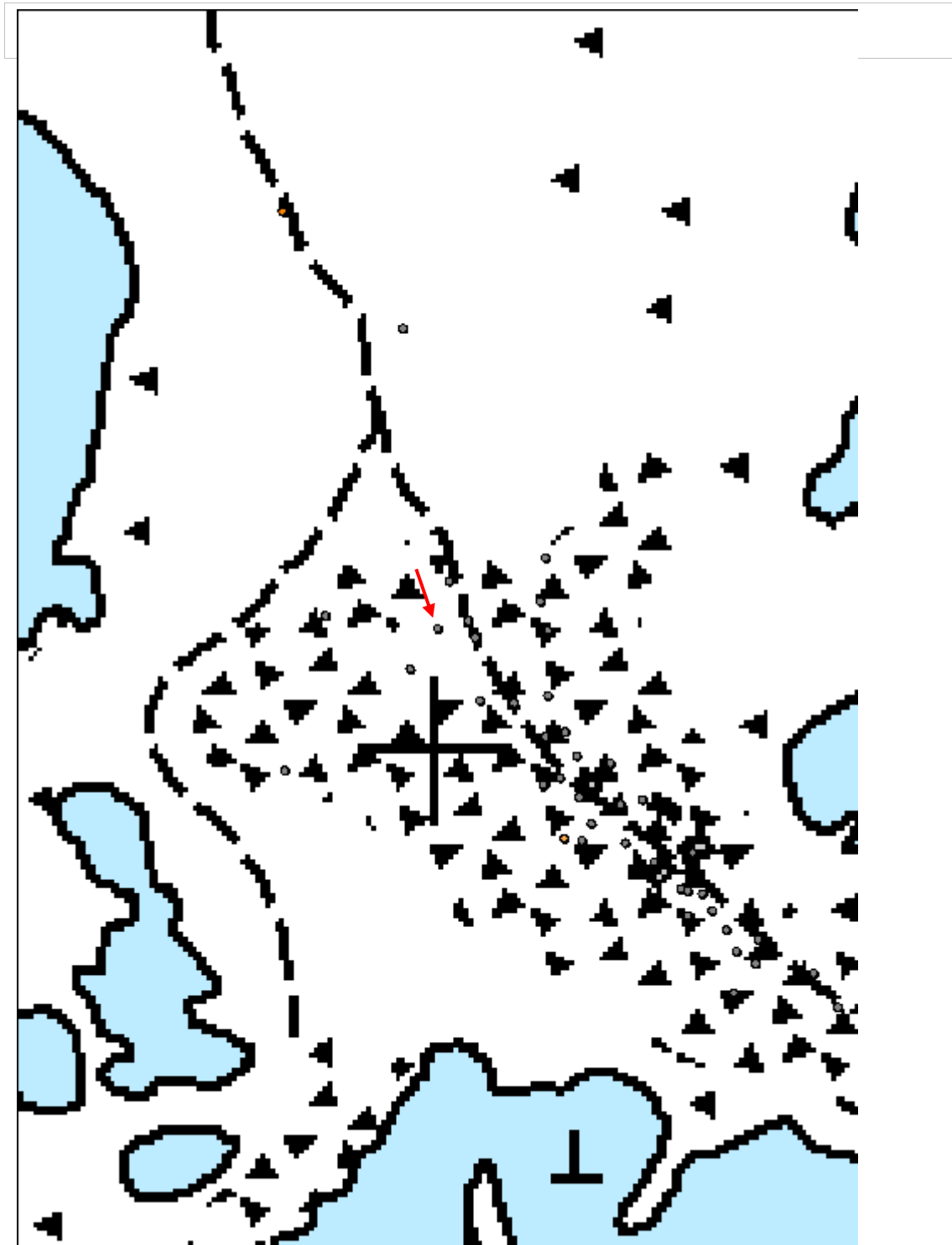
Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kivikasoja kuvattuna 23.6.2015 suuntaan S.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282050, Y 3371001	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 8 pooki 3**

MH-tunnus:
179948

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282033, Y 3370990	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Kohde on todennäköisesti Mäki vuoden 1993 inventoima Selkä-Sarvi 3 Pooki, sillä sijaintitiedot täsmäävät. Mäki vuoti 1994 kertoo, että kalastajakylästä löytyy viisi pookia.

Ympäristön kuvaus

Nummea, jolta kataja on poistettu. Ympäristössä kasvaa yksittäisiä puita tai katajapensaita.

Kohteen kuvaus

Kohde on kiviröykkiö, joka on 1,2 m korkea ja halkaisijaltaan 5 m. Röykkiö on kasattu päätä isommista kivistä. Röykkiö on linjassa Liitinnokan pooki 1 ja pooki 3 kanssa pohjois-eteläsuunnassa. Röykkiö näkyy hyvin polulle ja sijaitsee siitä noin 20 m länteen.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Pookin tukikiveys.

Lisätietoja

Samassa kuvassa on kuvattuna mahdollinen jatulintarhan paikka. Paikalla on nyrkkiä isompia kiviä osittain maan pinnan alla. Saarella on ilmeisesti sijainnut jatulintarha, mutta tarkemmasta paikasta ei ole varmuutta.
Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

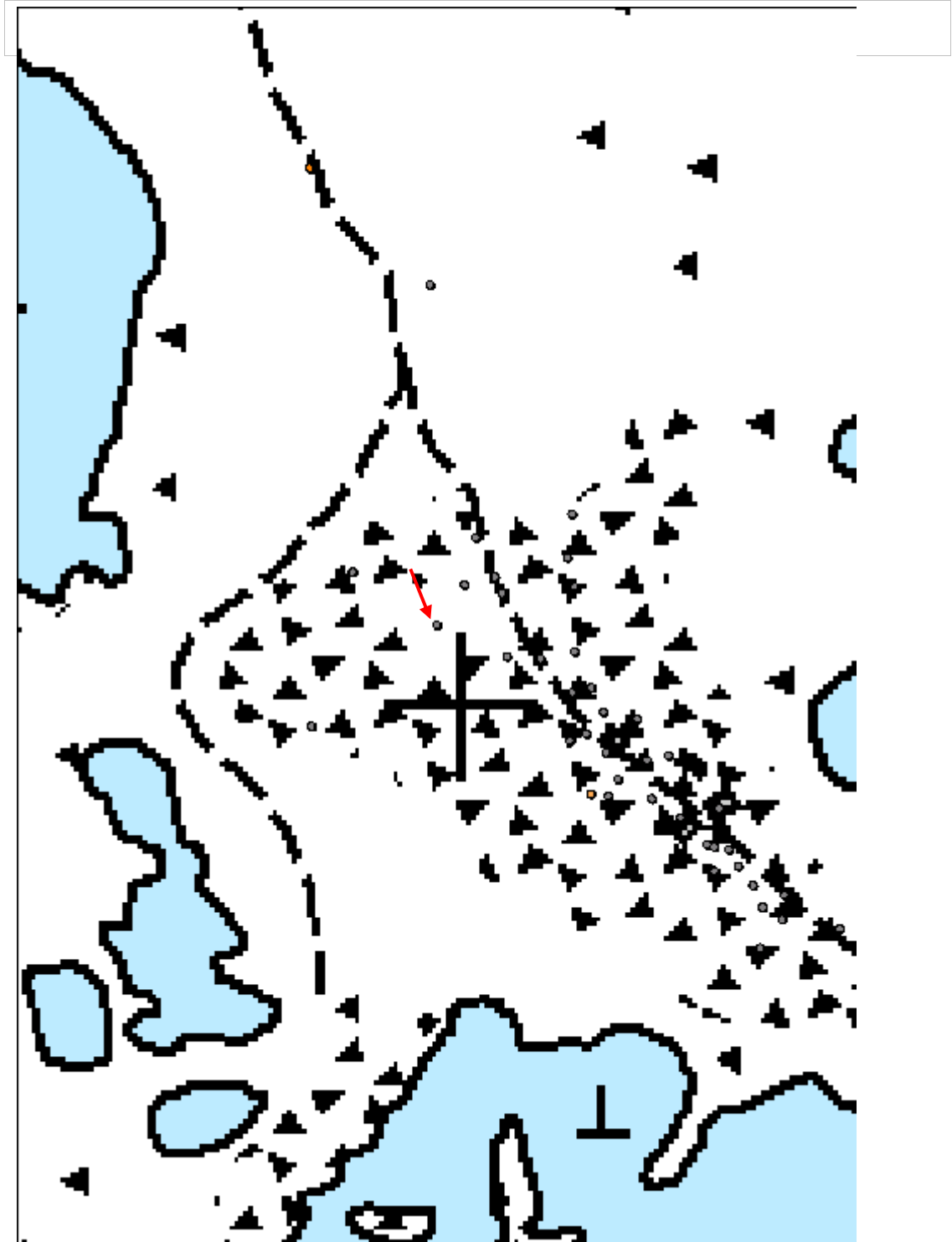
Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Pookin tukikiveys ja edessä toinen saaren mahdollisista jatulintarhan paikoista. Kuvattu 23.6.2015 suuntaan SW.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282033, Y 3370990	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 9 rakennuksen pohja 3**

MH-tunnus:
179956

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282020, Y 3371019	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Kohde on todennäköisesti Mäkivuodin 1993 inventoima Selkä-Sarvi 2 Rakennuksen pohjia, sillä sijainti ja kuvauskin täsmää osittain.

Ympäristön kuvaus

Ympäristössä kasvaa katajaa ja heinää.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kaksi maasta kohoavaa kivikumpua. Rakenteiden muoto on epäselvä, mutta molemmat rakenteet mahtuvat 6,6 x 3,3, m alueen sisään. Kohde sijaitsee polusta 3 m länteen.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kaksi vanhaa rakennuksen pohjaa. Rakennuksen pohjien ikä arvioitiin korkeusmittauksilla, kts. raportti.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Katajan raivaus kohteen ympäriltä.

Tarkastukset

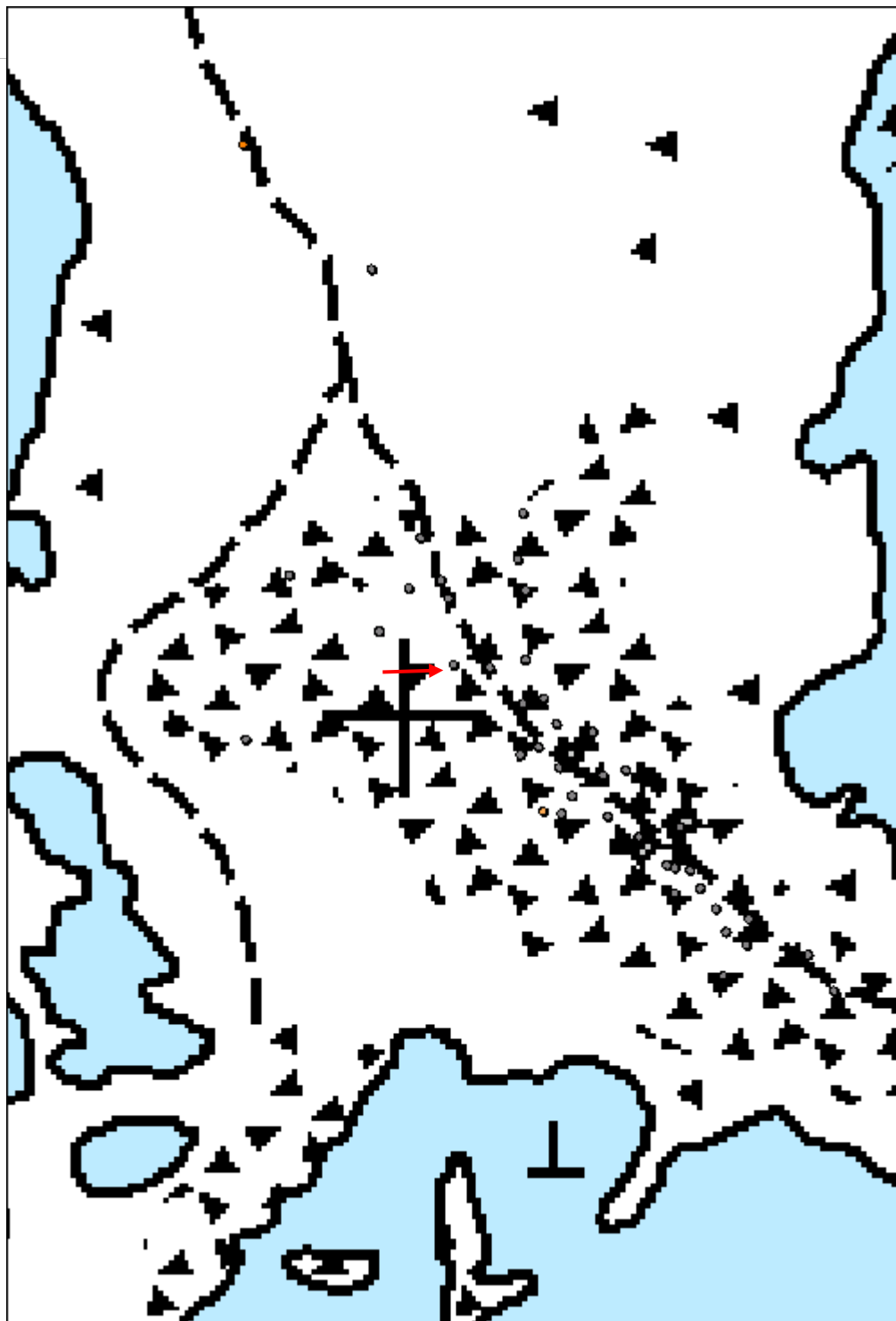
Viranomais- 240010047 **Kunto:** 0 Ei määritelty

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301		

Rakennuksen pohjia kuvattuna 23.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282020, Y 3371019	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 10 rakennuksen pohja ja kellari**

MH-tunnus:
179957

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282019, Y 3371033	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Mäkivuoti on inventoinut kalastajakylän alueen 1993. Kohde on mahdollisesti Haapasaaren 1994 mainitsema Salmelan kämpä (tai Sotisaaren kämpä), joka on ollut saaren suurin kämpä, talviasuttava ja leivinuuni. Rakennuksen lisäksi suolaushuone sekä kerrotun mukaan pirtukellari lattian alla. Kohde on Tuulasjärven kuvaama kohde nro 37.

Ympäristön kuvaus

Alueella kasvaa katajaa, pihlajia ja ruohokasvillisuutta.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kaksi kiviperustaa, joista toinen (kellari) on alempana. Kiviperustat koostuvat isoista lohkeista sekä pienemmistä kasatuista kivistä. Rakennuksen pohjan sisämitat ovat 4,8 x 5 m. Kellarin sisämitat ovat 4,8 x 3 m. Kellarissa kivet ovat 1,1 m korkeassa kerroksessa. Tiiliä on rakennuksen pohjan sisällä, ja pohjalla on syvä kuoppa. Kohteessa kasvaa katajaa. Kohde sijaitsee polusta 2,5 m itään. Kynnyksessä kaiverrus.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Asuinrakennuksen pohja sekä kellari tai suolaushuoneen perustat. Tiilet ovat mahdollisesti merkki tulisijasta. Tulisijan, sijaintinsa, suuren kokonsa sekä syvän kuopan perusteella kohde sopisi Haapasaaren kuvailemaksi Salmelan kämpäksi.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0

Kuvaus: Kohteessa olevan katajan raivaus.

Tarkastukset

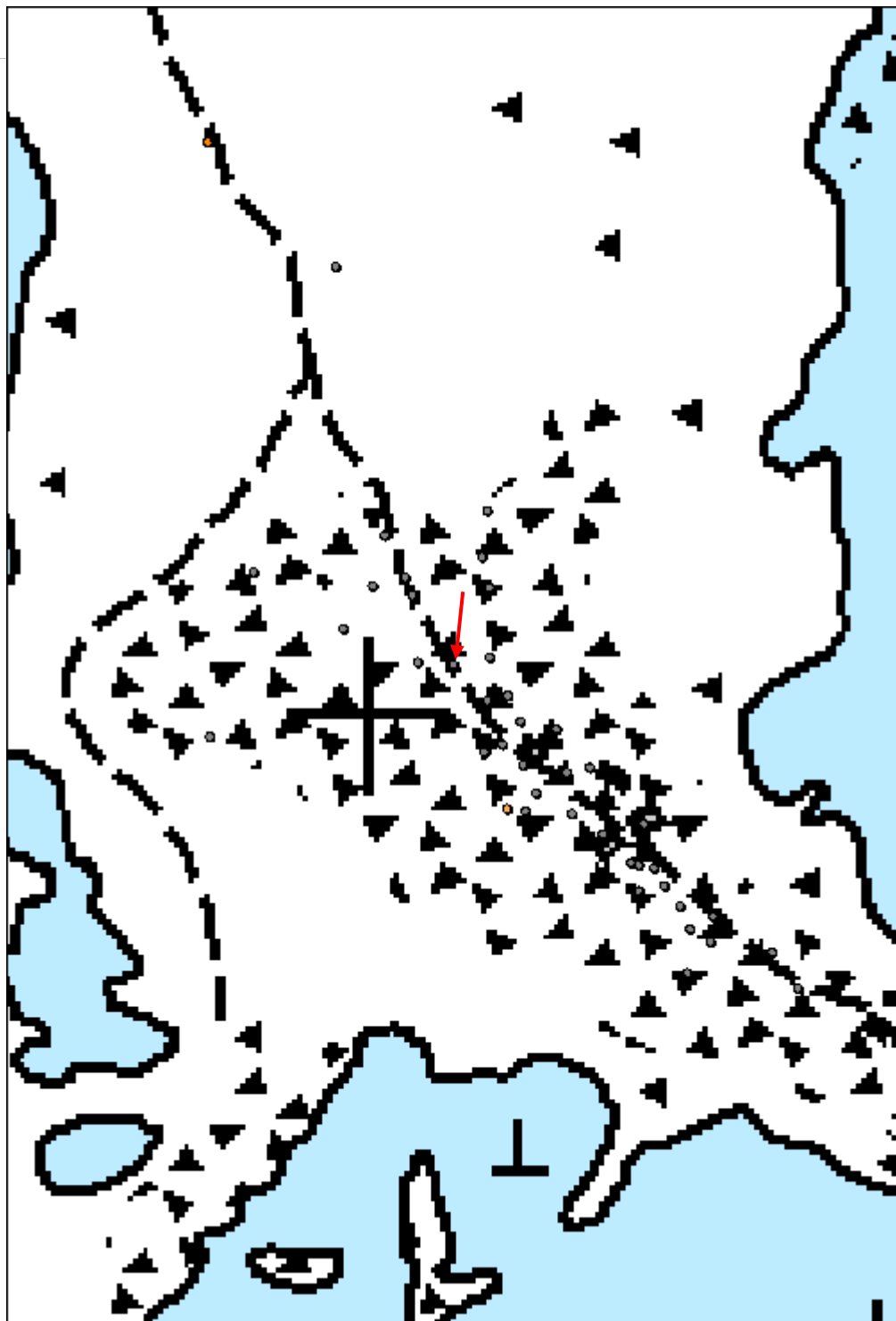
Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen pohja edessä ja rinteeseen laskeutuu kellarin pohja. Kuvattu 23.6.2015 suuntaan E.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282019, Y 3371033	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 11 rakennuksen pohja 20**

MH-tunnus:
180162

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometri a tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7282004, Y 3371025	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Alueella tiedetään yleisesti olevan rakennuksen pohjia (mm Mäki vuoti 1994).

Ympäristön kuvaus

Kataja on poistettu kohteen alueelta. Jäljellä on nummimaista kasvillisuutta. Kohde sijaitsee korkealla kohdalla Liitinnokassa.

Kohteen kuvaus

Kolmen suorakulmion muotoisen rakennelman mitat ovat: 2,7 x 2,4 m, 3 x 3 m ja 3 x 3,3 m. Viimeisin on selkein rakenteeltaan, ja kaksi muuta ovat kivikumpuja, jotka peittää maa ja ruoho. Rakennelmat on tehty kivistä. Kaksi muuta sijaitsee tästä selkeä rakenteisesta noin kolme metriä itään. Kohde sijaitsee polun länsipuolella.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohteessa sijaitsee mahdollisesti kolme vanhaa rakennuksen pohjaa.

Lisätietoja

Kohteen inventoi 23.6.2015 ja välilehden täytti 21.7.2015 Laura Nygård.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä

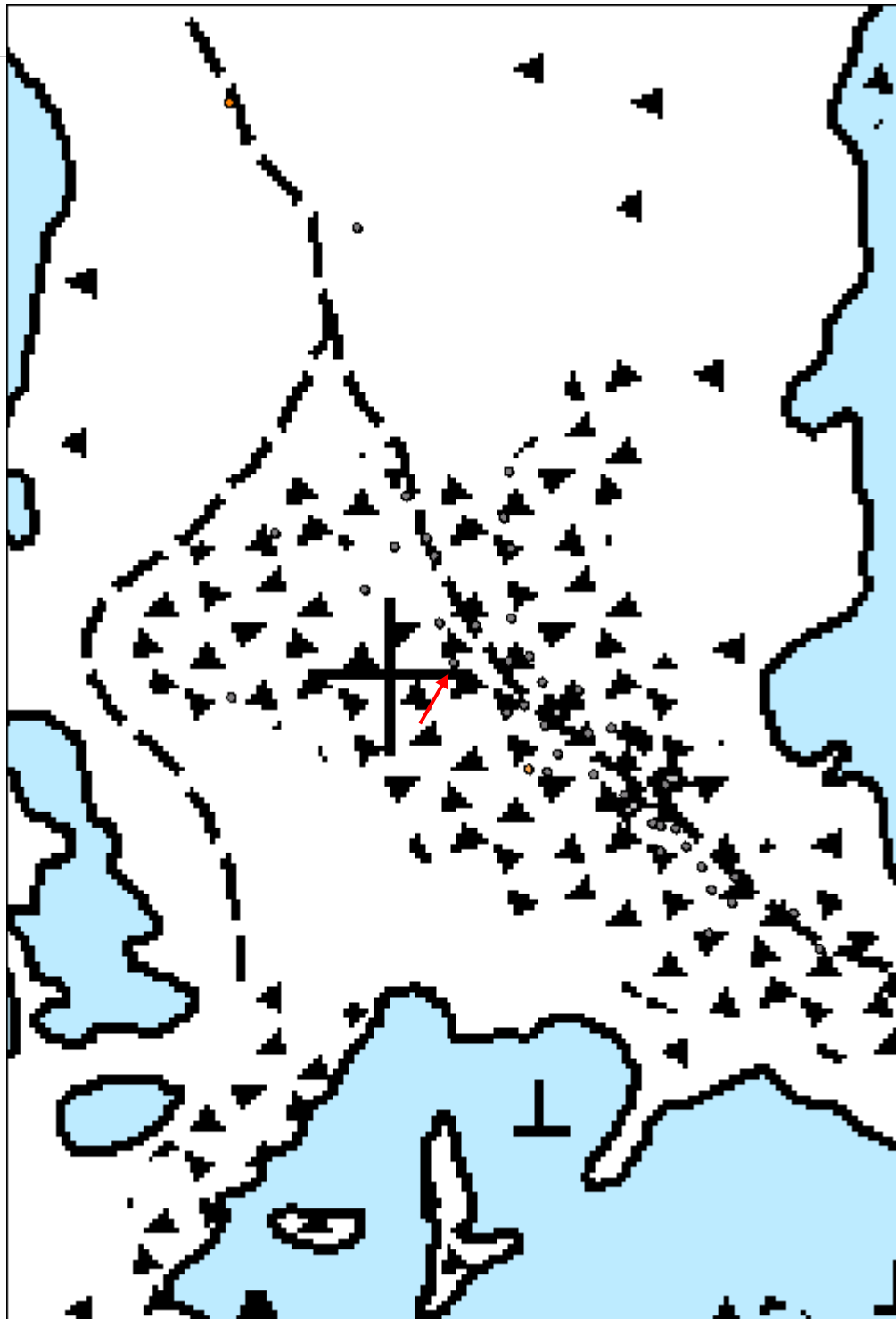
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kolme rakennuksen pohjaa kuvattuna 23.6.2015 suuntaan S.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282004, Y 3371025	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 12 kivirakennelma 2**

MH-tunnus:
179958

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282022, Y 3371047	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Yleisesti on tiedossa, että kalastajakylän alueella on paljon rakennuksen pohjia (mm. Mäki vuoti 1994).

Ympäristön kuvaus

Kohteen läheisyydessä kasvaa pihlajia ja ruohoa. Kohteen ympäristöstä on katajaa poistettu.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on L-kirjaimen muotoon kasattu päänkokoisia kiviä muuriksi. Kivi"muurit" ovat 4,5 m ja 3 m pitkät. Polku menee kohteen itäpuolella.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde on todennäköisesti osittain hajonnut rakennuksen pohja.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Kohteen läheisyydessä olevan pihlajan poisto.

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

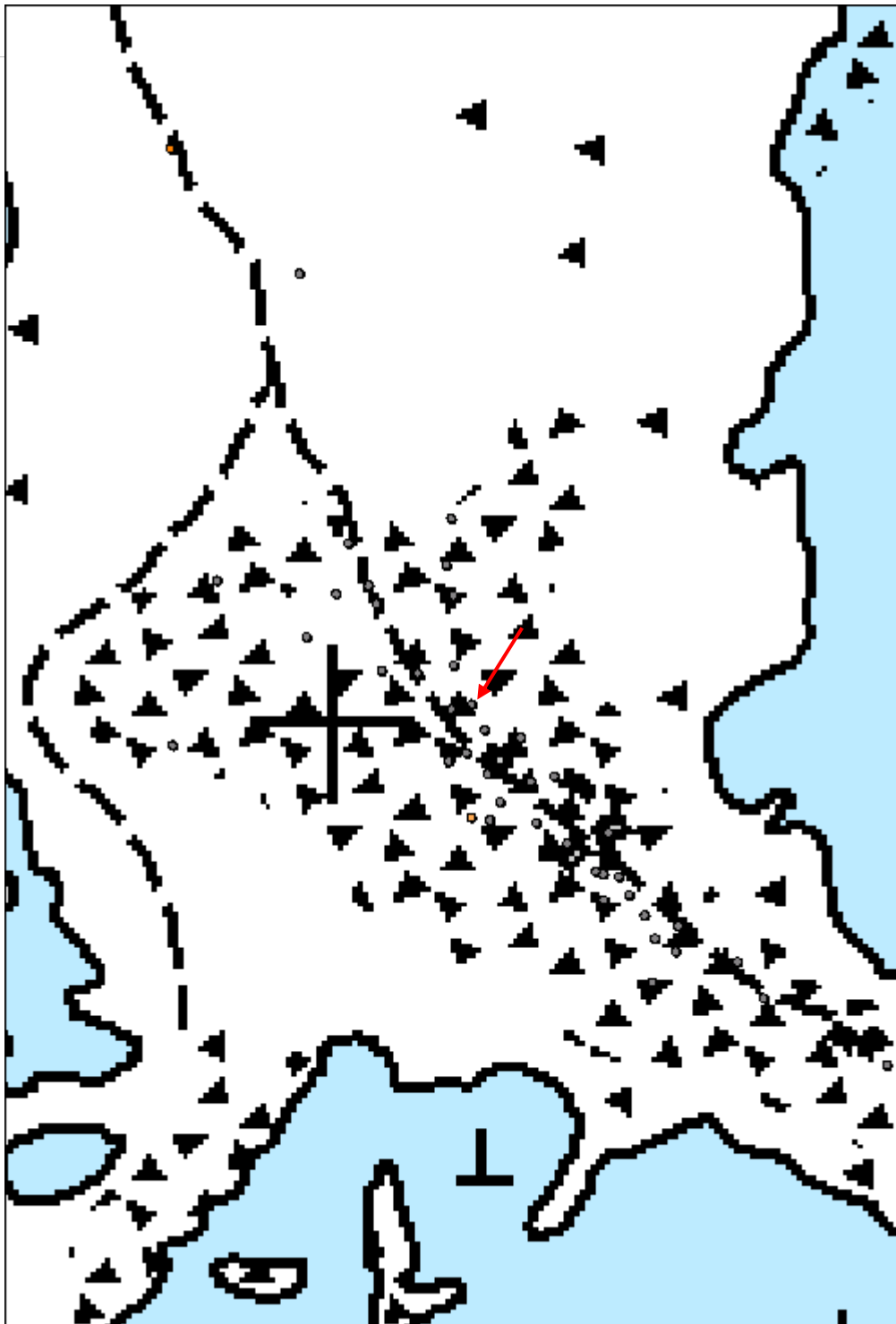
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kivirakennelma kuvattuna 23.6.2015 suuntaan N.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282022, Y 3371047	Mittakaava:	1:2009

855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Liitinnokka 13 rakennuksen pohja ja suolaushuoneen perusta	MH-tunnus: 180164
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7282024, Y 3371035	Löydöt:	

<i>Taustatiedot</i>
Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Yleisesti on tiedossa, että kalastajakylän alueella on paljon rakennuksen pohjia (mm. Mäki vuoti 1994).
<i>Ympäristön kuvaus</i>
Kohde sijaitsee Liitinnokan itärinteessä. Kohteen ympärillä kasvaa ketokasvillisuutta.
<i>Kohteen kuvaus</i>
Kohteessa sijaitsee kivrakennelma, joka muodostuu kahdesta suorakulmion muotoisesta osasta. Rakennelma on yhteensä 8 m pitkä ja 3,8 m leveä. Alempi osa on selkeä rakenteinen, mutta ylempi osa epäselvä. Kohde "Liitinnokka 10 rakennuksen pohja ja jääkellari" sijaitsee tästä kohteesta 4 m kaakkoon.
<i>Kohteen rajaus</i>
Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.
<i>Tulkinta</i>
Selkeämpi rakenne on todennäköisesti suolaushuoneen pohja ja ylempänä on sijainnut rakennuksen pohja, joka erottuu huonommin.
<i>Lisätietoja</i>
Kohteen inventoi 23.6.2015 ja välilehden täytti 21.7.2015 Laura Nygård.

<i>Toimenpiteet</i>

<i>Tarkastukset</i>

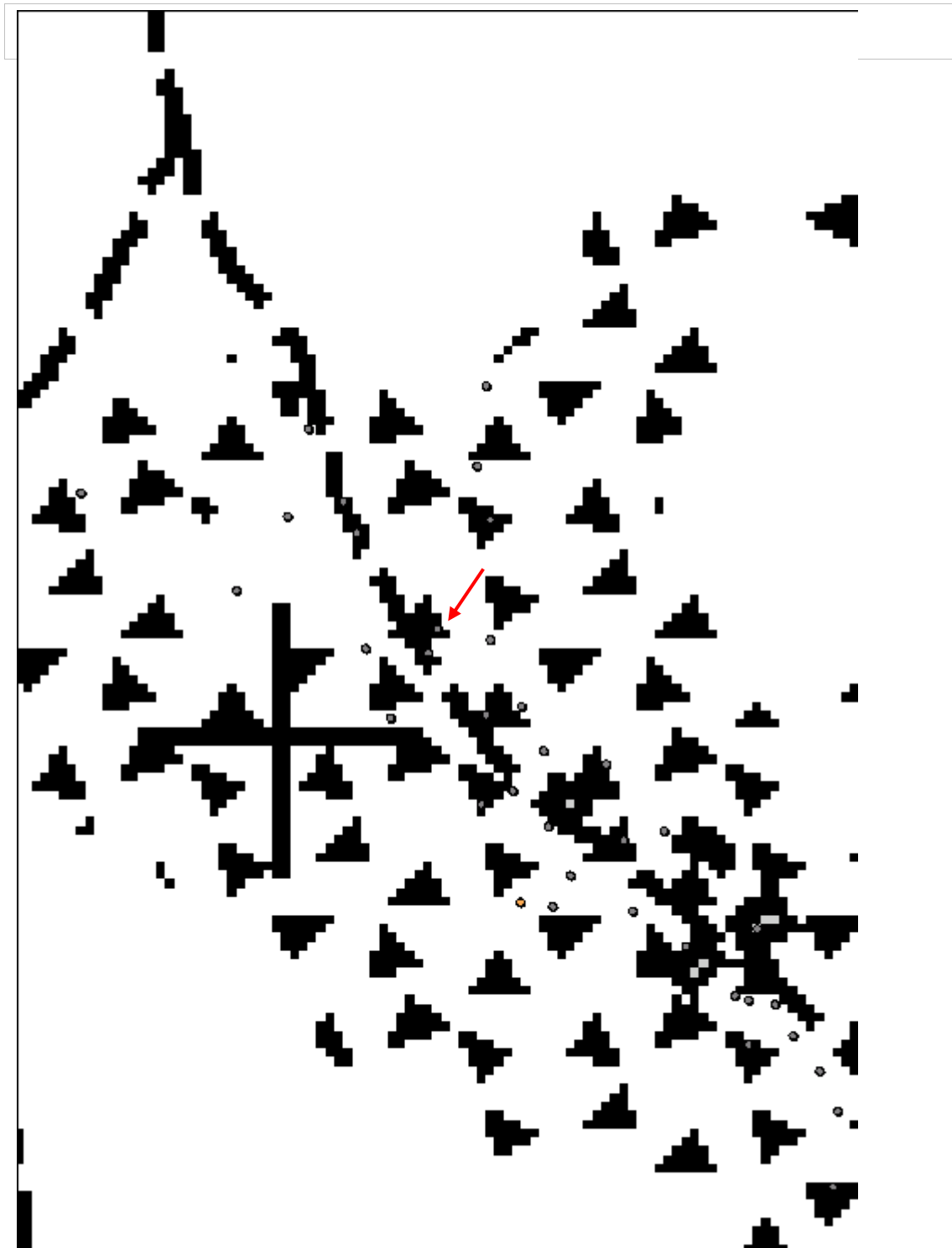
Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen ja suolaushuoneen pohjat kuvattuna 23.6.2015 suuntaan S.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282024, Y 3371035	Mittakaava:	1:1086

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 14 venevalkama 2**

MH-tunnus:
179959

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281921, Y 3371134	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän 240010047 eteläisemmällä alueella. Kohteen voi löytää Haapasaaren 1994 kartapiirroksesta.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee louhikossa ja ympäristössä kasvaa ruohikkoa, muutama lehtipuu sekä hieman katajaa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee kaksi kivikkoon raivattua uraa, jotka sijaitsevat polun itäpuolella. Pohjoisemman uran mitat ovat 9 x 1,7 m, ja se sijaitsee Jauholan puojista oin 15 m etelään. Eteläisempi ura on mitoiltaan 4,7 x 2 m, ja sijaitsee käymälästä noin 20 metriä etelään. Liitinnokka 38 suolaushuoneen perustat sijaitsevat kohteen eteläpuolella. Urat on raivattu lohkareiden ja nostettavien kivien väliin.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän 240010047 eteläisemmällä alueella.

Tulkinta

Venevalkaman kaksi veneenvetouraa. On mahdollista, että kohteessa sijaitsee lisää uria, mutta ne ovat heinikon peitossa.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 23.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomais-	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------	-----------	---------------	-----------------

rekisterinro:		Olutila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Venevalkaman kaksi veneenvetouraa 23.6.2015 kuvattuna suuntaan E.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7281921, Y 3371134	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 15 venevalkama**

MH-tunnus:
179951

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282055, Y 3370955	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Mäkivuodin 1994 raportissa kohde on Selkä-Sarvi 6 venevalkama.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee louhikkoisella alueella, metsäisen alueen reunassa. Louhikossa kasvaa katajaa sekä muutamia puita. Lammasaita menee kohteen vieressä. Kohde sijaitsee Liitinnokan korkeimman kohdan pohjoisosassa

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kolme louhikkoon raivattua uraa, joiden mitat ovat:

Itäisin: pituus 4,60 m, leveys 1,60 m ja uran syvyys 50 cm.

Keskimmäinen: pituus 10,80 m, leveys 1,50 m ja uran syvyys 40 cm.

Läntisin: pituus 13,50 m, leveys 2,38 m ja uran syvyys 70 cm.

Keskimmäisen uran keskellä kasvaa katajaa ja pihlaja. Keskimmäinen ura "kaartaa ylhäältä katsottuna oikealle". Läntisimmän uran yläosan länsipuolella on kivistä ladottu tasaisempi alue. Tämän suorakulmion muotoisen tasoitetun alueen mitat ovat 2,2 x 2,8 m, ja sen reunoilla on noin metrin korkuinen kerros kiviä. Urat muodostuvat isoista lohkeista, ja reunoilla on hyvin vähän helposti nostettavissa olevia kiviä. Urien pohjalla on kiviä.

Kohde sijaitsee polusta noin 150 m länteen, ja louhikko, jossa urat sijaitsee näkyy selkeästi polulle.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Venevalkama, jossa kolme veneenvetopaikkaa/-uraa ja laituri/lastausalue. Veneenvetourille tehtiin korkeusmittaukset, kts. raportti.

Lisätietoja

Kahden muun valkaman koordinaatit ovat:

3370953 7282051

3370947 7282051

Tarkastuksessa ja mittauksessa mukana Panu Keihäs (Metsähallitus Luontopalvelut).
Kohteen inventoi 23.6.2015 ja välilehden täytti 20.7.2015 Laura Nygård.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Kohteessa olevan katajan poisto.

Tarkastukset

Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

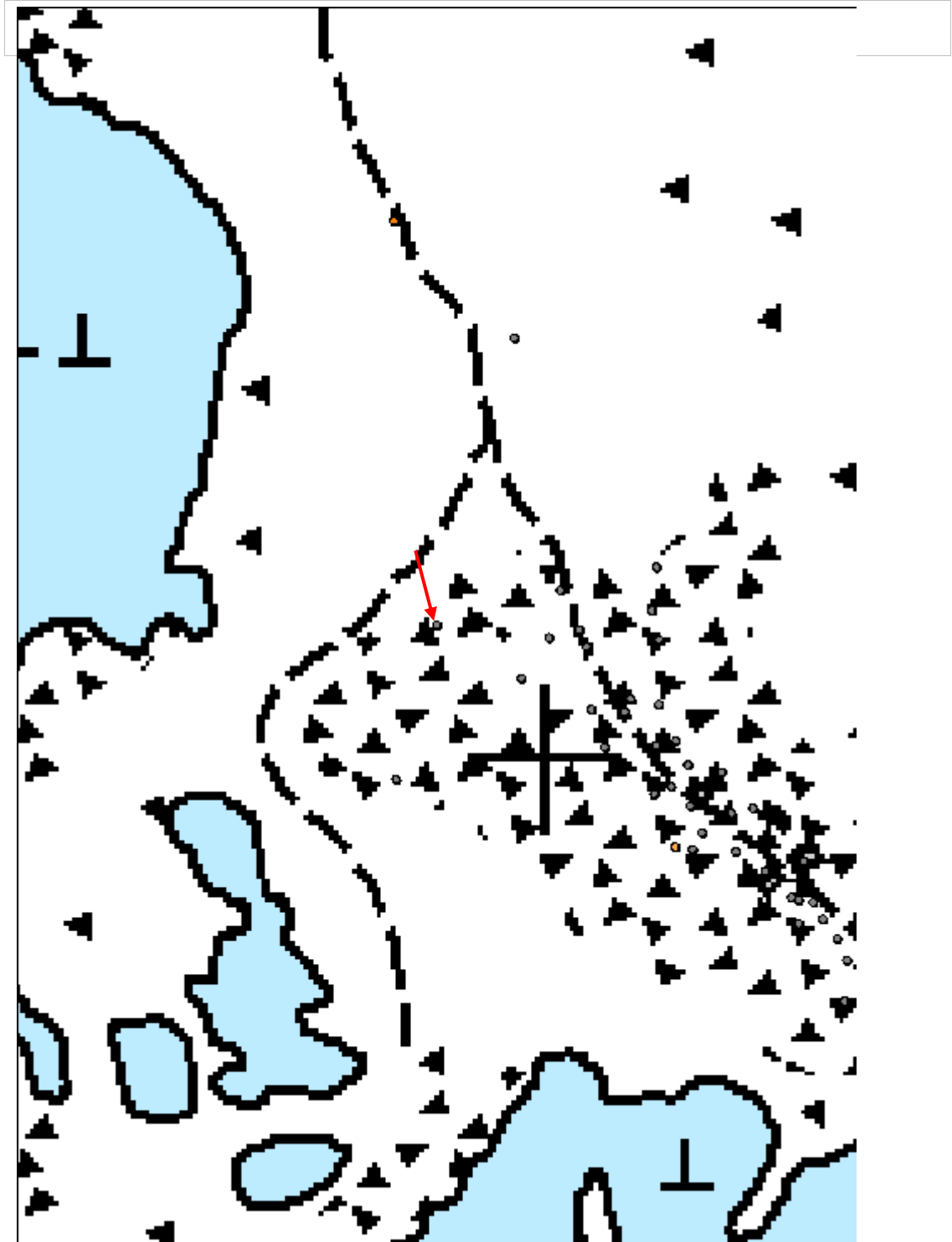
Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Yllä: Venevalkaman keskimmäinen ja läntisin ura kuvattuna 24.6.2015 suuntaan SE.
Alla: Venevalkaman läntisin ura kuvattuna 24.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7282055, Y 3370955	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 16 rakennuksen pohja ja kellari 2**

MH-tunnus:
179960

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282005, Y 3371046	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Yleisesti on tiedossa, että kalastajakylän alueella on paljon rakennuksen pohjia (mm. Mäki vuoti 1994).

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympärillä kasvaa ketokasvillisuutta ja kataja on poistettu.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee suorakulmion muotoon kasattuja kiviä sekä niistä alempana kaksi metrin korkeaa "seinää". Koko rakenteella on pituutta 7,70 m ja leveyttä 5 m. Ylempänä oleva rakenne on 3,3 m pitkä. Kohteessa on monenkokoisia kiviä: isoja lohkaraita, juuri ja juuri nostettavissa olevia kiviä sekä pieniä reilun nyrkin kokoisia.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohteessa on rakennuksen pohja ja jääkellarin perusta.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015. Tarkastuksessa mukana Panu Keihäs.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

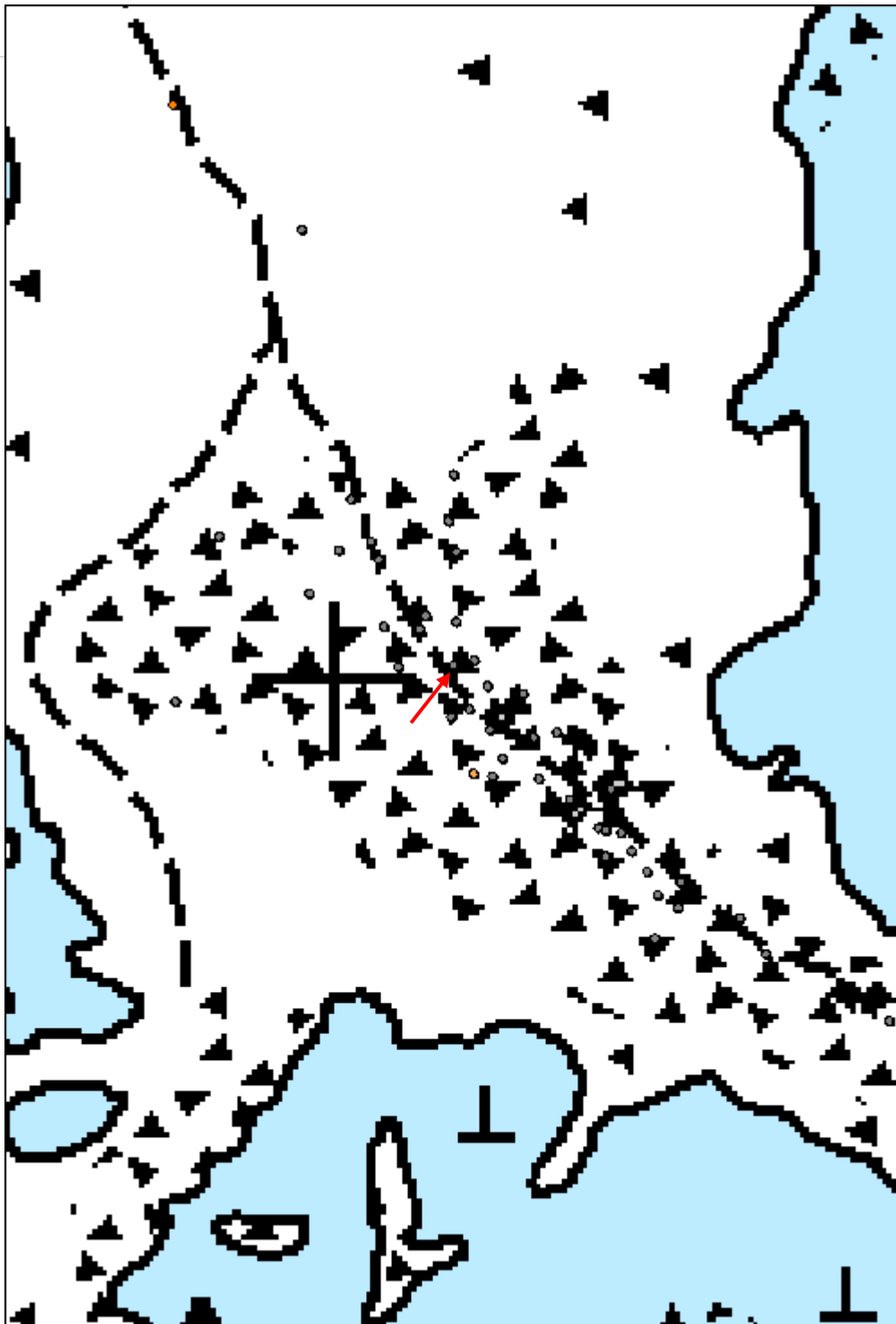
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen ja kellarin pohja kuvattuna 24.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282005, Y 3371046	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 17 kiviroykkiö**

MH-tunnus:
179947

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7282007, Y 3371054	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän 240010047 eteläisemmällä alueella. Mäkivuoti mainitsee inventoinnissaan kalastajakylän alueella sijaitsevan viisi pookia.

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympärillä kasvaa ketokasvillisuutta. Kohde sijaitsee itäisessä rinteessä korkeimmasta kohdasta katsottuna.

Kohteen kuvaus

Kohde on 1,2 m korkea ja halkaisijaltaan 3,5 m oleva kiviroykkiö. Röykkiö on kasattu päänkokoisista kivistä. Röykkiö sijaitsee kohteen Liitinnokka 16 rakennuksen pohja ja kellari 2 eteläpuolella.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän 240010047 eteläisemmällä alueella.

Tulkinta

Kohde on todennäköisesti yksi Mäkivuodin inventoimista pookikiveyksistä.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015. Tarkastuksessa mukana Panu Keihäs (Metsähallitus Luontopalvelut).

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä

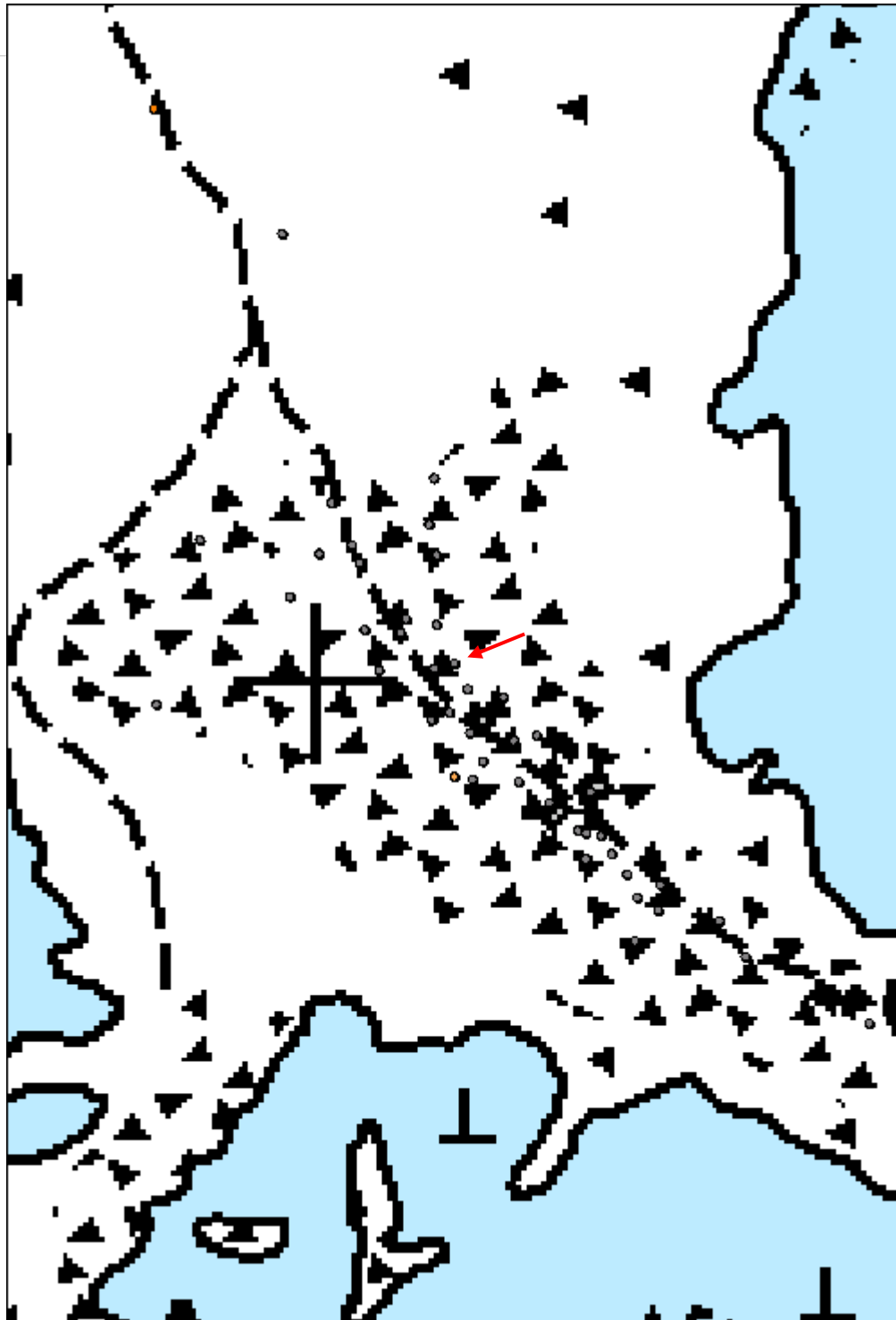
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Mahdollinen pookin tukikiveys kuvattuna 24.6.2015 suuntaan S.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282007, Y 3371054	Mittakaava:	1:2009

855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi Liitinnokka 18 pooki 4	MH-tunnus: 180165
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:100
Koordinaatit:	X 7281983, Y 3371027	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Mäkivuoti on vuonna 1993 inventoinut alueelta 5 pookia.

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympärillä kasvaa ketokasvillisuutta. Kohde sijaitsee korkealla kohtaa Liitinnokassa.

Kohteen kuvaus

Kohde on 1,2 m korkea ja halkaisijaltaan 2,6 m oleva kiviröykkiö. Kohteessa on puupaalu keskellä. Kohteen pohjoispuolella on maakumpare. Röykkiö koostuu päänsuuruisista ja pienemmistä kivistä.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde on pookin tukikiveys.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 21.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

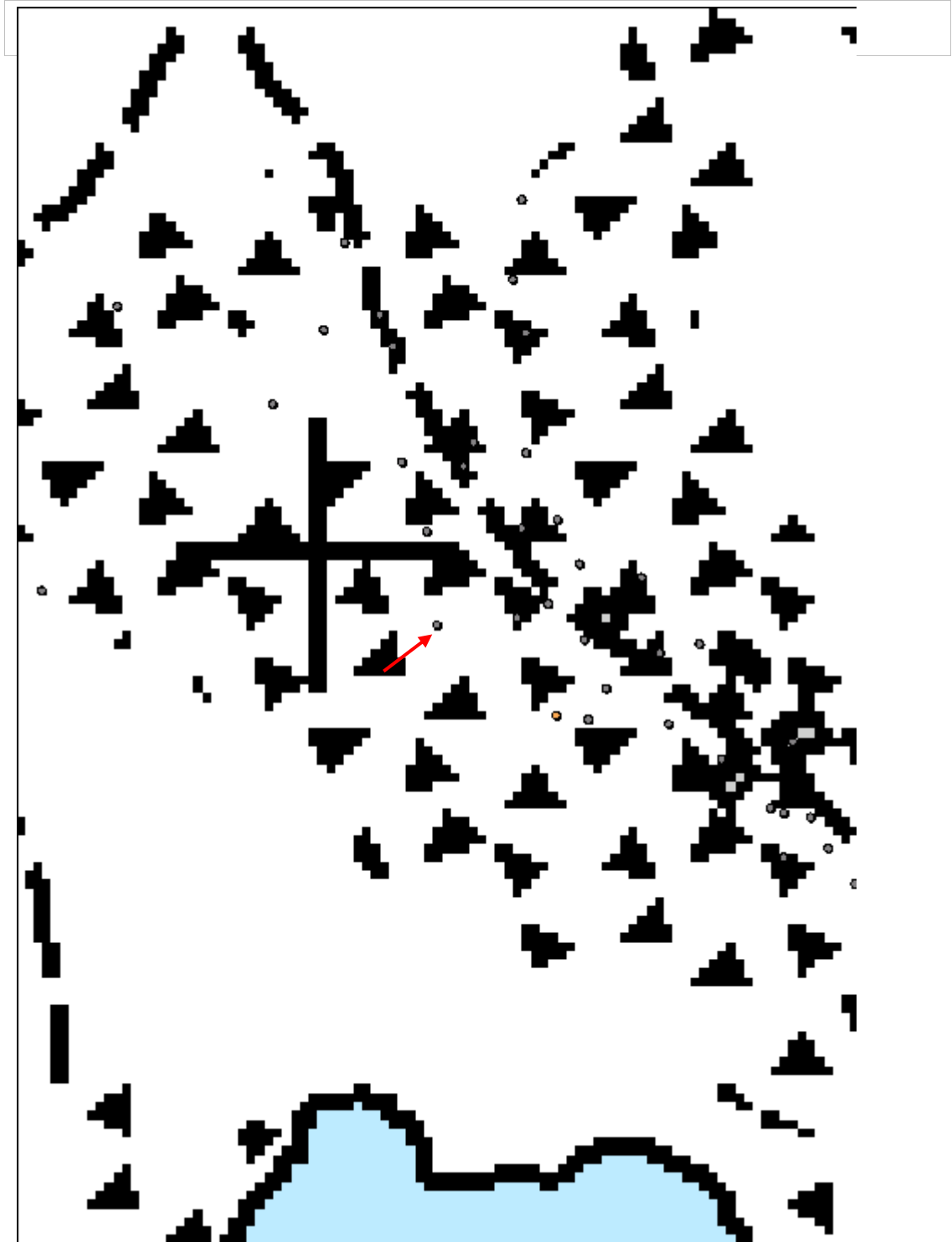
Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	1 Muinaisjäännösrekisteri I

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Pookin tukikiveys ja jäljellä oleva paalu kuvattuna 24.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281983, Y 3371027	Mittakaava:	1:1086

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 19 venevalkama**

MH-tunnus:
180079

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281994, Y 3371073	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Sekä Pihkalan (1992) että Haapasaaren (1994) karttapiirroksissa on nämä venevalkamat piirretty.

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympärillä kasvaa ketokasvillisuutta, ja kataja on poistettu alueelta. Ympäristö on kivikkoinen. Kohteen ja merenrannan välissä sijaitsee katajan polttoalue.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee kaksi venevalkaman uraa. Eteläisemmän mitat ovat 9 x 2,5 m ja pohjoisemman 6 x 2,6 m. Kivet näyttävät siltä kuin ne olisivat aseteltu kohdilleen, ei pelkästään raivattu. Kivet ovat nostettavissa olevan kokoisia. Urien välissä on tasaista, ihan kuin tasoitettua kivikkoa. Urat sijaitsevat kaakamolaisten saunan (kohteen Liitinnokka 21) takana eli saunan ja merenrannan välissä. Rakennuksen pohja (kohde Liitinnokka 20) sijaitsee urien välissä.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohteessa sijaitsee venevalkama, jossa ainakin kaksi selkeästi havaittavaa veneenvetouraa. Kohde erottuu syksyllä tai keväällä todennäköisesti vielä selkeämmin, sillä nyt hieman heinikko ja kasvillisuus peitti.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

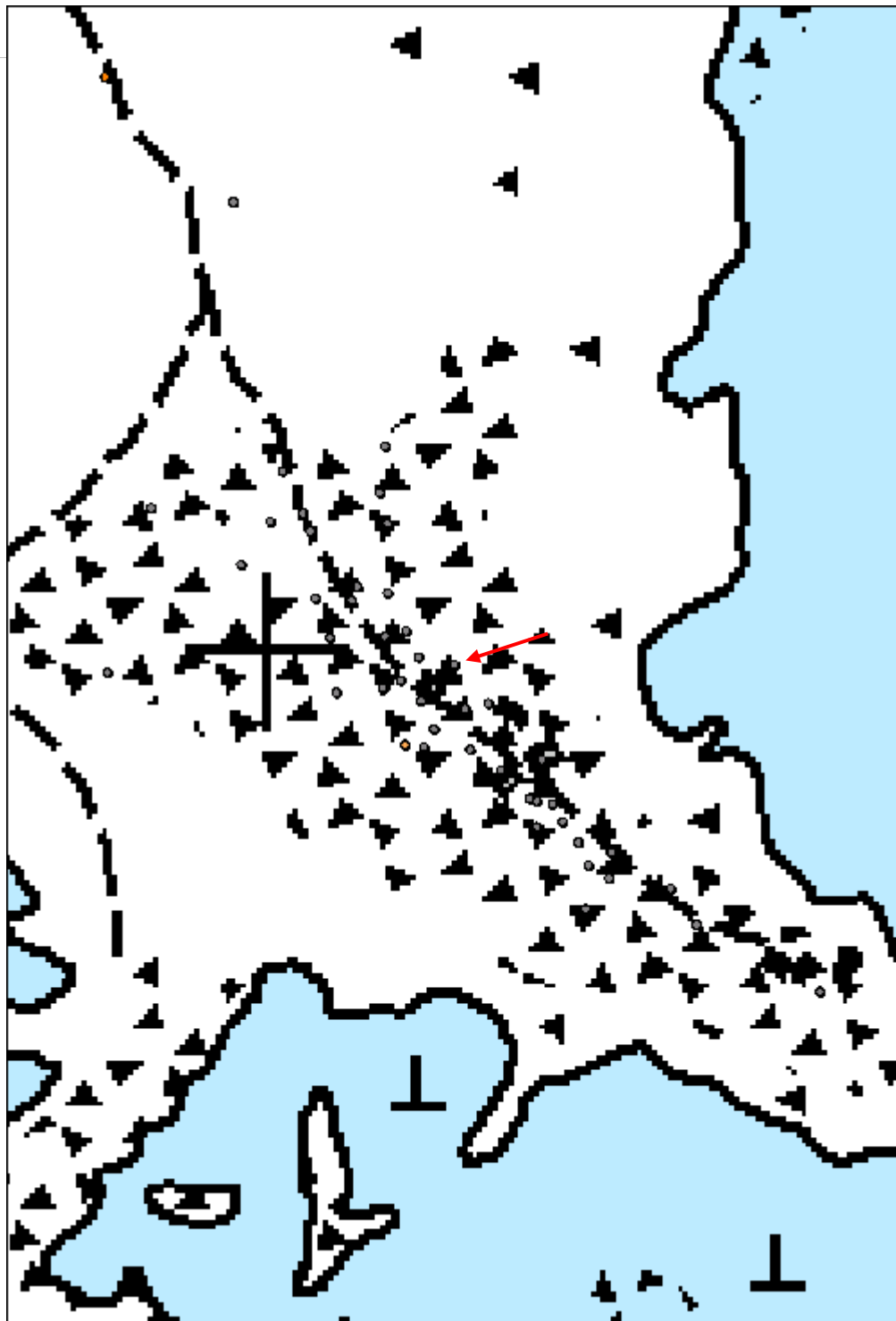
Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Vasen: Venevalkaman ura, ja tasoitettua kivikkoa. Kuvattu 24.6.2015 suuntaan E.
Oikea: Venevalkaman ura, ja takana Liitinnokka 21 kaakamolaissauna. Kuvattu 24.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7281994, Y 3371073	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 20 rakennuksen pohja 4**

MH-tunnus:
179962

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281997, Y 3371059	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Mahdollisesti Pihkalan kohde nro 33. Kohde on mahdollisesti Pookikämpä, jossa Pekka Pohjanen asunut 1800-luvulla, mutta tämän pookikämpän sijainnista on eriäviä tietoja, joten täyttä varmuutta ei ole. Tuulasjärven kuvaama kohde nro 33.

Ympäristön kuvaus

Kohteen vieressä kasvaa pihlaja. Ympäristössä on ketokasvillisuutta.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee kaakamolaisten saunan (Selkä-Sarvi Liitinnokka 21 kaakamolaissauna) takana. Rakenteen perustat ovat isoista lohkkareista ja pienemmistä kivistä kasattu. Rakenteen sisämitat ovat 2,4 x 3,4 m ja korkeutta kivikerroksilla on 1,3 m. Kohteen molemmin puolin menee venevalkamaurat (Selkä-Sarvi Liitinnokka 19 venevalkama 3).

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Mitattu rakenne on suolaushuone. Mahdollisesti ylempänä on sijainnut myös asuinrakennus ja sen perusta.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015. Tarkastuksessa mukana Panu Keihäs (Metsähallitus Luontopalvelut).

Toimenpiteet

Tarkastukset

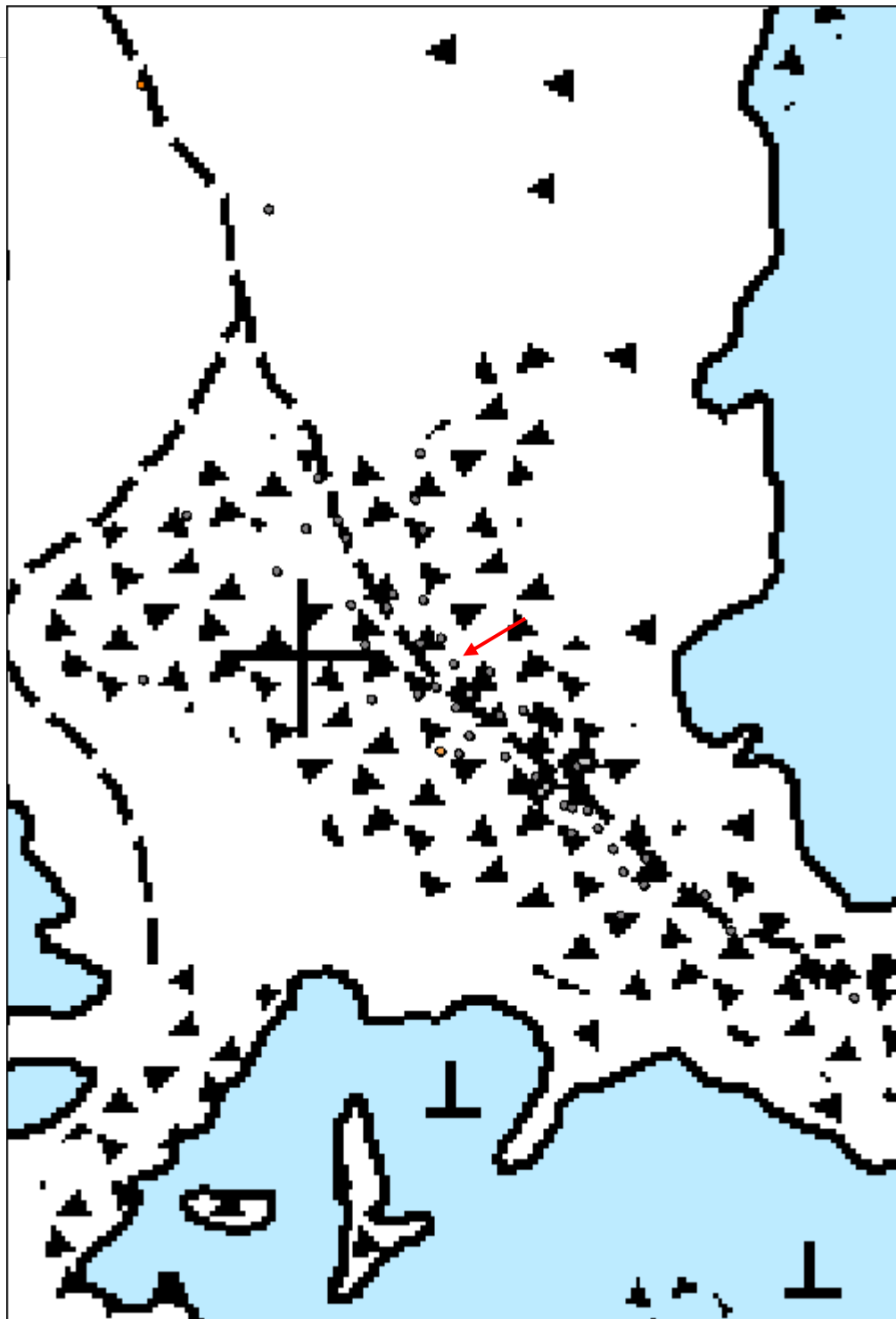
Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Suolaushuoneen perusta kuvattuna 24.6.2015 suuntaan NW.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7281997, Y 3371059	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 21 kaakamolaissauna**

MH-tunnus:
179963

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281988, Y 3371052	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Pihkalan mukaan kohde (nro 32) on kaakamolaissauna, joka on rakennettu 1833. Haapasaari (nro 2) tietää, että 1930-luvulla E.V. Vähänikkilä on kerännyt kolehtia Kaakamossa saunan korjausta varten.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee heti polun vieressä, sen itäpuolella.

Kohteen kuvaus

Kohde on romahtanut rakennus, jonka seinät ovat mitoiltaan 3,9 x 3,9 m. Kohteessa on myös ruostunut pata 90 cm halkaisijaltaan. Hirsikertoja on neljä jäljellä.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde on entinen sauna, ns. kaakamolaissauna.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015. Tarkastuksessa mukana Panu Keihäs (Metsähallitus Luontopalvelut).

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 99 Muu toimenpide Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Kohteen ympärillä olevat tolpat ja rajaköydet voisi pystyttää uudelleen.

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

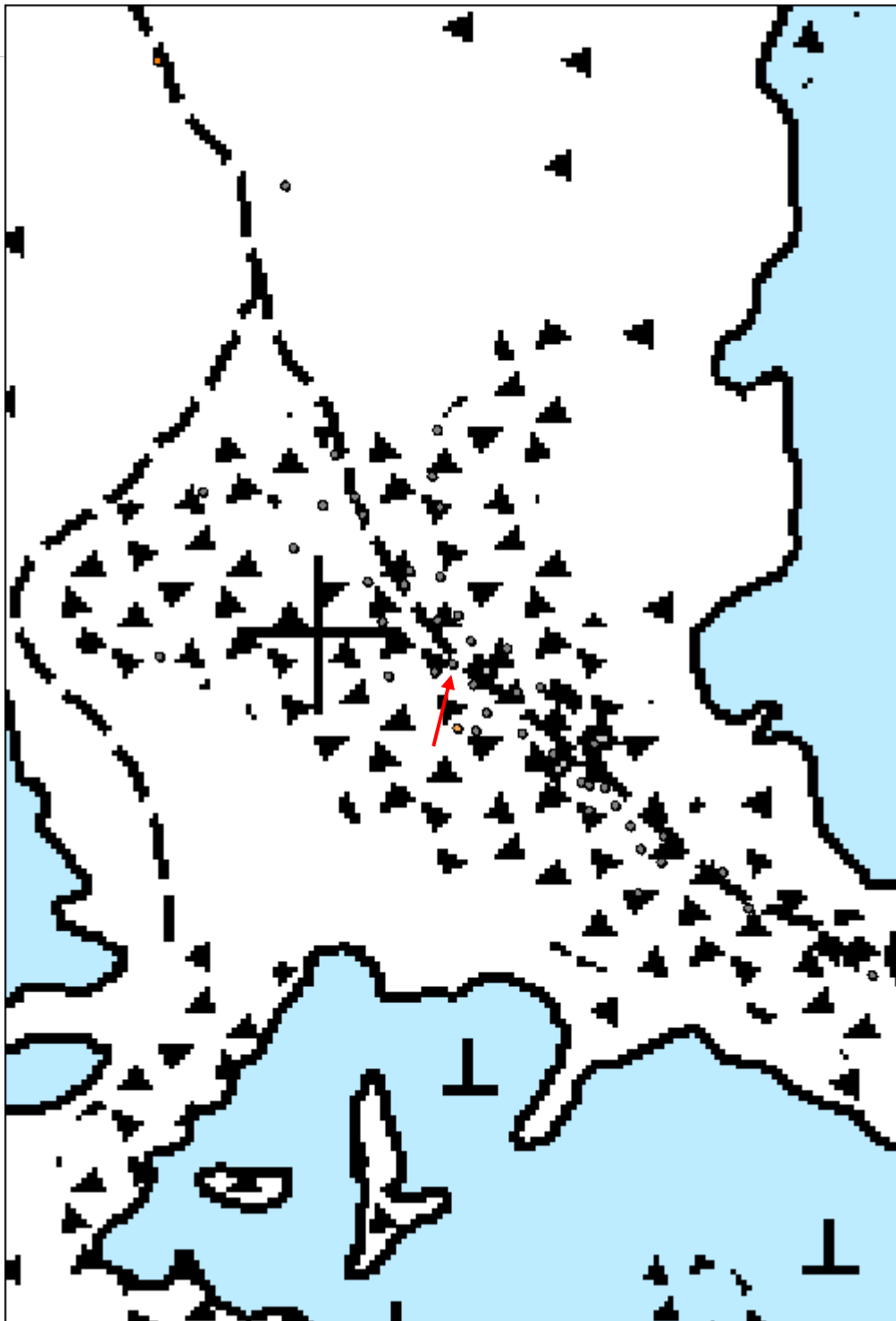
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kaakamolaissauna kuvattuna 24.6.2015 suuntaan SE.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281988, Y 3371052	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 22 rakennuksen pohja 5**

MH-tunnus:
179964

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281961, Y 3371079	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Yleisesti on tiedossa, että kalastajakylän alueella on paljon rakennuksen pohjia (mm. Mäki vuoti 1994). Kohde on sijainnin puolesta Haapasaari 1994 nro 9 suolaushuone ja Pihkala nro 26.

Ympäristön kuvaus

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee suorakulmion muotoiset kiviperustat, joiden sisämitat ovat 3,7 x 2,9 m.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Vanha rakennuksen tai suolaushuoneen pohja. Aiempien tietojen mukaan kyseessä olisi suolaushuone.

Lisätietoja

Toimenpiteet

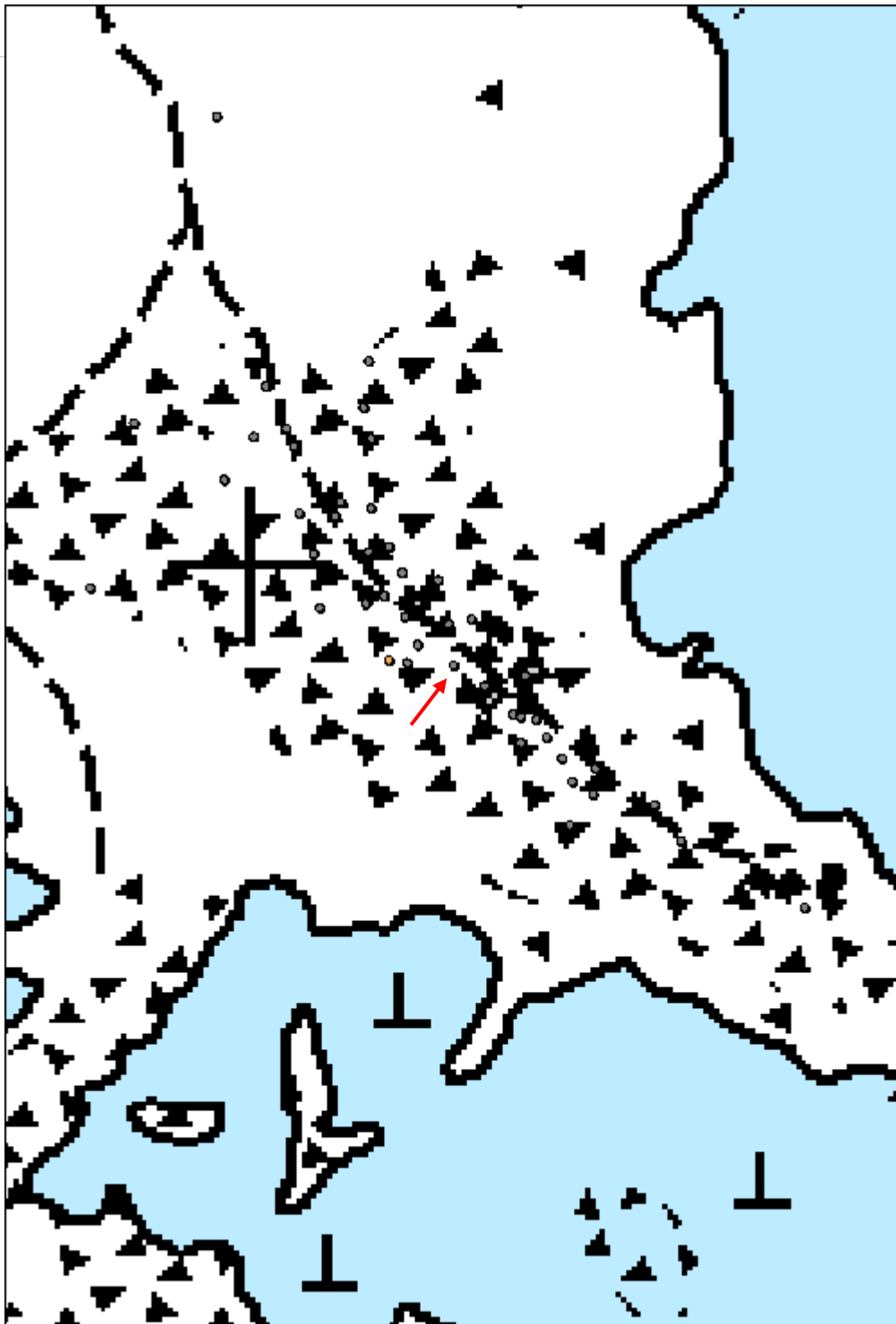
Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suoja:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suoja:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281961, Y 3371079	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 23 kivikaiverrus**

MH-tunnus:
179944

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281980, Y 3371060	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Mäkivuoti mainitsee 1994 Liitinnokan kalastajakylän alueella sijaitsevan kivikaiverruksia.

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympärillä kasvaa ketokasvillisuutta.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee heti polun länsipuolella suojasatama kyltin vieressä. Kohteessa on tiiliä ja kiviä kasassa sekä muutama siirtolohkare. Yhdessä siirtolohkareessa on kaiverrus.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde on todennäköisesti rakennuksen rauniot.

Lisätietoja

Kohteen inventoi 24.6.2015 ja välilehden täytti 20.7.2015 Laura Nygård. Tarkastuksessa mukana Panu Keihäs (Metsähallitus Luontopalvelut).

Toimenpiteet

Tarkastukset

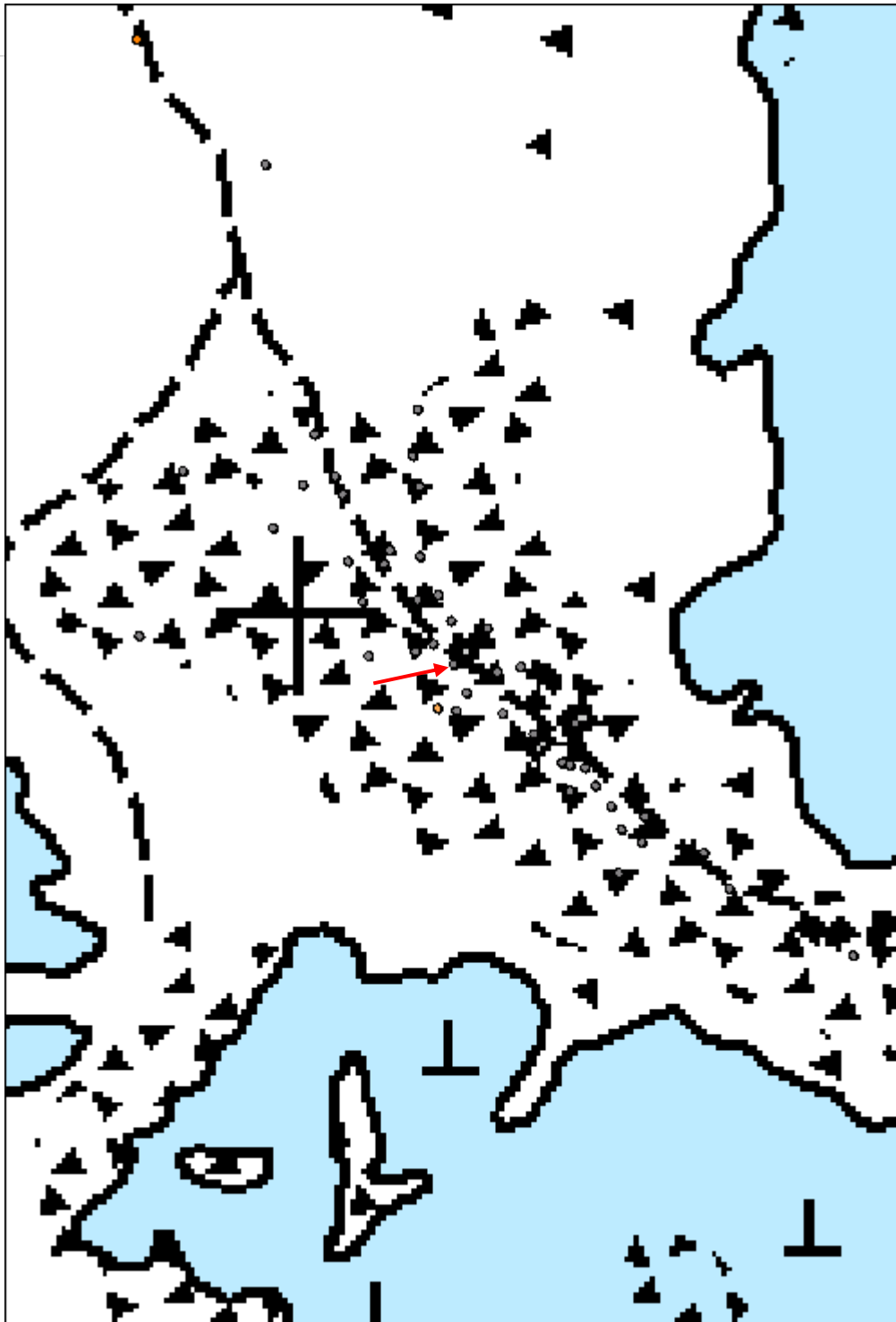
Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	1 Muinaisjäännösrekisteri I

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kaiverrus sijaitsee oikealla olevassa isoimmassa, vesisateen tummentamassa kivessä.
Kuva otettu 24.6.2015 suuntaan E.

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7281980, Y 3371060	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi 24
kivikasa**MH-tunnus:
179965

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281985, Y 3371045	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Mäkivuoti mainitsee 1994 Liitinnokan kalastajakylän alueella sijaitsevan viisi pookia. Merkitty Pihkalan karttapiirroksen "lehtisalko" tai sitten kyseessä on "pata".

Ympäristön kuvaus

Ympäriellä kasvaa ketokasvillisuutta.

Kohteen kuvaus

Kohde on kivikasa, jossa osa kivistä on peittyneet sammaleen ja maan alle.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Sijainnin puolesta kyseessä voisi olla Pihkalan karttapiirroksen merkitty padan paikka. Saaren muihin pookikiveyksiin verrattuna kohde on turhan vaatimaton pookiksi.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden ja 20.7.2015. Tarkastuksessa mukana Panu Keihäs (Metsähallitus Luontopalvelut).

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä

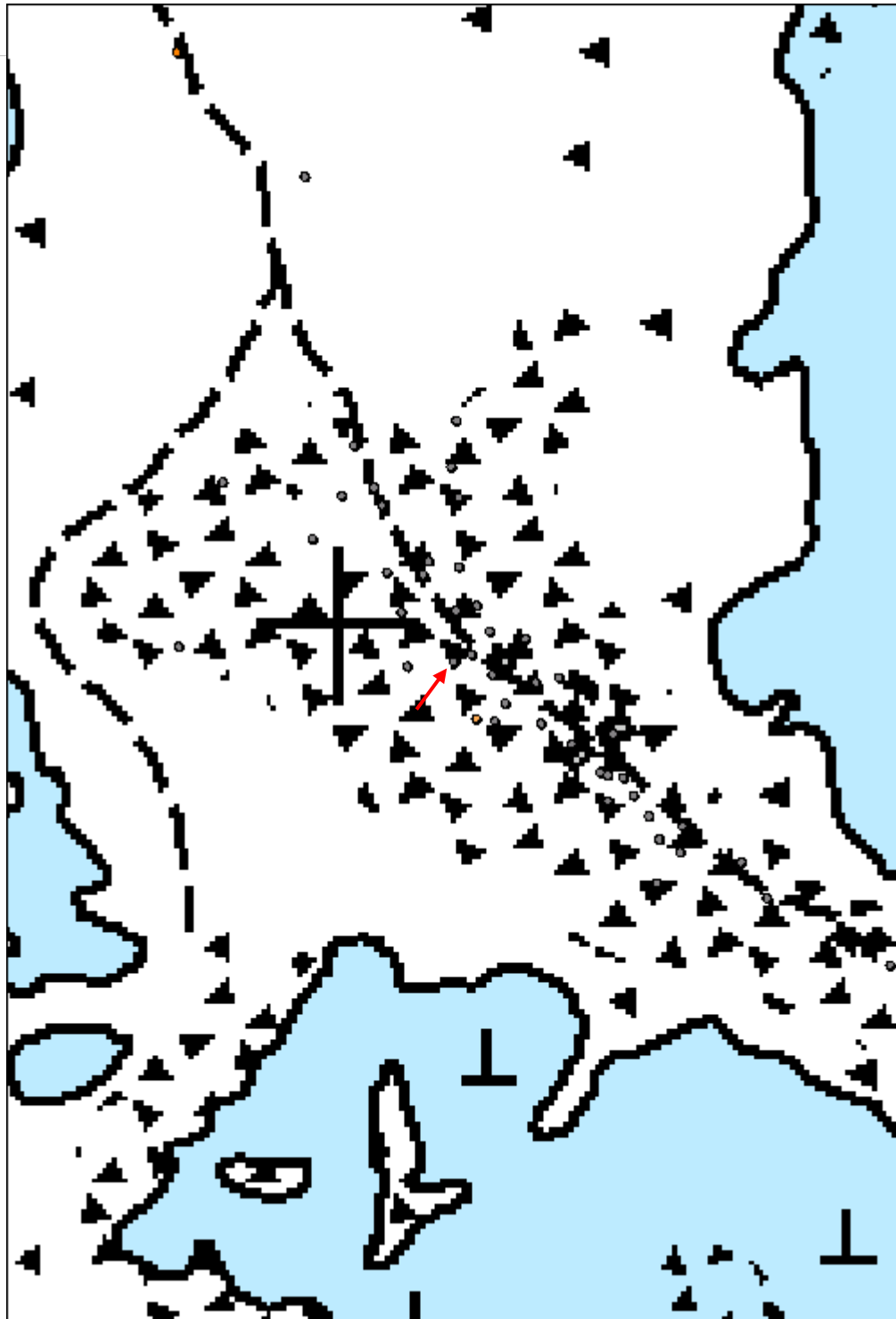
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kivikasa kuvattuna 24.6.2015.

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7281985, Y 3371045	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 26 rakennuksen pohja 6**

MH-tunnus:
179966

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281977, Y 3371077	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella Liitinnokan kalastajakylässä. Kohde on Pihkalan (1992) karttapiirroksessa nro 29 ja Haapasaaren (1994) piirroksessa nro 4 katos tai 5 Isidor Ailinpjetin lasmarkki.

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympäristössä kasvaa ketokasvillisuutta.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kolme kivi"seinää" ladottuna suorakulmion muotoon. Seinät koostuvat sekä isoista että pienemmistä kivistä. Sisämitat ovat 4,8 x 2,5 m. Kohde sijaitsee Kallan kämpän (autiotupa) takana. Kallan kämpä sijaitsee todennäköisesti Krekulan kämpän pohjan päällä.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde voi hyvin olla joko lehmien lypsämistä varten rakennettu katos (Haapasaari nro 4) tai sitten Isidor Ailinpjetin lasmarkki (Haapasaari nro 5).

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015. Tarkastuksessa mukana Panu Keihäs.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

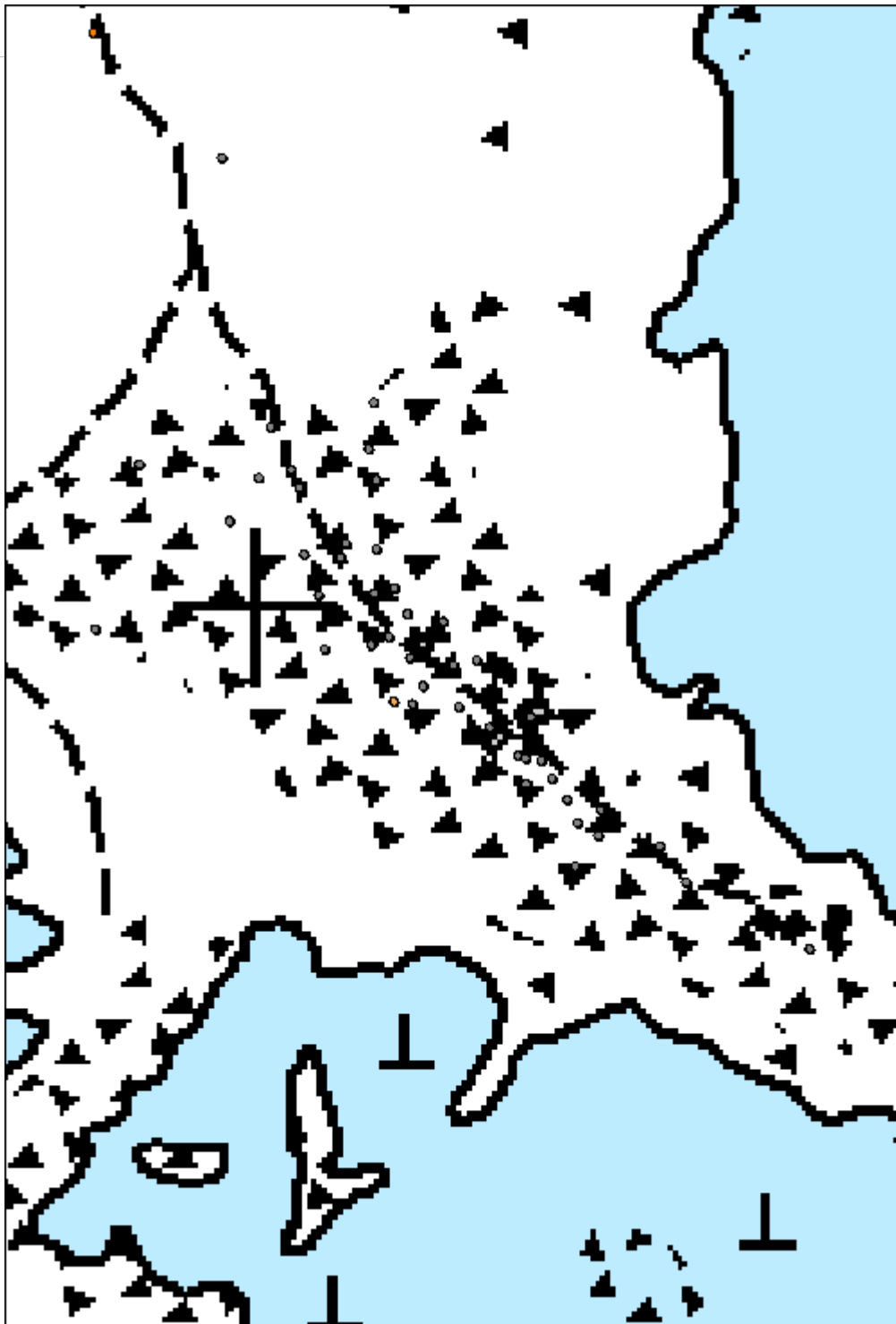
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kallan autiotuvan takana oleva perusta kuvattuna 24.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281977, Y 3371077	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 27 rakennuksen pohja 7**

MH-tunnus:
179967

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281979, Y 3371086	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Yleisesti on tiedossa, että kalastajakylän alueella on paljon rakennuksen pohjia (mm. Mäki vuoti 1994). Tällä paikalla on sijainnut Pihkalan tietojen mukaan lumikellari, lasmarkki ja Sotisaaren kämpä. Haapasaaren tietojen mukaan nro 7 Frans Jauholan lumikellari.

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympärillä kasvaa ketokasvillisuutta ja kataja on poistettu.

Kohteen kuvaus

Kivirakennelmat sijaitsevat Kokon kämpän ympäristössä. Yksittäinen suora kivirakennelma kohteesta on havaittavissa, mutta muuten rakennelmat eivät ole hahmotettavissa.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kivirakennelmat ovat todennäköisesti hajonneita rakennuksen pohjia, joita on alueella sijainnut useita.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015. Tarkastuksessa mukana Panu Keihäs.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

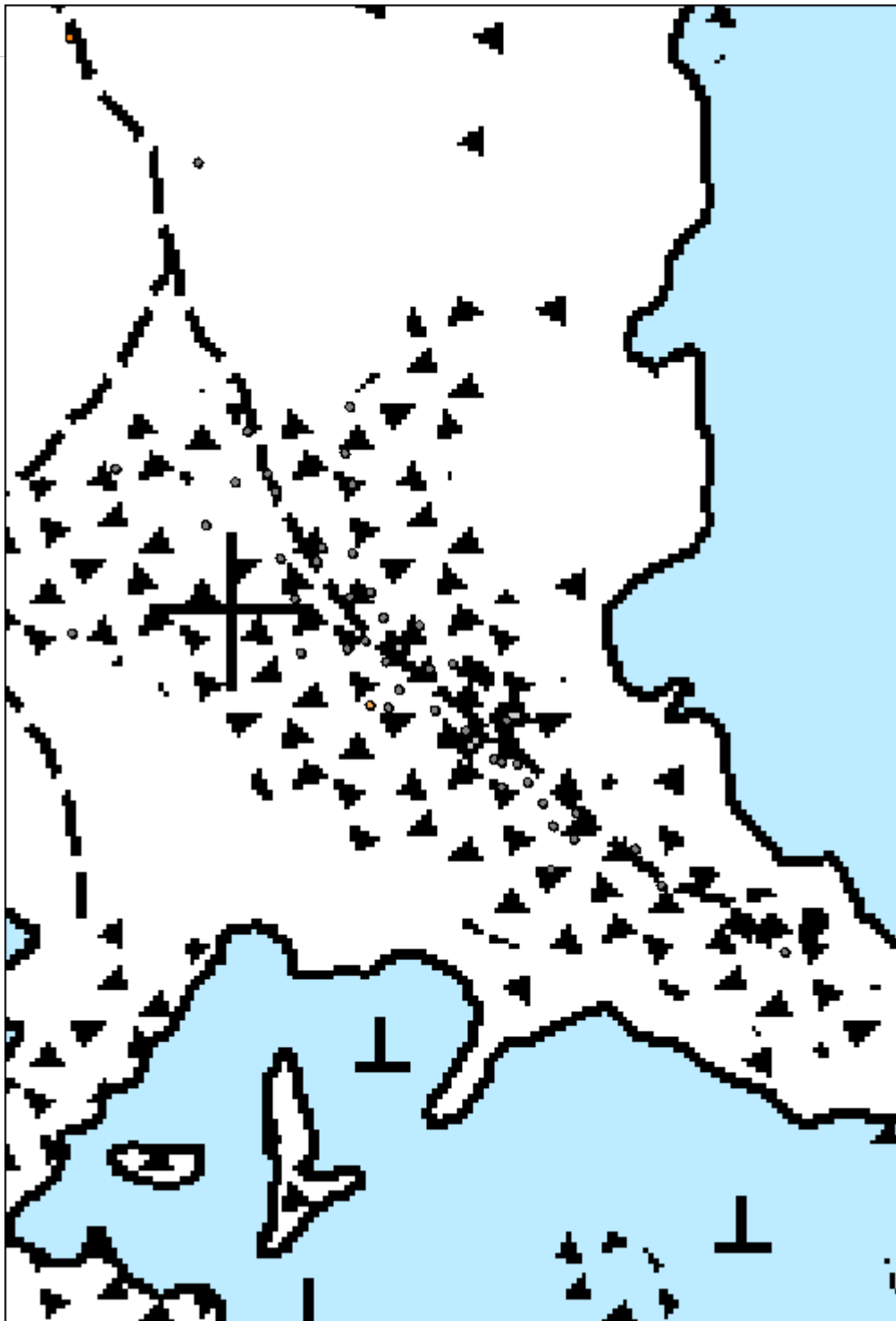
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Vasemmalla Kokon vuokratupa ja oikealla Kallan autiotupa. Tupien välissä rakennuksen pohjia. Kuva 24.6.2015 suuntaan SE.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281979, Y 3371086	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi 28
rakennuksen pohja 8**MH-tunnus:
179968

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281953, Y 3371091	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Sijainniltaa kohde vastaa Pihkalan (1992) kohdetta nro 8 lasmarkki 1860-1960-luvulta sekä Haapasaaren (1994) karttapiirroksen kohdetta10 suolaushuone (myöhemmin ehkä katos).

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympärillä kasvaa hieman heinää. Kohde sijaitsee heti Ailinpietin kämpän eteläpuolella.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee suorakulmion muotoon kasattu kivirakennelma, jolla on korkeutta parhaimmillaan 1,1 m. Rakennelman itä"seinä" on avoin kivistä. Rakenteen sisämitat ovat 3,4 x 2,9 m. Rakennelmassa on sekä isoja lohkareita että aivan pieniä kiviä. Kohde sijaitsee polun länsipuolella, ja kohdetta vastapäätä polun toisella puolella sijaitsee kohde Liitinnokka 29 verkkotarha.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde on hyvin todennäköisesti ollut aiemmissa tiedoissa mainittu suolaushuone.

Lisätietoja

Kohteen inventoi 24.6.2015 ja välilehden täytti 21.7.2015 Laura Nygård.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

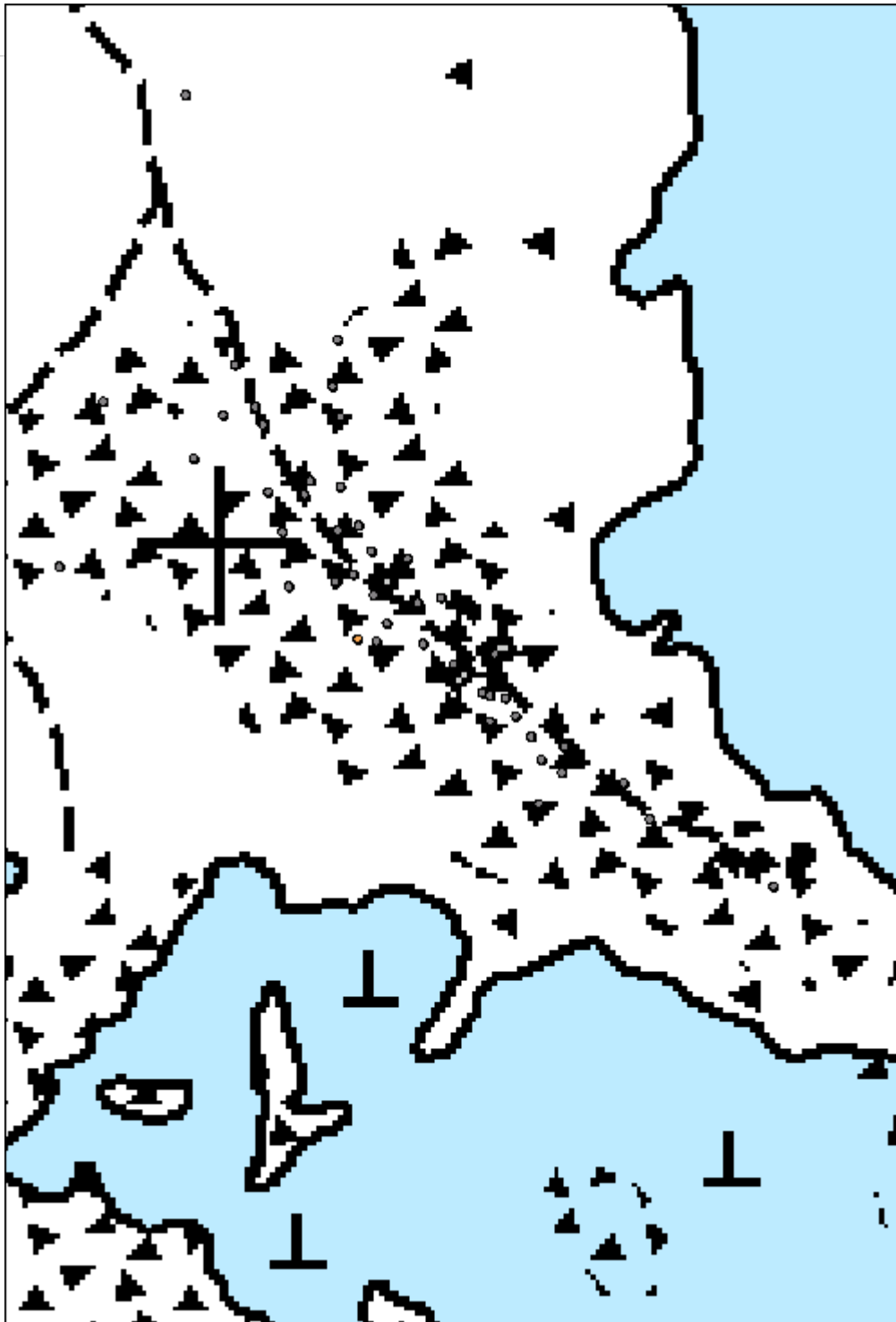
Viranomais-	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------	-----------	---------------	-----------------

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301		

Rakennuksen pohja kuvattuna 24.6.2015 suuntaan SW.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281953, Y 3371091	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 29 verkkotarha**

MH-tunnus:
180089

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281957, Y 3371107	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Kohde löytyy Pihkalan (1993) karttapiirroksesta, ja kohdetta on suunniteltu kunnostettavaksi.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee heinikkoisella merenrantaa kohti viettävässä rinteessä.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kuusi pientä kivikasaa. Kivikasat ovat noin 4,7 m päässä toisistaan. Kivikasojen väliin on aseteltu kiviä tasaiseksi alustaksi. Kivikasoissa on käsittelemättömästä puusta tehdyt puupaalut, joista osa on pystyssä ja osa kaatuneita. Röykkiöiden välissä on myös kasa puita. Kohde sijaitsee heti Jauholan puojin eteläpuolella ja polun itäpuolella.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde on verkkotarha, ja sen telineet on 1990-luvulla uusittu. Valokuvien perusteella kohteessa on ollut telineet ennen uusimista.

Lisätietoja

Kohteessa olevan puukasan ja irrallaan olevan puutavaran (verkkotelineet) siirtäminen. Kiinni olevat verkkotelineet voi jättää kohteeseen, mutta ne annetaan lahota paikoilleen. Siirretään vain jos ne meinaavat kaatua polulle tai irtoavat.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 99 Muu toimenpide Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Ylimääräisen puutavaran siivous.

Tarkastukset

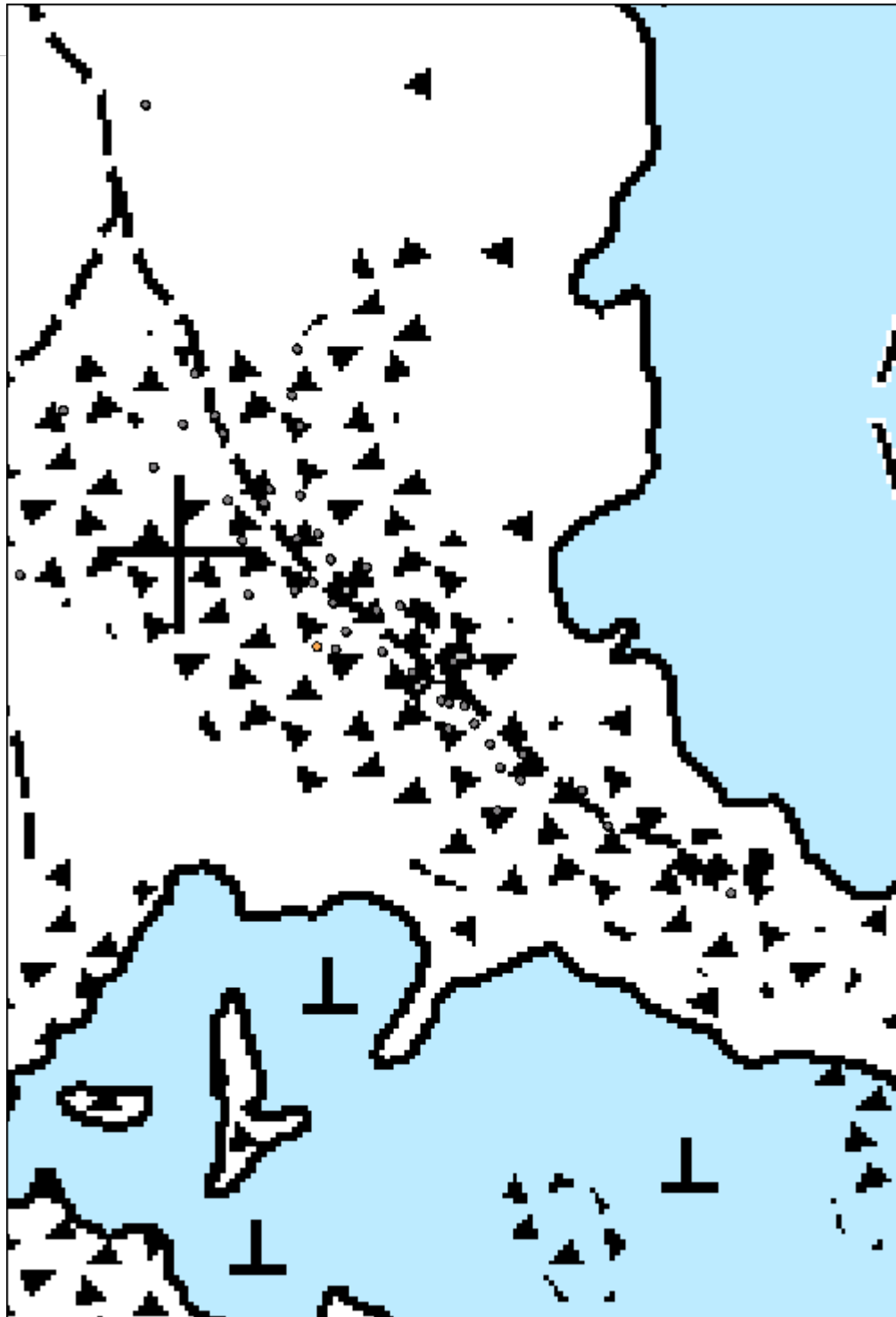
Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Verkkotarha ja 1990-luvulla kunnostetut telineet kuvattuna 24.6.2015 suuntaan SE.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7281957, Y 3371107	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 30 rakennuksen pohja 9**

MH-tunnus:
179972

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281942, Y 3371102	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Kohde on kenties Haapasaaren (1994: 37) mainitsema Pömilä? Tähän sijaintiin on Pihkalan piirroksessa 1992 piirretty rakennuksen pohja.

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympäristössä kasvaa ketokasvillisuutta, ja kohde on avoin maisemaltaan.

Kohteen kuvaus

Rakennelmassa on kaksi osaa. Ensimmäinen osa on sisämitoiltaan 3,7 x 2,5 m ja on tehty tasalakisista kivistä. Polun puoleinen seinä "puuttuu". Toinen osa on ikään kuin "lisäosa" 3 m pitkä, ja se on keskeltä painunut kasaan. Pohjoispuolella on rappukivet, ja niissä on kaiveruksia. lisäosa 3 m ja keskeltä painunut kasaan. Nurmi peittää osaa kivikerroksista. Kohde sijaitsee polun itäpuolella.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohteessa on todennäköisesti rakennuksen pohja.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

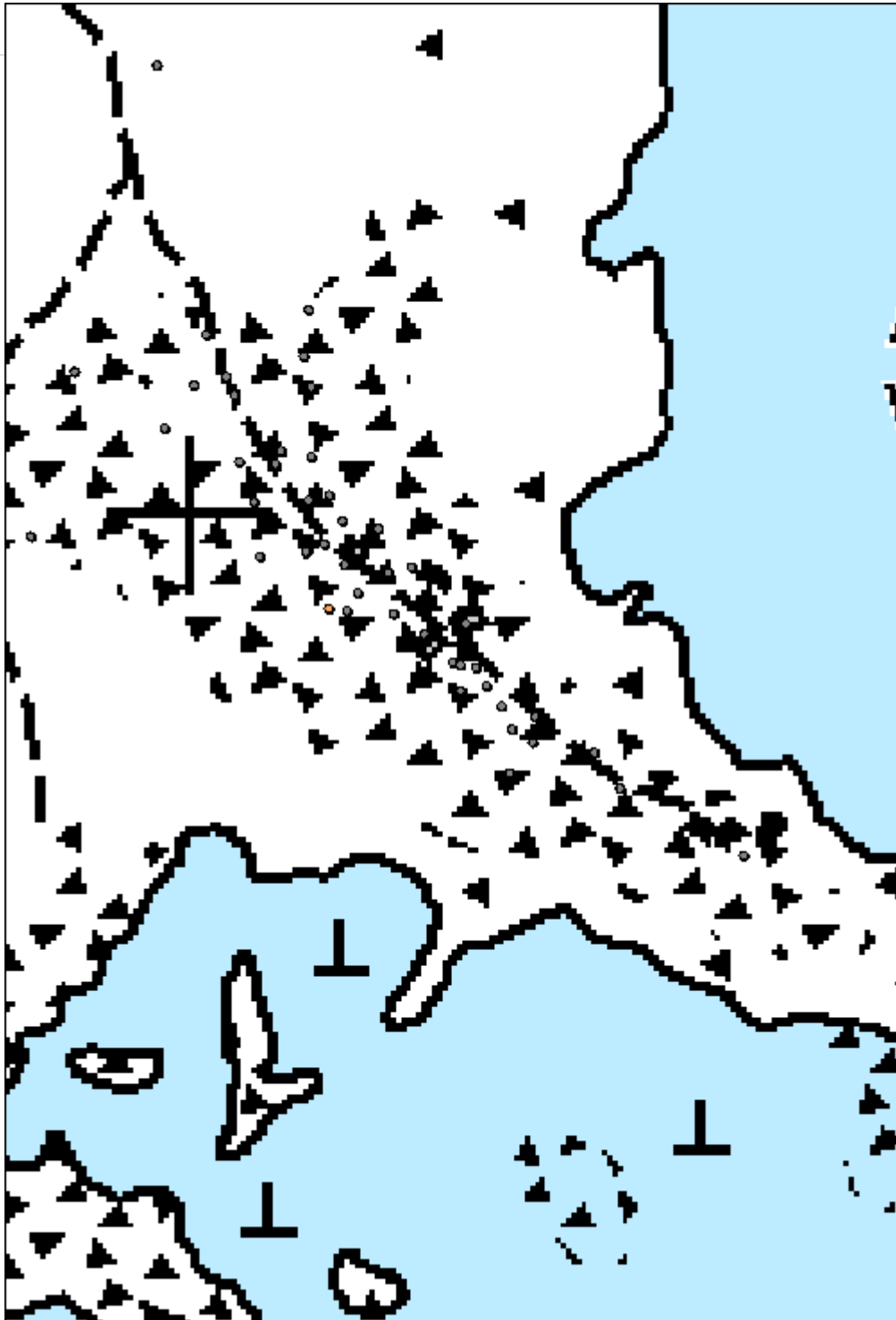
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen pohja kuvattuna 24.6.2015 suuntaan SW.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281942, Y 3371102	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 31 rakennuksen pohja 10**

MH-tunnus:
179973

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281941, Y 3371105	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Kohde on piirretty Pihkalan karttaan, nro 19.

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympärillä kasvaa ketokasvillisuutta ja maisemaltaan ympäristö on avara.

Kohteen kuvaus

Rakenne muodostuu kahdesta osasta: edessä olevista tasoitetuista kivistä sekä suorakulmion muotoisesta perustasta. Perustan sisämitat ovat 3,1 x 3,3, m. Palaneita kiviä ja tiilisiä sijaitsee perustan koilliskulmassa. Kohteessa on ikään kuin kaksi sisäänkäyntiä: etuosaan pohjoisesta ja perustaan idästä.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohteessa on todennäköisesti asuinrakennuksen pohja.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä

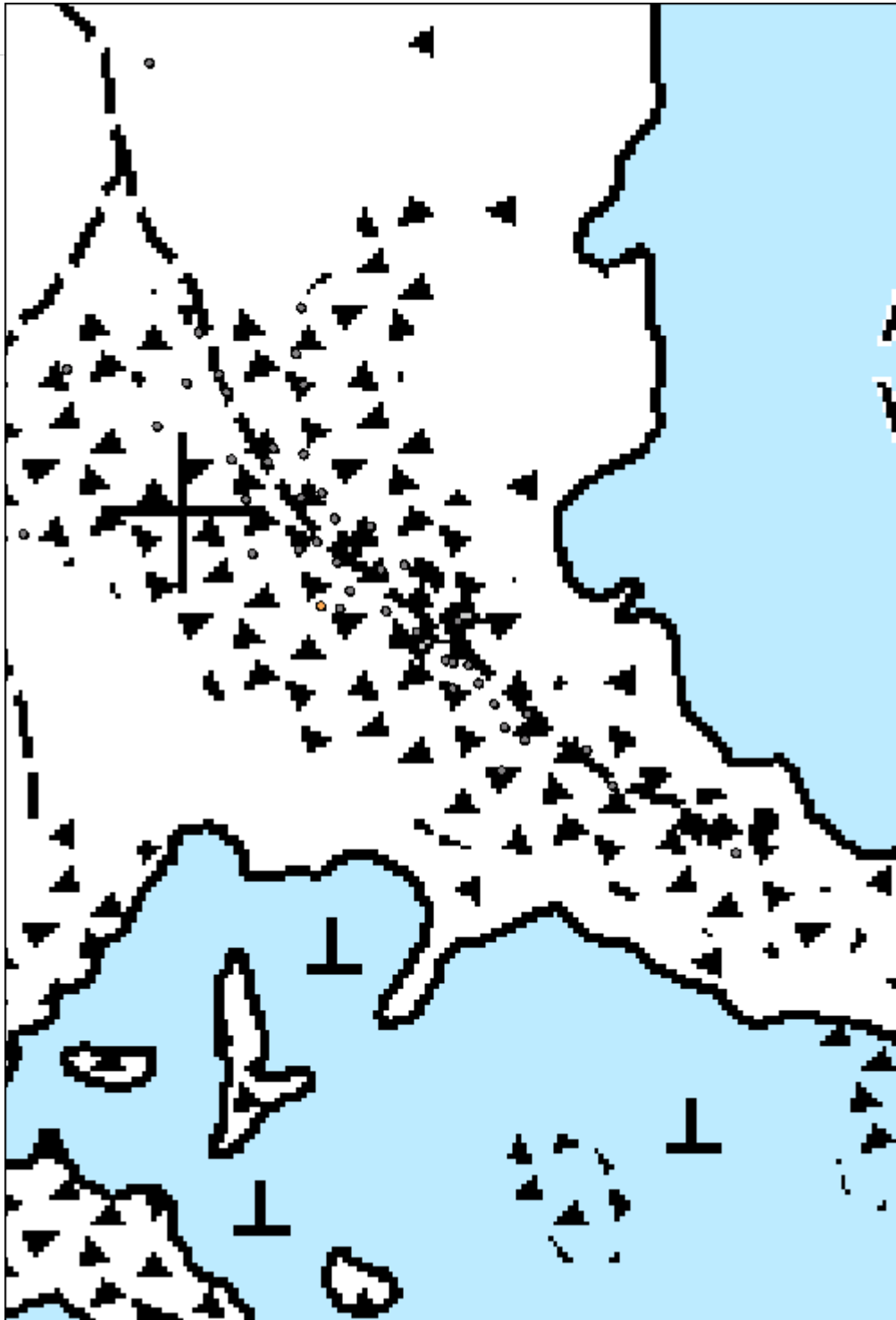
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen pohja kuvattuna 24.6.2015 suuntaan W.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281941, Y 3371105	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 32 rakennuksen pohja 11**

MH-tunnus:
179974

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281931, Y 3371105	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Kohde saattaa olla jokin karttapiirroksissa (Pihkala 1993 ja Haapasaari 1994) kuvatuista rakennuksen pohjista.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kivikkoisella alueella Liitinnokassa. Ympäriällä kasvaa ketokasvillisuutta, ja kohteesta on poistettu puu.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee suorakulmion muotoinen kivirakenne, joka on sisämitoiltaan 5 x 3,3, m. Kivirakennelman lähellä on laastia. Kohteen läheisyydessä on röykkiöitä.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde on rakennuksen pohja. Kohteen ympärillä olevat röykkiöt liittyvät kohteeseen Liitinnokka 43 verkkotarha 2.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

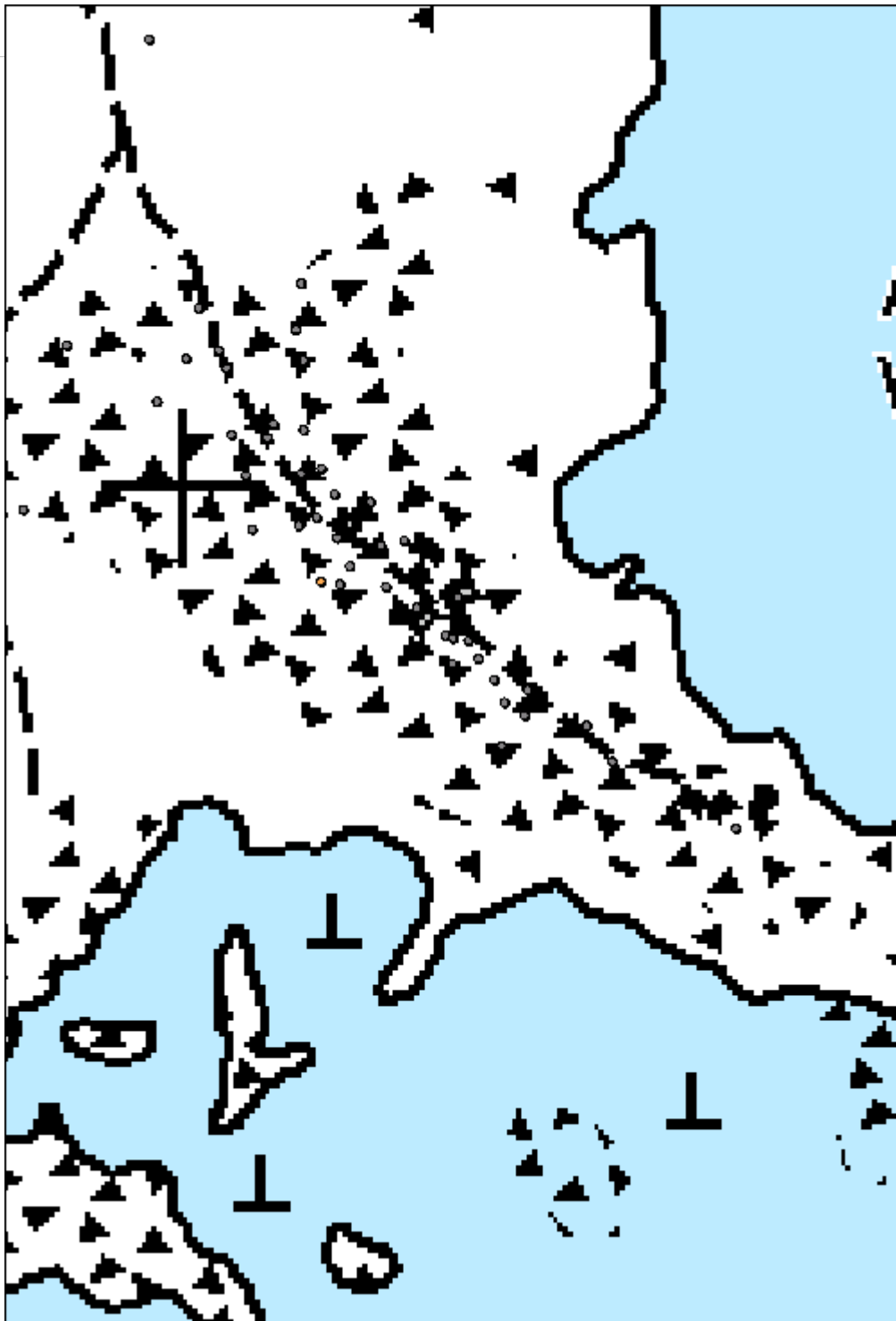
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Takana rakennuksen pohja Liitinnokka 32 ja edessä kohde Liitinnokka 33. Kuva 24.6.2015 suuntaan NW.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281931, Y 3371105	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 33 rakennuksen pohja 12**

MH-tunnus:
179975

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281933, Y 3371115	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Kohde on Pihkalan (1993) karttapiirroksessa nro 16 ja piirretty myös Haapasaaren karttaan (1994).

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kivikkoisella alueella Liitinnokassa. Ympäriällä kasvaa ketokasvillisutta.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee suorakulmion muotoinen kivirakenne, jonka mitat ovat 2,9 x 3,1 m. Rakenteessa on kiviä yhdessä kerroksessa. Kivet ovat isoja lohkkareita sekä pienempiä kiviä. Kolme isompaa kiveä polun puolella ikään kuin portaiksi aseteltuina. Kohde sijaitsee polun länsipuolella.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohteessa on rakennuksen pohja ja porraskivet.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 25.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

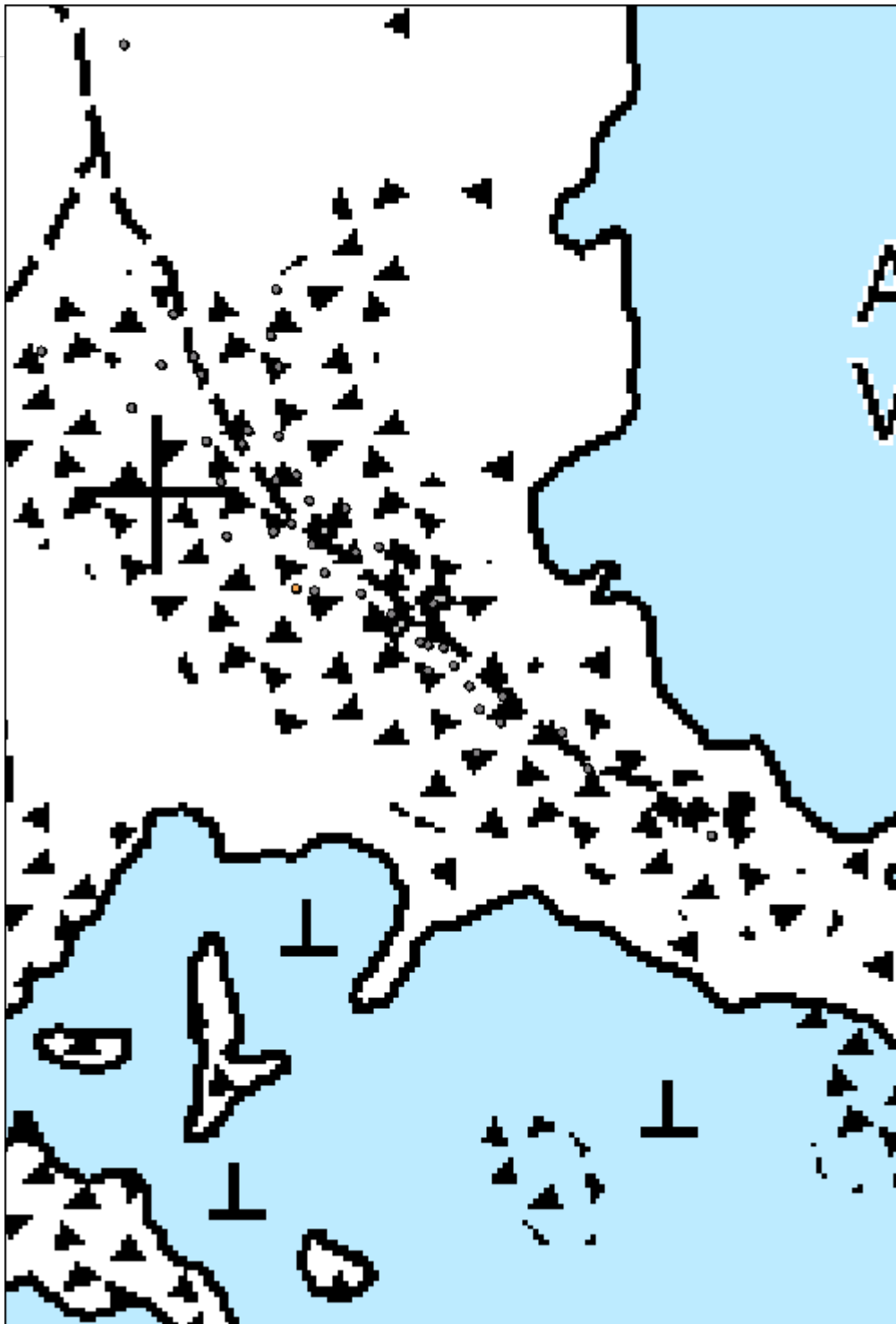
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Takana rakennuksen pohja Liitinnokka 32 ja edessä kohde Liitinnokka 33. Kuva 24.6.2015 suuntaan NW.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281933, Y 3371115	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 34 rakennuksen pohja 13**

MH-tunnus:
179976

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281925, Y 3371121	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Kohde on Pihkalan (1993) karttapiirroksessa nro 15 ja on piirretty myös Haapasaaren karttaan (1994).

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kivikkoisella alueella Liitinnokassa. Ympäriällä kasvaa ketokasvillisuutta. Kohteen sisältä on poistettu puu, jäljellä on kanto.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee suorakulmion muotoinen kivirakennelma, jonka mitat ovat 3,4 x 2,9 m. Kivirakenteet ovat jäljellä "etu- ja takaseinässä" eli polun suuntaisesti. Kohde sijaitsee polun länsipuolella.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde on rakennuksen pohja porraskivineen, ja mahdollisesti tulisijan paikka luoteiskulmassa.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 25.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

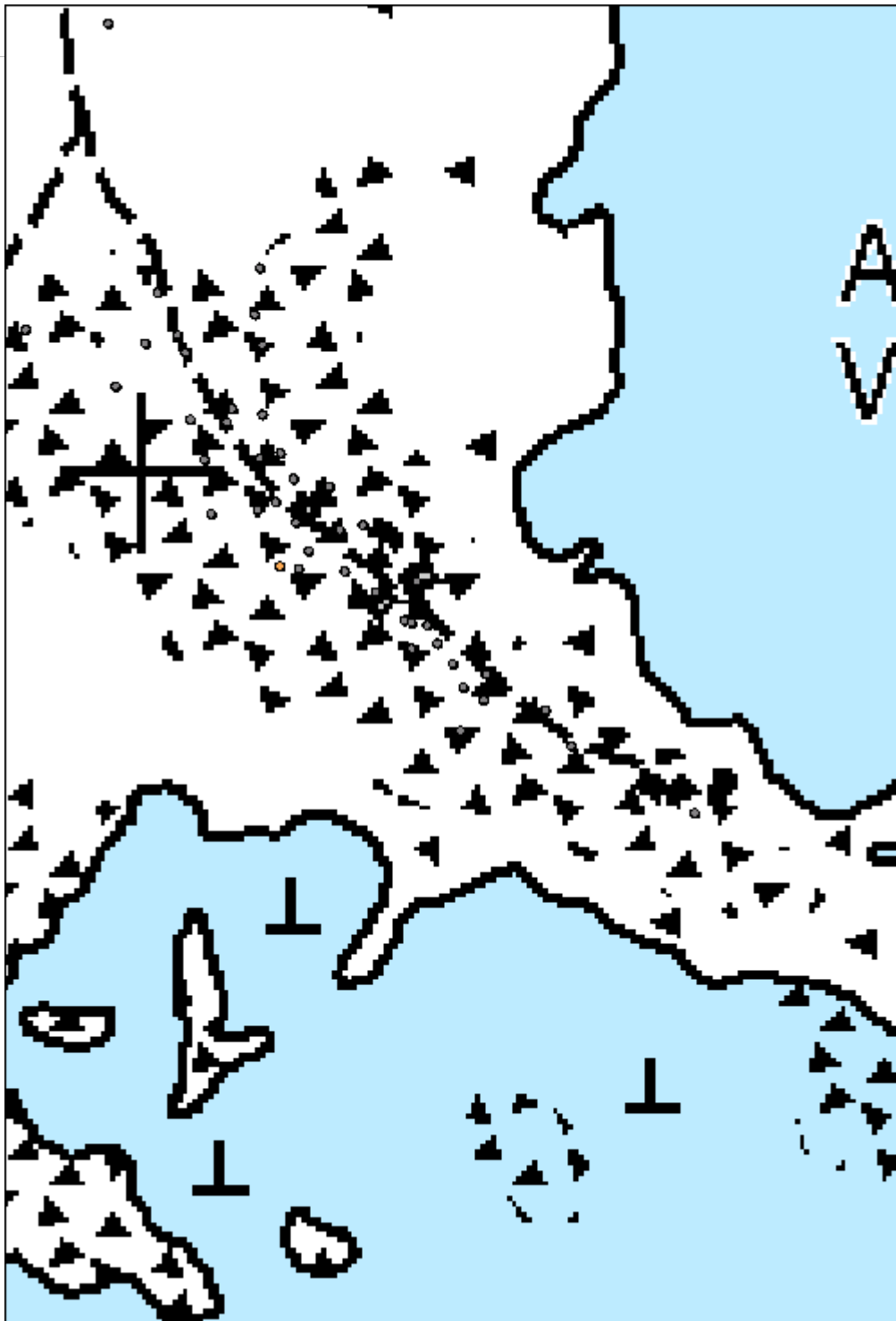
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen pohja kuvattuna 24.6.2015 suuntaan S.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281925, Y 3371121	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 35 rakennuksen pohja 14**

MH-tunnus:
179977

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281916, Y 3371125	Löydöt:	

<i>Taustatiedot</i>
Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Yleisesti on tiedossa, että kalastajakylän alueella sijaitsee paljon rakennuksen pohjia.
<i>Ympäristön kuvaus</i>
Kohde sijaitsee kivikkoisella kohdalla Liitinnokassa. Ympäriillä kasvaa ruohikkoa ja ketokasvillisuutta.
<i>Kohteen kuvaus</i>
Kohteessa on epäselvä kivrakenne, joka muodostaa kolmelta sivulta suorakulmion muotoisen rakennelman. Kohteen halkaisija on noin 2,9 m. Kiviä on aseteltu moneen kerrokseen, mutta ikään kuin kohde olisi hajonnut. Kohteessa on myös rautaromua ja tiiltä.
<i>Kohteen rajaus</i>
Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.
<i>Tulkinta</i>
Kohteessa on todennäköisesti rakennuksen pohja.
<i>Lisätietoja</i>
Laura Nygård inventoi kohteen 25.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

<i>Toimenpiteet</i>

<i>Tarkastukset</i>

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

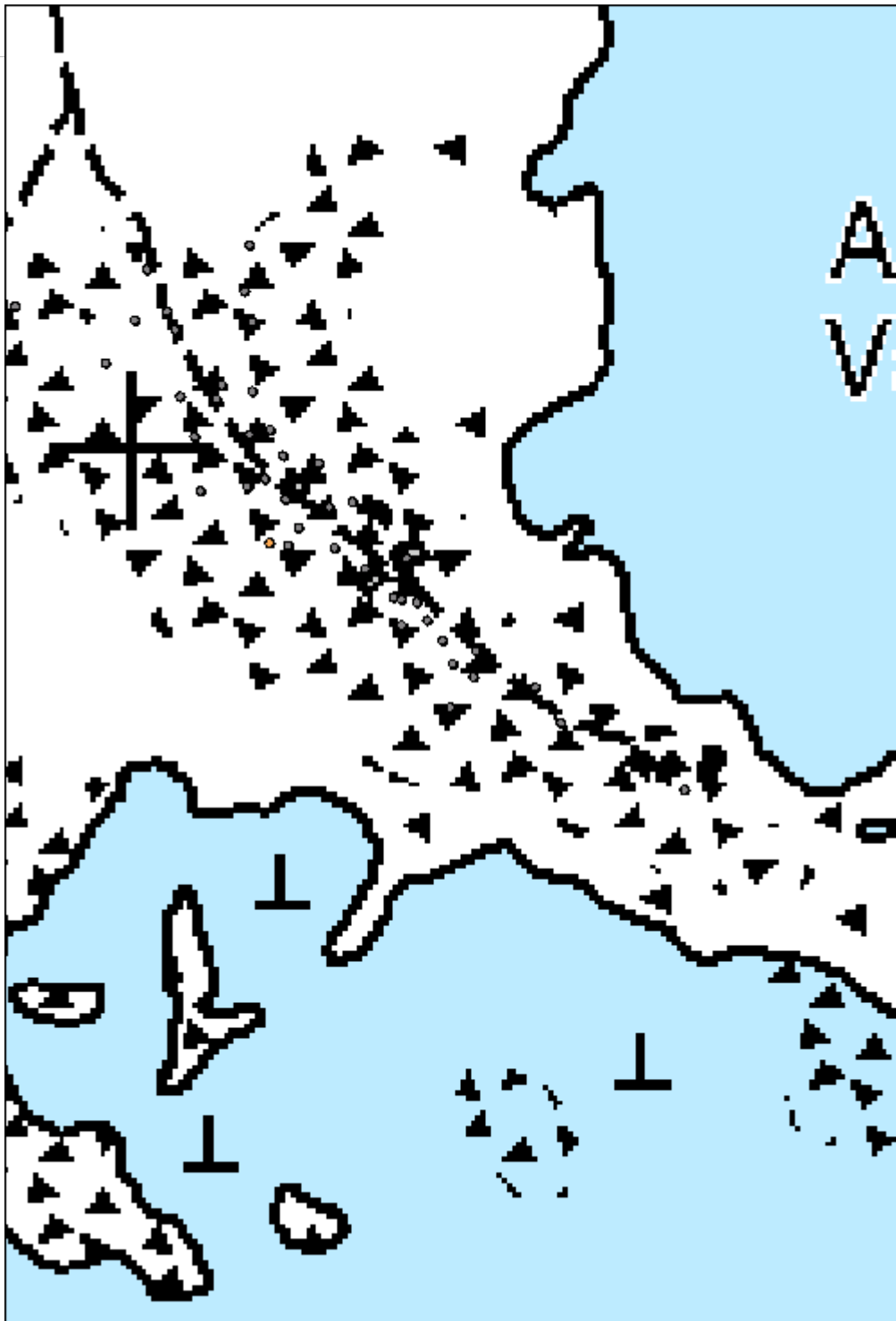
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen pohja kuvattuna 25.6.2015 suuntaan SW.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281916, Y 3371125	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 36 rakennuksen pohja 15**

MH-tunnus:
179978

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281911, Y 3371133	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Sijainniltaan kohde vastaa karttapiirrosten kohdetta Vähänikkilän puovi, jonka alla sanotaan olleen pirtukellarin. Kämpä on ehkä purettu (Haapasaari 1994).

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympärillä kasvaa ketokasvillisuutta.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on tiiviisti ladottuja kiviä, jotka osittain peittyvät maahan. Kivet ovat noin päänkokoisia ja isompia. Rakennelman sisämitat ovat 3,5 x 2,7 m. Kohteen keskellä on noin puoli metriä syvä kuoppa. Rakennelmassa on tiiliä. Rakenteessa on havaittavissa kaksi osaa, ikään kuin "lisäsiipi".

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohteessa on kellarillinen rakennuksen pohja.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

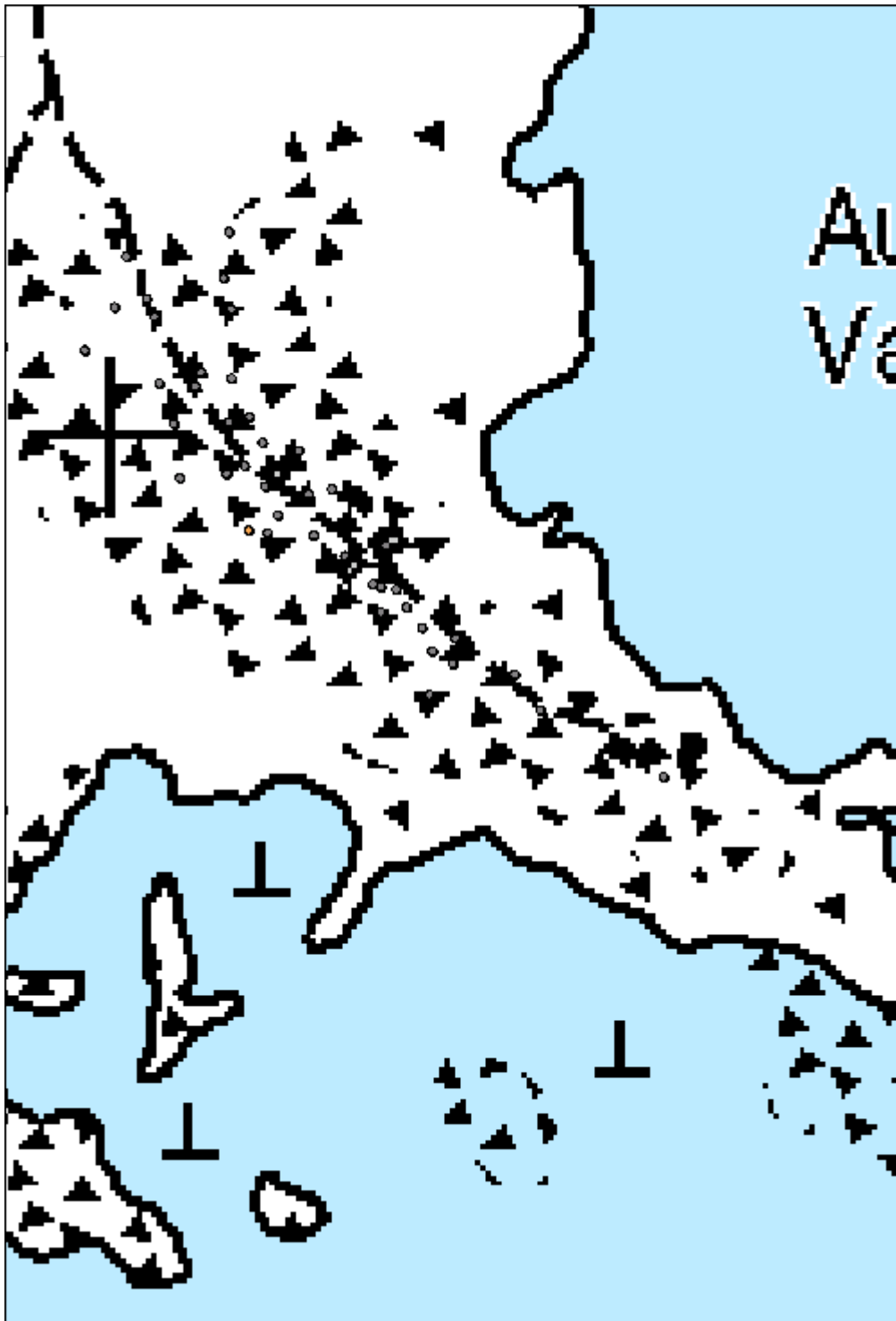
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Kellarillinen rakennuksen pohja kuvattuna 24.6.2015 suuntaan S.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281911, Y 3371133	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 37 rakennuksen pohja 16**

MH-tunnus:
179979

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281893, Y 3371167	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Sijainniltaan kohde vastaa Pihkalan (1993) nro 11 a ja b rakennuksen pohjia. Rakennuksen pohjat olisivat purjelaivan kansihytti, A. Snickerin käytössä 1950-luvun alussa, ja jälkimmäinen Keltinpuovin perustus. (Tervonen) Haapasaari (1994) sijoittaa Keltin puovin toiselle puolelle polkua, kohde nro 15, ja kuvailee tällä paikalla sijainneen savustuspaikkaan eli "palvikopin", joka on hävitetty (Tervonen).

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kivikkoisella alueella, jossa kasvaa ketokasvillisuutta.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee kivikkoinen alue, kivikasa sekä toinen kivikasa, joka on kuoppaan kasattu. Rakennelmat ovat noin 10 m päässä toisistaan ja tällä hetkellä niitä erottaa lammassaita. Kohteet sijaitsevat Alatornion kalastusseuran rakennuksen läheisyydessä, hieman pohjoiseen. Kohde sijaitsee polun länsipuolella.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohteessa on sijainnut rakennuksen pohja tai useampia sekä savustuspaikka, joka saattaa olla jompi kumpi kivikasoista. Rakennuksen pohjat ovat mahdollisesti taustatiedoissa kerrotut.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 25.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

--

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Vasemmalla kuoppa, kiviä.

Oikealla rakennuksen pohja ja kivikasa oranssin merkin alla. Kuvat 24.6.2015 suuntaan SW.

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7281893, Y 3371167	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 38 rakennuksen pohja 17**

MH-tunnus:
179980

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281907, Y 3371157	Löydöt:	

<i>Taustatiedot</i>
Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Pihkalan (1993) mukaan tässä sijaitisi suolaushuoneiden pohjia, ja Haapasaarenkin karttapiirrokseseen (1994) kohteet on merkitty.
<i>Ympäristön kuvaus</i>
Kivinen rinne, joka viettää itään merenrantaan päin. Hieman ruohokasvillisuutta.
<i>Kohteen kuvaus</i>
Kohteessa sijaitsee kiviä aseteltuina. Jotkin kivet muodostavat rivejä ja useampia kerroksia.
<i>Kohteen rajaus</i>
Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.
<i>Tulkinta</i>
Kohteessa on todennäköisesti suolaushuoneiden pohjia, sillä kohteet sijaitsevat lähellä rantaa.
<i>Lisätietoja</i>
Laura Nygård inventoi kohteen 25.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

<i>Toimenpiteet</i>

<i>Tarkastukset</i>

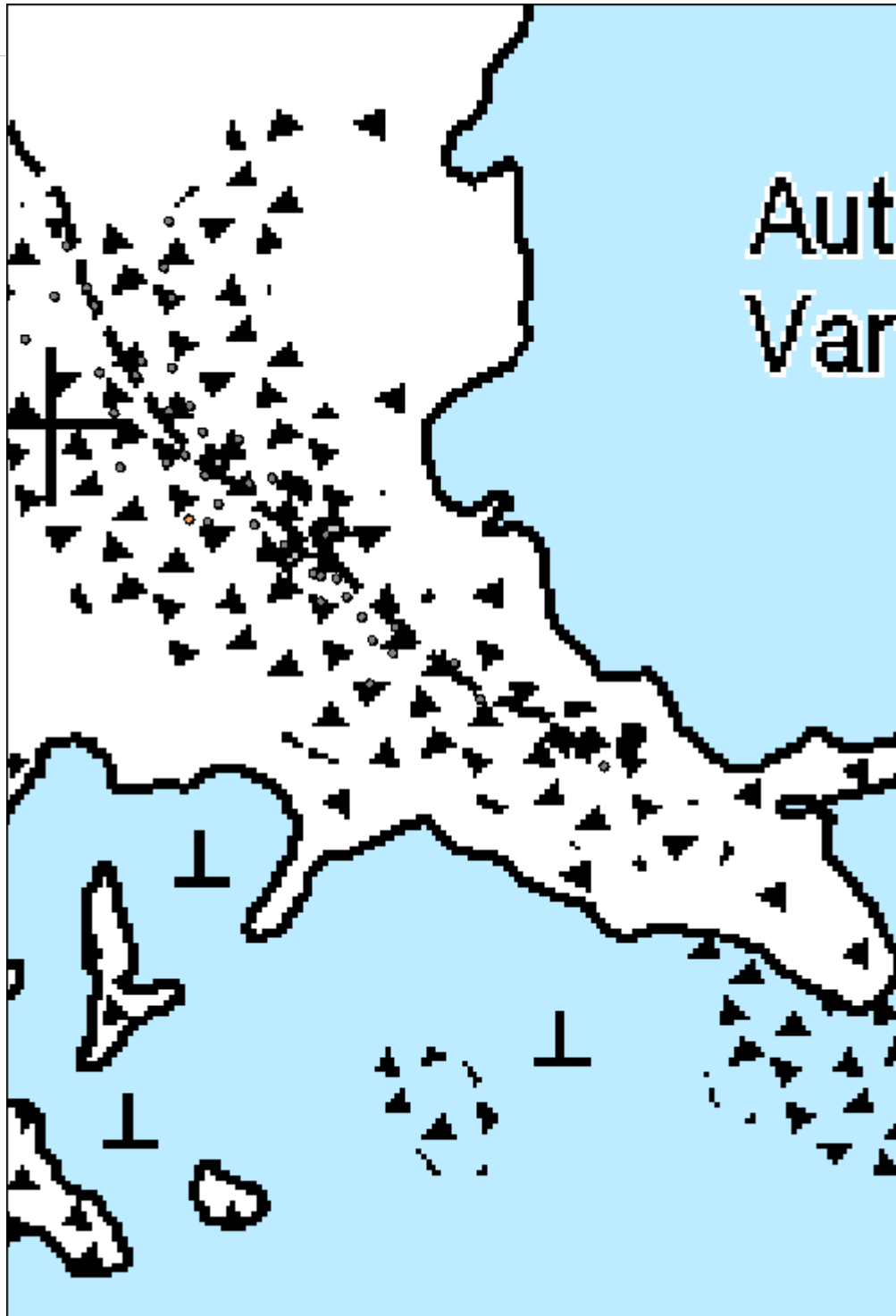
Viranomais- rekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	1 Muinaisjäännösrekisteri I

	suojelu:
Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Suolaushuoneiden perustoja kuvattuna 24.6.2015 suuntaan NE.

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7281907, Y 3371157	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 39 rakennuksen pohja 18**

MH-tunnus:
179981

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281940, Y 3371111	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Tälle sijainnille on merkitty (Pihkala 1993 ja Haapasaari 1994) rakennuksen pohjia karttapiirroksiin.

Ympäristön kuvaus

Alue on kivikkoinen polun itäreuna. Kohteessa kasvaa puita sekä ruohoa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee nostettavissa olevia kiviä, joista osa näyttää paikoilleen asetelluilta.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohteessa on todennäköisesti ollut rakennuksen pohja tai pohjia, mutta rakenteet ovat joko hajonneet tai kasvillisuus (puut) peittävät ne.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 25.6.2015 ja täytti välilehdet 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Puiden poisto kohteesta.

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------	---------------	-----------------

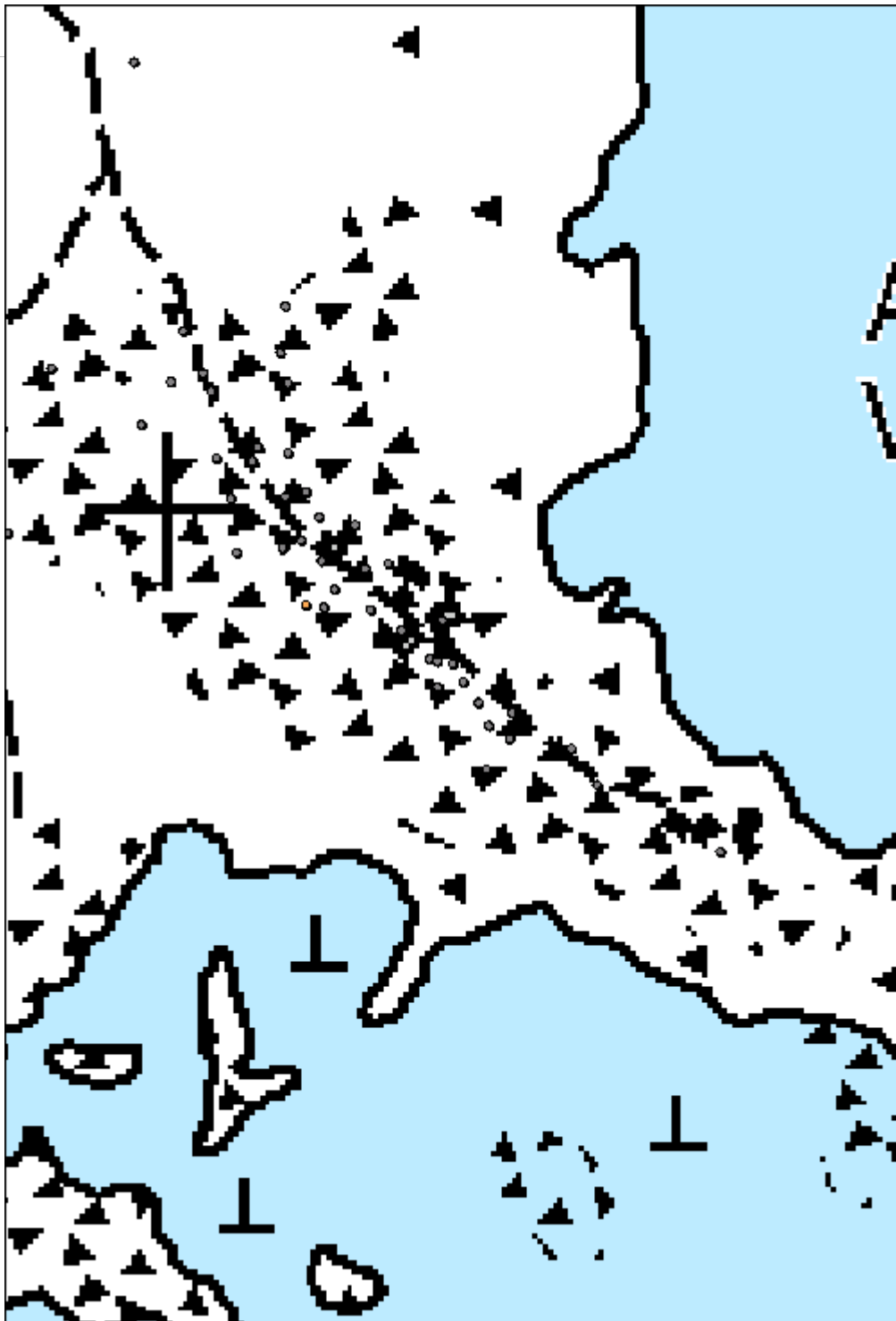
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Rakennuksen pohjia. Taustalla Jauholan puoji ja verkkotarha. Kuva 24.6.2015 suuntaan N.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281940, Y 3371111	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 40 rakennuksen pohja 19**

MH-tunnus:
179982

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281867, Y 3371215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Haapasaari (1994) esittää kohteen olevan 23 Nikkilän lasmarkki, joka tuhoutui Maurimyrskyssä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee hiekkaisella ja kivikkoisella alueella aivan saaren koilliskärjessä. Kohteessa kasvaa pihlaja, ja ympärillä pari puuta. Ympärillä kasvaa myös hieman ruohokasvillisuutta.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee selkeä suorakulmion muotoinen kivrakenne, jonka mitat ovat 2,5 x 3,9 m. Kivet ovat useassa kerroksessa, ja ne ovat isoja lohkkareita sekä muutamia pienempiä kiviä. Kohde sijaitsee Alatornion kalastusseuran rakennusten eteläpuolella.

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet. Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 rajasta 44 m koilliseen.

Tulkinta

Kohde on rakennuksen pohja, ja sijaintinsa puolesta Nikkilän lasmarkki.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 25.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Kohteessa olevan puun kaataminen.

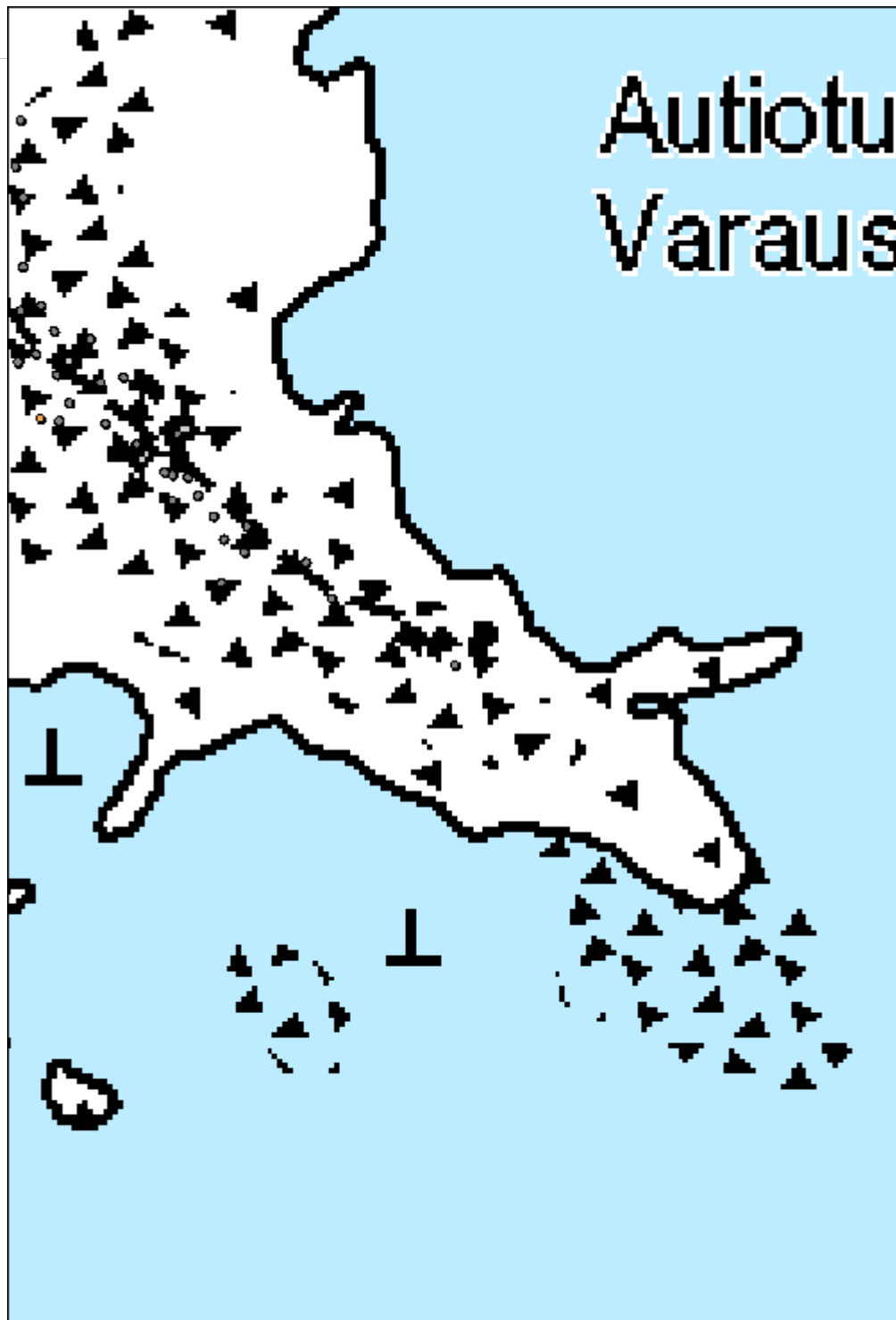
Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301		

Rakennuksen pohja kuvattu 25.6.2015 suuntaan N. Taustalla Alatornion kalastusseuran kämpät.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281867, Y 3371215	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 41 aurinkokello**

MH-tunnus:
179945

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281969, Y 3371065	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Liitinnokan kalastajakylän aurinkokello on yleisesti tiedossa (mm. Mäki vuoti mainitsee 1994 sen).

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee tasaisella ruohikkoisella alueella, 1 m käytössä olevasta kaivosta ja 2,7 m koilliseen Liitinnokan pooki 1:sesta.

Kohteen kuvaus

Kaiverrus on hakattu maanpinnan tasolla olevaan kiveen. Kiven halkaisija on 70 cm. Ulompi kaiverrettu ympyrä on 36 cm ja sisempi 30 cm halkaisijaltaan. Jako 24:ään erottuu heikosti kivistä. Kaiverrukset erottuvat tunnustelemalla, mutta näkyvät heikosti.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kyseessä on tunnettu aurinkokello, joka sijaitsee edelleen keskeisellä paikalla Liitinnokassa (läheisyydessä kaivo ja penkkiryhmä).

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 25.5.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 99 Muu toimenpide Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Kohde on huomaamaton, mutta sijaitsee keskeisellä paikalla, joten se olisi hyvä merkata kyltillä tai aidata, jotta kohde ei kuluisi eikä sen päältä käveltäisi.

Tarkastukset

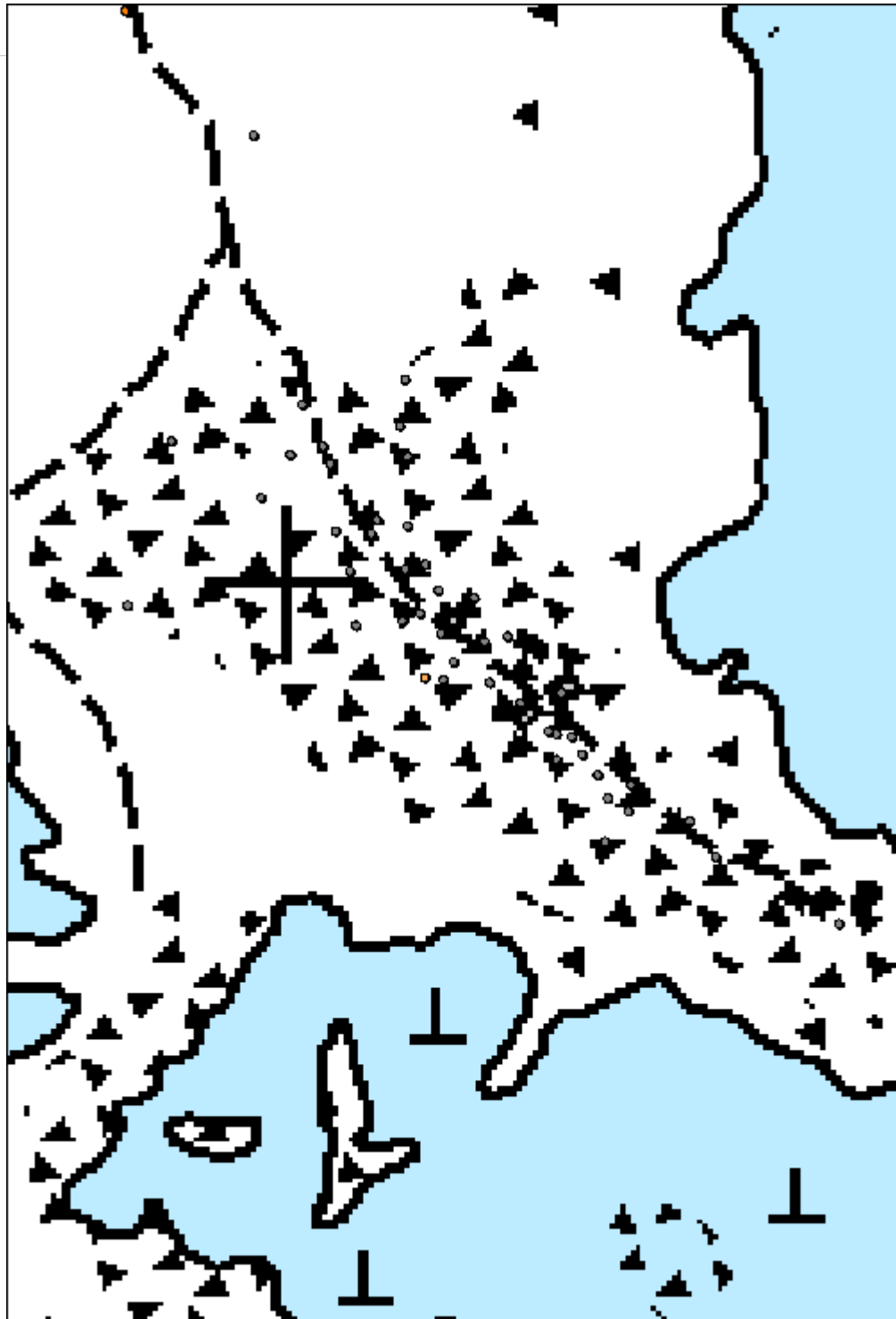
Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Yllä: Nykyinen kaivo kuvattuna 25.5.2015 suuntaan N. Punainen nuoli osoittaa kiven, jossa aurinkokello on.
Alla: Aurinkokello.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281969, Y 3371065	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 42 pooki 2**

MH-tunnus:
179949

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281991, Y 3370938	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Mäkivuoti 1994 mainitsee kalastajakylän alueella sijaitsevan viisi pookia.

Ympäristön kuvaus

Kohteen ympäristö on kivikkoista, ja sen ympärillä kasvaa katajaakivikkoa ja katajaa. Rannan puuraja alkaa kohteen kohdalta. Tätä osaa Liitinnokasta ei ole vielä raivattu katajasta.

Kohteen kuvaus

Kohde muodostuu kahdesta siirtolohkareesta, joiden väliin on kasattu päätä isompia kiviä. Kiviröykkiö on halkaisijaltaan 2,5 m. Röykkiön muoto on epämääräinen. Röykkiön päällä on pitkä kaatunut ja lahonnut puu.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Pookin tukikiveys. Puu on mahdollisesti jäljellä oleva pystytetty salko.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 25.5.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 0
Kuvaus: Katajan raivaus kohteen ympäriltä.

Tarkastukset

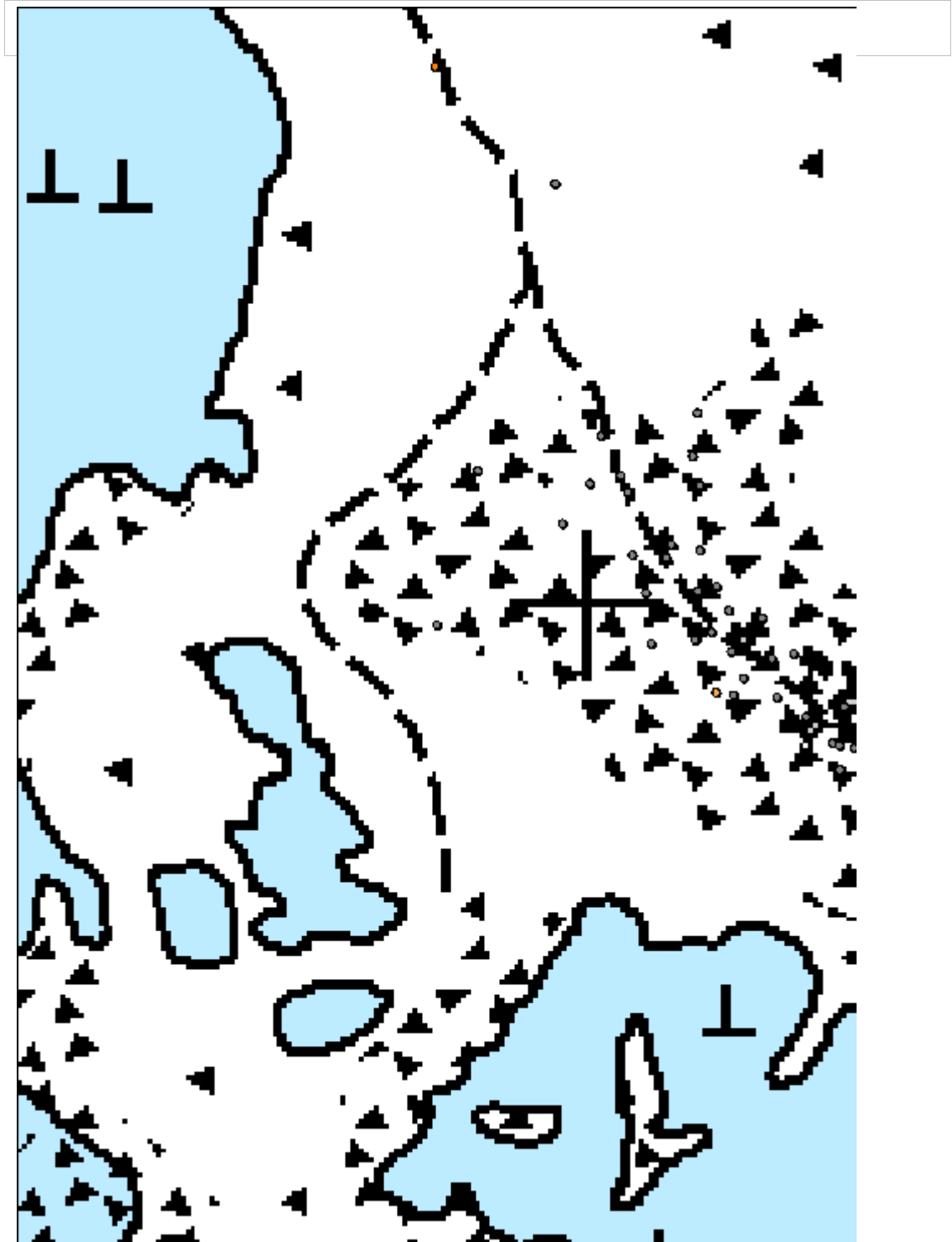
Viranomais-	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------	-----------	---------------	-----------------

rekisterinro:		Olutila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301		

Pooki kuvattuna 25.5.2015 suuntaan NW.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7281991, Y 3370938	Mittakaava:	1:2009

**855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi
Liitinnokka 43 verkkotarha 2**

MH-tunnus:
179983

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7281899, Y 3371124	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella. Kohde on luonnosteltu karttapiirroksen (Tervonen).

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kivikkoisella alueella, ja kohteen ympärillä kasvaa ketokasvillisuutta.

Kohteen kuvaus

Kohteessa sijaitsee monta kiviröykkiötä, jotka sijoittuvat Ailinpietin ja kohteen Liitinnokka 36 "taakse" polulta katsottuna.

Kohteen rajaus

Kohde sijaitsee muinaisjäännösryhmän Selkä-Sarvi 240010047 alueella.

Tulkinta

Kohde on laaja verkkotarha.

Lisätietoja

Laura Nygård inventoi kohteen 24.6.2015 ja täytti välilehden 20.7.2015.

Toimenpiteet

Tarkastukset

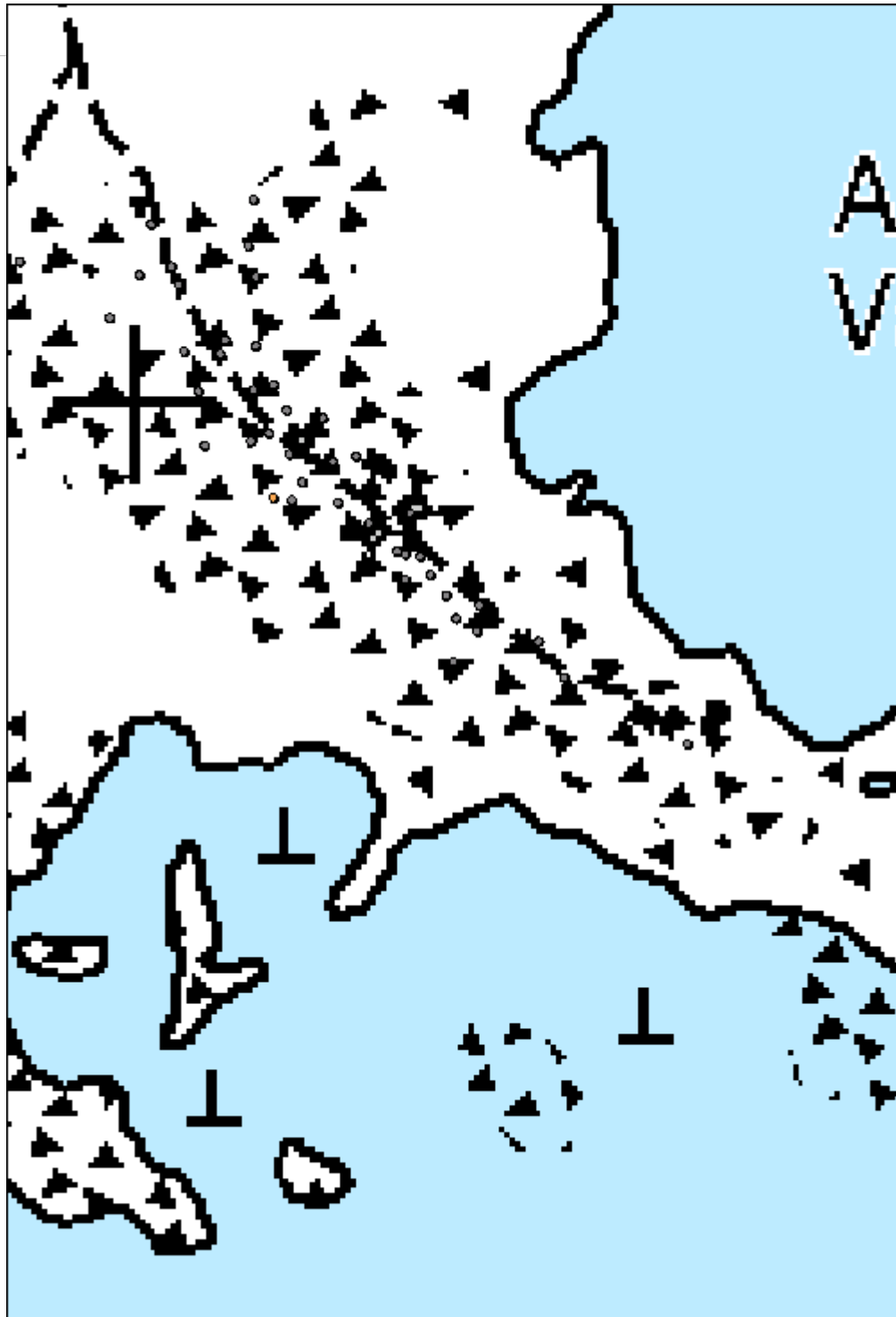
Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojele:	99 Muu suojeleuarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue Perämeren kansallispuisto FI1300301

Verkkotarhakiveyksiä kuvattuna 25.5.2015 suuntaan N. Taustalla näkyy oikealla huussi, ja vasemmalla Ailinpieti sekä Jauholan puoji.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7281899, Y 3371124	Mittakaava:	1:2009

855 Perämeren kansallispuisto, Selkä-Sarvi kaivoMH-tunnus:
33543

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	995 Yksityinen
Rakentamivuosi:		Kunta:	240 Kemi
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometri a tuotettu:	7 Digitointi, mittakaava >=1:20000
Koordinaatit:	X 7282069, Y 3371006	Löydöt:	

Taustatiedot

Mäkivuodin inventoima kohde Selkä-Sarvi 4 kaivo, sijaitsee muinaisjäännösryhmä 240010047 alueella.

Ympäristön kuvaus***Kohteen kuvaus***

Kohde pahasti kasvillisuuden peitossa. Kuoppa on kuitenkin havaittavissa. Alueelta ei ole vielä poistettu katajaa.

Kohteen rajaus***Tulkinta***

Kaivo

Lisätietoja

Välilehden täytti 15.7.2015 Laura Nygård. Välilehden tiedot peräisin maastokäynniltä 25.5.2015. Pekka Aho näytti kohteen, ja tiesi kertoa, että kaivon käytön loppumisen jälkeen sinne on kuuleman mukaan heitetty roskia ja tavaraa.

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus

Toimenpidevuosi: 0

Kuvaus: Kasvillisuuden poisto kohteen päältä.

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:	240010047	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä

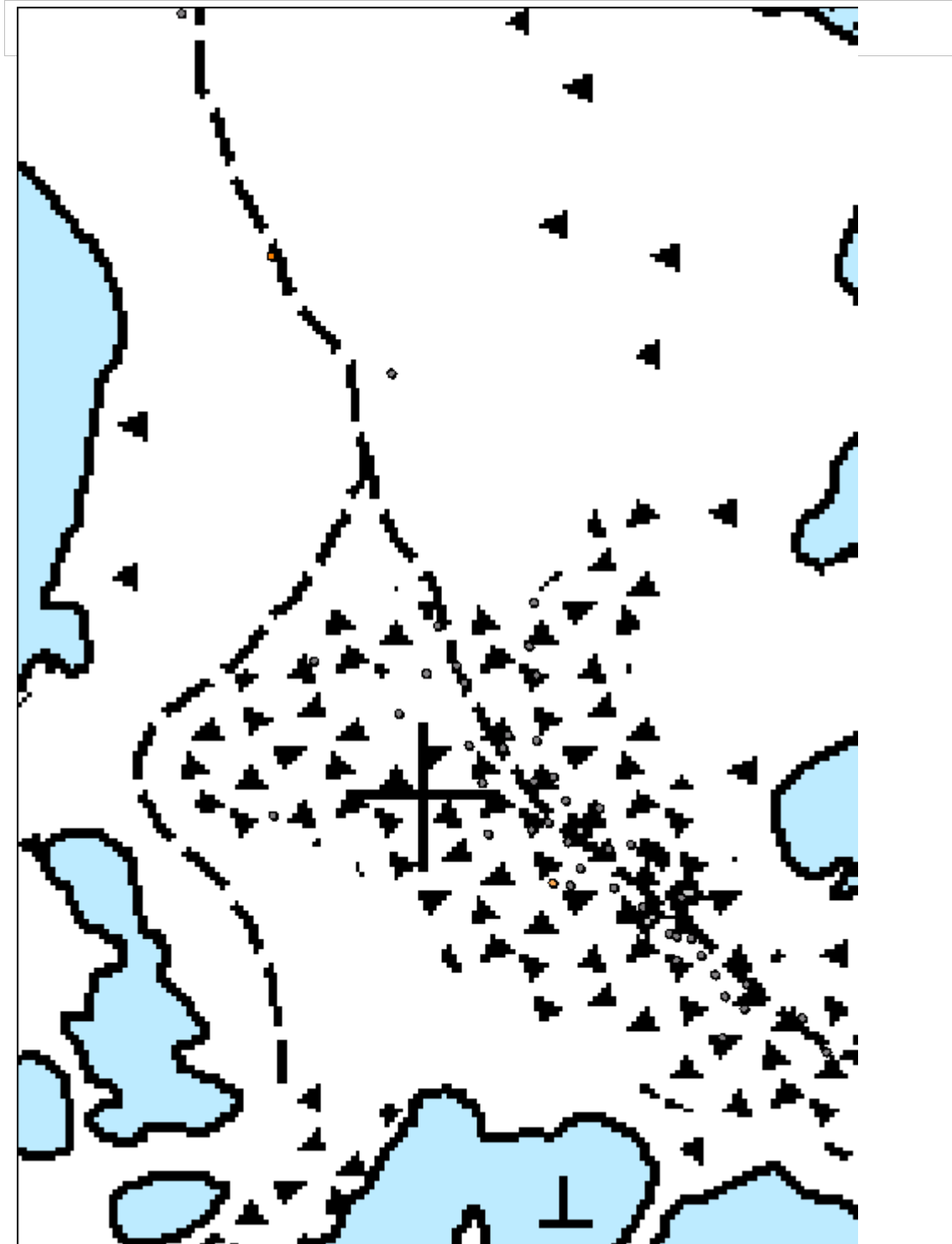
Arvotus:	1 Havainto	Kohteen suojelu:	1 Muinaisjäännösrekisteri I
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Natura 2000 -alue: Perämeren kansallispuisto FI1300301

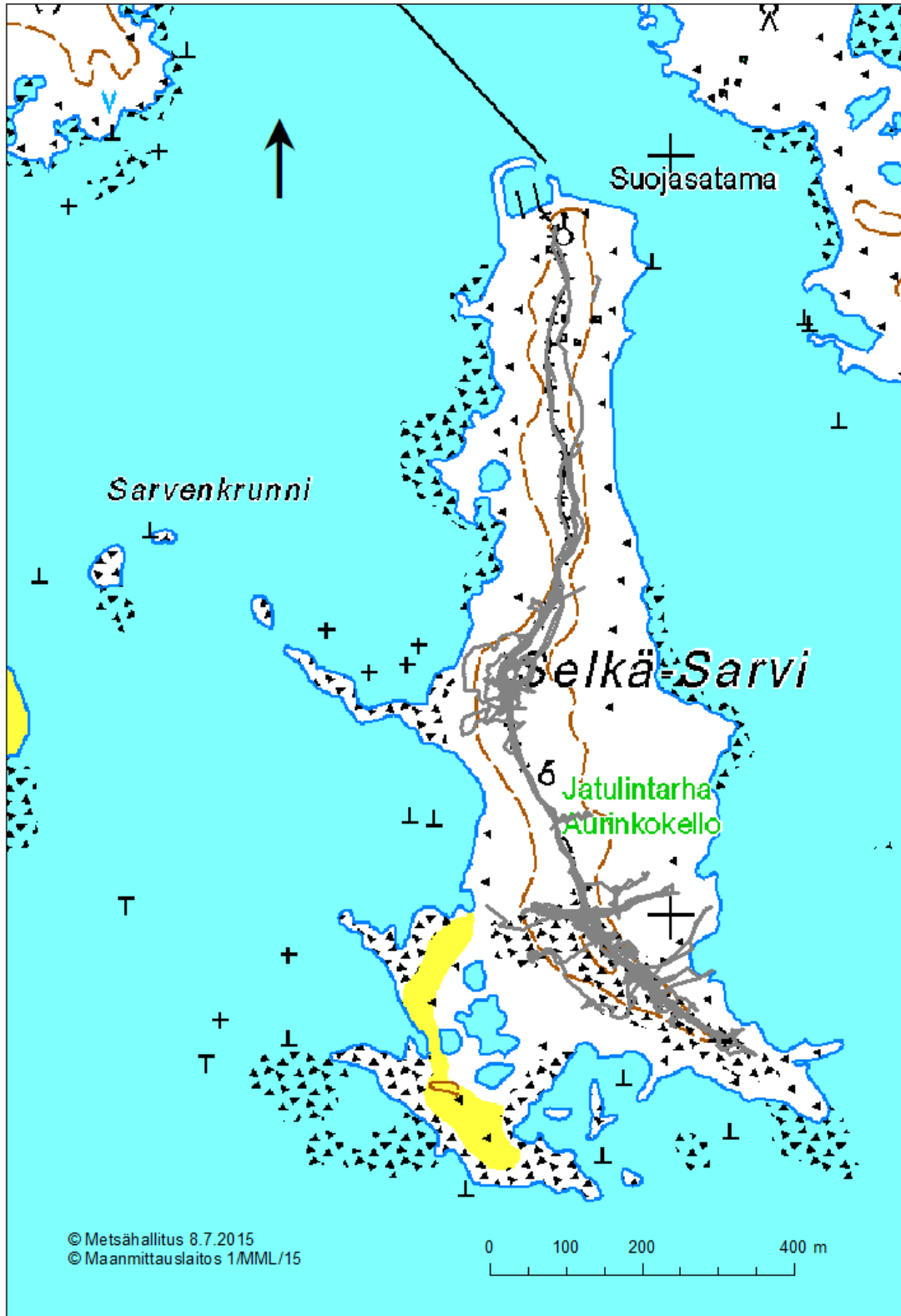
Kaivo kuvattuna 25.7.2015 suuntaan NW.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> <i>1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7282069, Y 3371006	Mittakaava:	1:2009

Liitteet

Liite 1. Kulkuloki.

Liite 2. Kohteille mitatut korkeudet ja lasketut ikäarviot.

Reiska nro	Kohdenimi		korkeus MW2015	korkeus N60	korkeus rantavyöhyke	keskivesiajoitus	virhe	rantavyöhykeajoitus	virhe
179955	Selkä-Sarvi Liitinnokka 6 rakennuksen pohja 2		282	253,4	133,4	1655	19	1799	7
179951	Selkä-Sarvi Liitinnokka 15 venevalkamat	ura 1 ylä	184,5	155,9		1772	10		
179951	Selkä-Sarvi Liitinnokka 15 venevalkamat	ura 1 kolmasosa	226,5	197,9		1722	14		
179951	Selkä-Sarvi Liitinnokka 15 venevalkamat	ura 1 ala	215,5	186,9		1735	13		
179951	Selkä-Sarvi Liitinnokka 15 venevalkamat	ura 2 ylä	226,5	197,9		1722	14		
179951	Selkä-Sarvi Liitinnokka 15 venevalkamat	ura 2 kolmasosa	196,5	167,9		1758	11		
179951	Selkä-Sarvi Liitinnokka 15 venevalkamat	ura 2 ala	143,5	114,9		1822	5		
179951	Selkä-Sarvi Liitinnokka 15 venevalkamat	ura 3 ylä	285	256,4		1651	20		
179951	Selkä-Sarvi Liitinnokka 15 venevalkamat	ura 3 kolmasosa	249	220,4		1694	16		
179951	Selkä-Sarvi Liitinnokka 15 venevalkamat	ura 3 ala	156,5	127,9		1806	7		
179956	Selkä-Sarvi Liitinnokka 9 rakennuksen pohja 3		473,7	445,1	325,1	1424	39	1568	27
179956	Selkä-Sarvi Liitinnokka 9 rakennuksen pohja 4		432,5	403,9	283	1473	35	1619	22
179937	Selkä-Sarvi Keskimaa 3 rakennuksen pohja 2		389,5	360,9	240,9	1525	30	1670	18
179935	Selkä-Sarvi Keskimaa 1 rakennuksen pohja		402,5	373,9	253,9	1510	32	1654	20

Kalastuksesta kertovia kulttuuriperintökohteita Selkä-Sarvessa

Selkä-Sarvessa on kalastettu ainakin 1600-luvulta lähtien, lohta ja silakkaa. 1860-luvulla, nälkä- ja katovuosien aikaan, saassa kerrotaan eläneen 300 ihmistä yhtä aikaa. Lähde kulttuuriperintökävelyille saaren eteläpäähän tutustumaan kalastuksen historiaan!

Keskimaa

1 Aurinkokello

Suureen kiveen on hakattu aurinkokello ja sen alle vuosiluku 1798. Kellon numerot on arabialaisia numeroita. Asettamalla puutikun keskellä olevaan reikään voi tarkastaa kellonajan aurinkoisella säällä.

2 Rakennuksen pohja

Aurinkokellosta noin 20 m etelään sijaitsee maanpinnan tasossa suorakulmion muotoon aseteltuja kiviä, jotka ovat jäljellä vanhan rakennuksen perustasta, joka ajoittuu arviolta noin 1600-luvun loppupuolelle. Alueella sijaitsee muitakin vanhoja rakennuksen pohjia.

Liitinnokka

3 Aurinkokello ja pooki

Aurinkokello sijaitsee kaivon edessä olevassa kivessä. Tynnyripooki on pystytetty uudelleen 1990-luvulla, kun Mauri-myrsky vei sen 1973. Liitinnokasta löytyy myös neljä samanlaista kiviröykkiötä, jossa on aikoinaan merimerkki sijainnut. Pookien avulla kalastajat osasivat turvallisesti rantautua tai laskea verkot oikeille kohdille.

4 Kaakamolaissauna

Polun itäpuolella sijaitseva romahtanut rakennus on kaakamolaissauna, joka on rakennettu 1883. Kaakamosta (Kemin ja Tornion välistä) on moni kalastajasuku tullut alueella kämppien nimistön perusteella:

5 Kalla ja suolaushuoneen perusta

Kallan autiotupa on entinen Krekulan pikkukämpän paikka. Kallan takana on ollut katos, jossa on lypsetty lehmiä. Näyttävä kivirakennelma, joka löytyvät Kallan kämpän takaa, on todennäköisesti suolaushuoneen perusta.

6 Verkkotarha

Verkot tehtiin aiemmin luonnonmateriaaleista kuten pellavasta ja hampusta, joten ne täytyi välillä kuivata ja huoltaa. Kiviröykkiöihin pystytettiin paalut, ja niihin vaakapuut nauloineen, ja niihin sitten ripustettiin verkot kuivamaan. Myös lohta kalastettiin, mutta useimmiten rysillä.

7 Suolaushuoneen perusta

Koska ei ollut moottoriveneitä, täytyi silakka suolata tynnyreihin, jotta se säilyisi maihin asti kaupattavaksi. Suolaushuoneita sanotaan myös lasmarkeiksi tai laxmarkeiksi. Lohi taas säilöttiin jää- tai lumikellareihin. Nimensä mukaisesti kevättalvella näihin kivistä rakennettuihin kellareihin tuotiin lunta, joka poljettiin tiiviiksi.

8 Vähänikkilän puoji (tai puovi)

Puoji tai kämppä tarkoittaa asuinrakennusta, jossa kalastajat ovat perheineen yöpyneet. Vähänikkilän puoji sijaitsee polun länsipuolella, Ailinpietin kämpästä etelään, ja sen alla kerrotaan olleen pirtukellari. Saaresta löytyy myös purnukuoppa, pirtukätkö, joka liittyy saaren kieltolain aikaiseen historiaan 1919–32. Rakennuksen pohjan tunnistaa tiilimurskasta ja siinä olevasta kuopasta. Vähänikkilän puojin molemmin puolin voi nähdä rakennuksen pohjia, joissa on isot rappukivet, aivan kuin Ailinpietissäkin on.

9 Venevalkama

Venevalkamia eli veneenvetouria on rakennettu rantakivikkoon, jotta veneen vetäminen maihin olisi helpompaa, ja jotta vene pysyisi aallokon saavuttamattomissa. Kerrotaan, että erään saaren haltija on herättänyt nukkuvan kalastaan, jotta tämä ehtisi ottaa veneensä kiinni, joka uhkasi karata nousevan veden mukana. Selkä-Sarven haltijaa kutsutaan Sarven muoriksi. Samalla nimellä kutsutaan myös hukkunutta kalastajan vaimoa, jonka uskotaan jääneen saareen kummittelemaan.

Kulttuuriperintökohteet ovat arvokkaita ja korvaamattomia merkkejä menneisyydestä, joten vältähän kohteiden ja kivirakennelmien päällä kävelemistä, kiitos! Selkä-Sarven muinaisjäännökset ovat suojeltu muinaismuistolailla.

Lähteet ja lisätietoa:

Haapasaari, Päivi 1994: Silakanpyytäjiä ja lohitalonpoikia – kalastusperinnettä Perämeren kansallispuistossa

Mäkivuoti, Markku 1994: Perämeren kansallispuiston kiinteät muinaisjäännökset

Nygård, Laura 2015: Selkä-Sarvi Suojelualan kulttuuriperintökohteiden inventointi 2015

